CESUR DUL

ERLE STANLEY GARDNER

97

Kuvvetimize güvenerek birbirimizi HAYVAN yerine koyarsak DAHA KUVVETLİ bir üçüncü gelerek her ikimizi de HAYVAN yerine koyar.

İNSAN'ın HAYVAN'dan en büyük farkı : ZORBA'lardan fırsat buldukça kendisini güdecek ÇOBAN'ı kendisinin seçmesi. ZORBA'lardan fırsat bulamadığı zaman da bir gün çobanını seçebilmeyi DÜŞÜNEBİLMESİ'dir...

HALKIN
SESİ
HAKKIN
SESİDİR

YAYINEVİ
İHSAN URAS

Kapak baskısı : Vahdet Matbaası
Dizgi, baskı: Dilek Matbaası
Ciltler: Tabes Ciltevi

CESUR DUL

Çeviren :
Kaptan Coşkun Yavuz GÖKSU

HUNTLEY L. BANNER : Karmakarışık hareketler yapan bir avukat

SİMLEY BEASON : Yalancı şahit.. Âşık bir memur.

ROSALİE BLACKBURN: Karda yürüyüp izini belli etmeyen bir sekreter

HAMİLTON BURGER : Perry Mason'un İsviçre peyniri gibi binlerce deliği bulunan dâvâlarının bütün deliklerini tıkamaya çalışan, sonunda yorulup vazgeçen baş savcı

ARTHUR COLE CALDWELL : Bütün yol boyunca yolcusunun gözlerini görmeye muvaffak olamayan bir pilot ...

PAUL DRAKE : Yalancı şâhitlerin yalanlarını roket hızıyla meydana çıkaran eli çabuk bir dedektif

MORTON ELLİS : Savcının yardımcısı

OUİNCY L. FALLON : Hâkim

GERTİE :Perry Mason'un; yemek tâtilleri sırasında, okuduğu aşk romanlarının tesiri altında dünyâyı unutan santralcisi ...

ADELLE HASTINGS : Şaşkına dönmüş bir dul... Güneş gözlüğü ve çaldırdığı çanta onu müşkül duruma soktu. Harp ve Sulh endüstrisinde yaratıcı fakat hâin bir ilâhe.

PERRY MASON : Minerva'nın bilhassa hazırladığı tehlikeli dehlizlerin içinden geçerek tuzağa düşürülmüş olan müvekkilini kurtarmayı başardı

CONELLY MAYNARD :Kadın ve onun gibi karışık işlerin peşinden koşan düzenbaz ve tilki gibi kurnaz bir adam

ELVİNA MİTCHELL :Öğle tâtillerinde, ağzına, çiğneyebileceğinden büyük lokmalar attı

DELLA STREET :Kendisini öne atarak Perry'yi felâketten kurtardı

ARTHUR TRAGG : Komiser

AKBA **YAYINEVİ**

Bu kitap 1972 yılında Akba Yayınevi tarafından Modern Polis Romanları serisinin 97. kitabı olarak İstanbul'da yayınlanmıştır.

★

(AKBA) kelimesi, (KEDÎBAŞI) monogramı ve PARALEL ÇİZGİLER (Bu çizgilerin kullandığımız ve kullanacağımız sağa eğri sola eğri düz ve dik şekilleri) Markalar Kanunun hükümleri dairesinde tescillidir. Aynen veya benzetilerek kullanılamaz.

BİR

Perry Mason öğle yemeğini yedikten sonra ofise döndü ve Della Street'i telâş içinde kendisini beklerken buldu.

— Sizi lokantadan çıkmadan evvel bulmaya çalıştım. Saat ikibuçuktaki randevunuz iptal edildi. Karşı taraf, sizin bu işe girdiğinizi duyar duymaz, meseleyi, müşterimizin arzu ettiği şekilde bitirmiş. Fatura göndermenizi istediler.

— Ne kadara anlaşmıştık? Beş bin dolar mıydı?

— Altı bin yedi yüz elli dolardı hesap.

— Beş yüz dolarlık bir fatura gönder. Yeni bir şey var mı?

— Burada izah edemediğimiz bir vaziyet oldu.

— Nasıl yâni?

— Bir kadın hâyatının tehlikede olduğunu söyledi. Sizin onu korumanızı ve avukatlığını yapmanızı istiyordu. Sizin seçeceğiniz hususi bir dedektifin de kendisine yardım etmesi lâzımmış...

— Kim bu kadın? Şimdi nerede?

— Adı Adelle Hastings. Fakat ikinci sualinize cevap verebilecek durumda değilim.

Mason kaşlarını kaldırarak birşey anlamadığını ima etti.

Della Street «Yemeğe saat on ikiyi çeyrek geçe gittim,» diye devam etti. «Gertie ile yemek saatlerini tespit etmiştik ki, bunu siz de bili-

yorsunuz. Bir lokma bir şeyler atıştırıp saat bire çeyrek kala ofise döndüm. Ben döndükten sonra Gertie çıktı dışarıya ve bir buçuğa kadar yemeğini yedi. Bu esnada santrala da ben baktım.»

— Devâm et.

— Gertie'yi biliyorsunuz, son derece romantiktir. Aklını bir müşteriye takacak olursa, onun hakkında bir sürü hikâyeler hayâl eder. Telefon konuşmalarının çok az olduğu öğle tatilinde Gertie çukulata yiyerek, bir aşk romam okur. Bu onun âdetidir.»

Mason «Ondan sonra da kilo almamak için neler yaptığını anlatır bana» diye sırıttı.

Della Street «Tamam,» dedi ve tebessüm ederek devam etti: «Şu sıralarda da yemekten evvel tatlı yediği takdirde iştahının kapanacağına kendisini inandırmaya çalışıyor. İlmi bir gerçekmiş. Bu şekilde fazla yemek yemesinin önüne geçiyormuş. Söylediğine göre bizlerin yemek âdeti çok eski bir köhnemiş bir âdetmiş. İlkönce yemek yiyip sonra tatlı yenmemeliymiş. İlk önce tatlı...»

Mason «Biliyorum,» diye lâfı kesti. «Onun bu teorisini daha evvel duymuştum. Merâkımı ayağa kaldırdın.»

— Gertie aşk romanını okuyormuş. Romanın en alâka çekici yerine gelmişmiş...

Bir gözü kitapta diğer gözü gelecek olan müşterilerin gireceği kapıdaydı herhalde. Dediğine göre ben yemeğe çıktıktan beş dakika sonra bu kadın yazıhâneye gelmiş. Son derece heyecanlıymış. Hemen sizi görmesi lâzım geldiğini söylemiş. Gertie yemekte olduğunuzu ve randevusuz pek kimseyle konuşmadığınızı anlatmış kadına. İki buçukta randevunuz olduğu için, o saatte ofise geleceğinizi de ilâve etmiş. Kadın son derece heyecanlıymış. Neredeyse bir isteri nöbeti geçirmek üzereymiş. (Mühim değil, beklerim o saate kadar. Beni kabul edecek. Beni korumasını temin etmeden buradan bir adım atmam. Benimle ilgilenmesini ve bana iyi bir dedektif bulmasını istiyorum! demiş.»

— Sonra?

— Gertie ismini ve adresini sormuş. Adının Misis Hastings olduğunu fakat adresinin mühim Imadığını söylemiş. Gertie adını yazmış ve tekrar romanını okumaya başlamış. Kadın da pencerenin yanındaki büyük koltuğa oturmuş. Birkaç dakika sonra birdenbire ayağa kalkmış

ve dışarıya doğru yürümüş. (Bir iki dakika sonra dönerim!) diyerek çıkıp gitmiş yazıhâneden.»

— Sonra?

Della Street «Hepsi bu kadar,» dedi. «Ondan sonra geri dönmedi.»

— Demek böyle. Ehemmiyeti yok neredeyse çıkar gelir. Nasıl bir şeymiş bu kadın?»

— Gertie pek emin konuşmadı. Kibar görünüşlüymüş. Yüzü ve vücudu güzelmiş, hoş bir sesi varmış. Parmakları ince ve uzunmuş. Otuz iki, otuz üç yaşlarında kadar olduğunu tahmin ediyor. Gözünde çok büyük bir güneş gözlüğü olduğu için yüzünü tam mânâsiyle târif edemiyor. Kadının ağladığını, ve bunun için güneş gözlüğü taktığını söyledi. Nasıl anladığını sordum. Sesinin tonundan ağlamakta olduğunu anladığını söyledi.

Mason « Kadının güzel vücutlu, kibar görünüşlü ve ince uzun parmaklı olduğunu söylemiş. Sakın, romanın kahramanıyla bizim müşteriyi birbirine karıştırmasın?» diye sordu.

— Bu hususta emin olamam. Gertie çok dikkatlidir. Fakat öğle tâtilinde, o mahut romanları eline alınca herşeyi unutuyor. Kafası pembe bulutlara yükseliyor.

Mason, «Peki,» diyerek saatine baktı. «Gelecek hafta başlayacak dâvânın, jürisi üstünde çalışalım biraz artık.»

Della Street «Dosyaya kaldırdığımız çok mühim birkaç mektup var,» diye onu ikaz etti. «Bugün onların üstünde çalışmalıyız.»

Mason: «Pekâlâ,» diye içini çekti. «Mektupları getir. Mamafih bunun ne mânâya geldiğini biliyorum. Kalınlığı yirmi santimden fazla bir mektup demetini önüme koyacaksın. En üste de en mühim ve acele olan iki mektup yerleştireceksin, ondan sonra da bütün mektupları okumamı istiyeceksin.»

Della Street gülerek odadan çıktı. Bir iki sâniye sonra elinde siyah bir kadın çantası olduğu halde geri geldi.

Mason, «O ne?» diye sordu.

— Bu... Bu bir şey işte.

— Anlat ne olduğunu.

— Mektupları getirmek üzere dosyaların bulunduğu odaya gittim. Müşterileri beklettiğimiz odadan geçerken,, kapının yanındaki büyük

koltuğun arkasında bu çantanın asılı olduğunu farkettim. Gertie'ye çantanın ona âit olup olmadığını sordum. Kendisinin değilmiş ve ilk defâ görüyormuş. Bu çantanın kime âit olabileceğini sorduğum zaman, öğle vakti gelen esrârengiz kadına âit olduğunu tahmin ettiğini söyledi. Zaten çanta da kadının oturduğu koltuğun arkasında asılıydı.

Mason elini uzattı ve çantayı Della Street'ten aldı.

«Oldukça tuhaf bu,» diye düşünceye daldı. «Bir kaç dakika sonra döneceğini söyliyerek gidiyor, tehlikede olduğunu, korunması icâbettiğini iddia ediyor, geri dönmüyor fakat çantasını burada bırakıyor. Mamafih çantanın ona âit olup olmadığını kat'i olarak bilmiyoruz.»

Della Street «İçine bakalım mı acaba?» diye sordu. «Oldukça ağır. Altın dolu olmasın.»

Mason çantaya uzun uzun baktı. «Onu açacağım,» dedi. «Belki kadının adı ve adresi vardır.»

Avukat çantayı açtı elini içine soktu, sonra birdenbire geriye çekti.

Delà Street «Ne var?» diye sordu.

Mason tereddüt ediyordu. Sonra cebinden mendilini çıkarıp eline sardı ve çantaya soktu. Mâvi çelikten, 38 kalibrelik bir revolver çıkardı.

Della «Peki, nereden biliyordunuz!» diye bağırdı.

Mason tabancayı, parmak izi bırakmasın diye mendilile tutuyordu. Tabancanın silindir kısmını dışarıya çıkardı ve kontrol etti. «Dolu dört mermi ve iki boş kovan var,» dedi. «38 kalibrelik Smith Wesson marka bir tabanca.»

Ondan sonra namluyu kokladı. «Zannedersem çok kısa bir müddet evvel ateş edilmiş bu tabancayla,» diye ilâve etti.

Çok dikkatli hareket ederek silindiri eski durumuna getirdi, tabancayı masasındaki sümenin üstüne koydu. «Galiba çantanın içindekilerin bir listesini yapacağız,» dedi.

Çantanın içini kontrol ederken çok ihtiyatlı bakıyordu, «Bir evrak mahfazası var burada, şuna bir bakalım» diye çıkardı. Mahfazanın içinde bir sürü şey vardı.

— Bir ehliyet, Nevada eyâletinden, Adelle Sterling Hastings adına verilmiş. Adres olarak da Kuzey batı Firston caddesi 721 numara, Las Vegas yazılı. İşte bir kredi cüzdanı. Garvin S. Hastings Weatherby Bulvarı, 692 numara, Los Angeles. Bir otomobil ehliyeti daha. Kali-

forniya eyâletinden verilmiş. Adelle Sterling Hastings adına. Adres, Weatherby Bulvarı, numara 692, Los Angeles. Daha bir sürü kart var. Misis Garvin S. Hastings adına, Güney California otomobil kulubünün bir âzâ kartı bir tâne de Bilbao yat kulübünün âzâ kartı. Bir kaç tâne daha kredi cüzdanı. Bir de içi para dolu bir portföy. Bir hayli para var galiba içinde.

Della Street yazmakta olduğu listeden başını kaldırarak «Bütün çantadakileri kontrol etmemizin doğru olduğundan emin misiniz?» diye sordu.

— Bu tabanca bir cinayette kullanılmışsa çantayı kontrol etmemiz çok mühim. Çantayı burada bırakmak suretiyle, belki de uğraşmak istemeyeceğim bir dâvâya beni sokmak istediklerini zannediyorum. Bir kadının çantasını bir yazıhânede bırakıp gitmesi normal bir şey değil. Meğer ki bu kadının başına bir şey gelmiş olsun. Bu işin plânlanarak yapıldığından şüphe ediyorum. Düşündüğüm gibiyse, çantayı bırakıp giden kadın hakkında bilgi edinmek isterim.

Mason portföyü açtı, «Ne kadar tahmin edersin?» dedi.

Della başını kaldırıp baktı.

— Yüzlük, ellilik dolarlar. Bin, binbeşyüz... İki bin... Yirmi, kırk... Altmış... Seksen... Yüz... Yüz on... Yüz onbeş. Üç bin yüz on beş dolar. İki dolar kırk üç sent de bozuk para. Demek ki müşterimiz avukatlık ücretinin peyini verecek durumdaydı Della.

— Niçin geçmiş zaman sıygasını kullanıyorsunuz?

— Onu bir daha görüp görmiyeceğimizi bilmiyorum da ondan. Sen de kabul edersin ki, içinde bu kadar para olduğu halde, çantasını yabancı bir ofiste unutup giden ve almaya gelmiyen kadının hafızası çok zayıftır. Hatta çantadaki tabancayı nerede ve nasıl kullandığını hatırlayamayacak kadar zayıf. Yazmaya devam et Della, bir pudralık, bir ruj, yarısı içilmiş bir paket sigara, deriden bir anahtar çantası... İşte bu çok tuhaf Della. Bu anahtar çantasında bir sürü anahtar varmış. İzleri var çantanın üstünde. Fakat şimdi içinde tek bir anahtar bulunmakta... Mamafih, bir başka anahtar çantası daha var. Onun içinde altı tâne anahtar görüyorum...

Telefonun zili çalmaya başladı.

— Bir dakika, kim arıyor?

Bir müddet dinledikten sonra, bir eliyle telefonu kapattı, «Mister Huntley L. Banner, avukat. Hastings meselesi hakkında sizinle konuşmak istediğini söylüyor,» dedi.

Mason elindeki çantaya ve masanın üstündeki tabancaya baktı bir qn tereddüt ettikten sonra başını salladı. «Evet, Mister Banner. Perry Mason karşınızda,» diye kendi telefonuyla konuşmaya başladı.

Adam, «Ben, Mister Garvin S. Hastings'in avukatıyım» dedi. «Edindiğim bilgiye göre boşanma dolayısıyla Misis

Hastings'in açacağı nafaka dâvâsında avukatlığını siz yapıyormuşsunuz.»

Mason «Bunu neye istinaden söylüyorsunuz? Kimden öğrendiniz?» diye sordu.

— Avukatı değil misiniz?

Mason «Kanunî bir konuşma yaparken, sorduğum suale cevap vermekten kaçınıyorsunuz Mister Banner» diye güldü. «Sorduğunuza cevap vermeden evvel, Misis Hastings'in avukatı olduğumu neye istinaden söylediğinizi bilmek isterim.»

— Onun avukatlığını yapacağınızı kendisi söyledi.

— Ne zaman?

— Bugün öğle vaktinden biraz evvel.

— Onunla siz mi konuştunuz?

— Hayır, sekreterim telefonda konuştu.

Mason ihtiyaten «Misis Hastings beni görmek için geldiği zaman yazıhanede yoktum,» dedi. «Beklememiş, gitmiş. Onun avukatlığını yapabilmem için henüz elimde hiç bir anlaşma yok.»

Banner, «O halde,» diye cevap verdi. «Çok geçmeden tekrar gelip sizi görecektir. Avukat olarak sizinle anlaşacağına şüphe yok. Peşin olarak şunu kafanıza sokun Mister Mason, Misis Hastings'in kocasının malıyla hiç bir ilgisi yoktur. Boşanmaya karar verdikleri zaman müvekkilim ona ziyâdesiyle iyi davranmıştı zâten. Gizli yollar tâkibederek yeniden meseleler ortaya çıkarmaya lüzum yok. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz tabii. Muhakkak ki müvekkilim eski karısının beş parasız kalmasını istemez. Fakat Misis Hastings nafaka dâvâsı açmak suretiyle çok büyük şeyler elde edebileceğini zannediyor. Müvekkilimin para-

sıyla yuvasını süsliyeceğini kafasından çıkarırsa daha iyi olur onun için.»

Mason «Müşterek malları yok mu?» diye sordu.

— Büyük bir kıymet ifâde edecek kadar yok. Tabii ki anlaşmak için bir toplantı yapacağız, bir şeyler vermeyi kabul edeceğiz. İşin doğrusuna bakarsanız çok cömertçe hareket edeceğiz.

— Neler vermeyi tasarladığınızı söylemenizde bir mahzur var mı?

Banner «Telefonda olmaz,» dedi.

— Yâzıhaneniz nerede?

— Grayfrier iş hanında.

Mason «Buradan birbuçuk blok uzaklıkta,» dedi. «Bana bak Banner bana bir iki dakikanı verebilir misin? Kabul ettiğin takdirde oraya geleceğim. Misis Hastings'in avukatlığını kabul etmeden evvel bu mesele hakkında öğrenmek istediğim bâzı şeyler var.»

— Hemen gelecek olursanız, sizinle tanıştığıma memnun olacağım.

— Beş dakika sonra oradayım.

Mason telefonu kapattı «Banner'in yazıhânesine gidiyorum,» dedi. «Bu mesele hakkında bir şeyler öğrenirim belki. Telefonda sıkıştırsaydım şüphelenecekti. Onu ziyarete gidecek ve bir müddet orada kalacak olursam, düşündüğünden de fazla konuşacağına eminim.»

Mason yazıhâneden çıktı aşağıya indi, caddenin karşı tarafına geçti ve bir müddet yürüdükten sonra Grayfrier İş Hanına girdi. Müdüriyetten Banner'in yazıhânesinin 438 numara olduğunu öğrendi. Binâ yeni yapılmış, çelik ve beton kütlesiydi. Çok hızlı ve sessiz hareket eden bir asansör koymuşlardı. Bir kaç saniye içinde kapısında HUNTLEY L. BANNER yazılı olan odanın önüne gelmişti. Kapının tam karşısındaki bir masada, yüzü kapıya dönük olarak genç bir kadın oturuyordu. Sekreterliği, stenografluğı, telefon santrallığını bu kız yapıyor ve müşterileri karşılıyor olmalıydı. Belli belirsiz güldü Mason'a...

— Adım Perry Mason, Telefonla konuşmuştum Mister Banner'le...

Genç kadın, «Oh, evet,» diye sözünü kesti ve hayret edilecek bir çeviklikle yerinden fırladı. «Oh, evet Mister Mason!»

Sandalyesini geriye iterek kalktı ve masanın etrafından dolaşıp «Bu taraftan efendim,» diyerek yol gösterdi.

Kadın ilerleyip bir kapıyı açarken, Mason çok güzel bir vücudu olduğunu ve ahenkle sallanarak yürüdüğünü farketti.

«Mister Mason, efendim,» diye içeriye haber verdi.

Büyük masanın arkasında oturmakta olan adam yerinden fırladı ve elini ileriye doğru uzatarak kapıya doğru koştu. Hafifçe tebessüm ediyordu. Otuz yaşlarında kadardı. Ufak tefekti. Bakışlarından çok zeki olduğu anlaşılıyordu.

— Bu büyük bir şeref efendim. Ben oraya gelip konuşmak isterdim ama çok çabuk karar verdiniz, düşünemedim birdenbire. Bayan sekreterimdir. Mis Mitchell. Sizin hayranlarınızdan.

Sekreter kız siyah gözlerini Mason'a dikmiş büyük bir ilgiyle onu süzüyordu. «Sizinle tanıştığım için çok memnunum,» diye elini uzattı.

Mason, genç kızın elini tutup, «Benim için de büyük bir şeref efendim,» diye eğildi.

Banner, «Kimsenin bizi rahatsız etmesine müsaade etme,» dedi. «Telefonu kapat, cevap verme.»

Mason «O kadar mühim değil canım,» diye güldü.

Banner «Benim için çok mühim,» diye cevap verdi. «Oturun Mister Mason rahatınıza bakın... Bu Hastings meselesi uzayacağa benzer. Fakat müvekkiliniz anlayışlı hareket ettiği takdirde, nafaka dâvâsına bile lüzum yok. Bir gecede halledilir..»

Mason «Bu hususta düşündükleriniz olduğunu, telefonda söyliyemiyeceğinizi belirtmiştiniz galiba,» diye hatırlattı. «Öyle değil mi?»

— Hem var hem de yok. Bu gibi işleri bilirsiniz Mister Mason. Herhalde Müvekkilim şunları vermeye hazır! diyecek kadar aptal olmadığımı tahmin edersiniz. Sonradan müşkül durumda kalmak istemeyiz. Kurnaz avukatların yaptığı gibi, müşterime şunları vermeyi kabul etmesini tavsiye ettim! diyebilirim. Bu ne müşterimi ne beni ne de başka bir kimseyi bağlamaz.

Teklifi kabul edecek olursanız, bir anlaşma yapmak üzere otururuz. Anlaşamadığımız takdirde yapılan teklifi ne müvekkilime ne de bana karşı kullanamazsınız.

Mason, «Çok güzel» dedi. «Teklifleriniz ne?»

— Müvekkilime, Adelle Hastings'e beş sene müddetle senede onbin dolar ödemesini tavsiye edeceğim. Beş sene müddetle veyahutta evleninceye kadar. Bundan başka elli bin dolar kıymetinde bir apartman katı verilmesini vasiyetnâmesine koymasını ve bu hükmün, kadın daha evvel ölmediği takdirde vasiyetnâmeden çıkarılmayacağını kabul etmesini söyliyeceğim.

Mason, «Oldukça biçimsiz bir şekilde ele alınmış bu iş,» dedi. «Vasiyetnâme fikrini beğenmedim. Mister Hastings öldüğü takdirde, boşadığı karısına ellibin dolar verilmek üzere bir hayat sigortası yaptırsa daha iyi olmaz mı?»

Banner «Bütün her şey tespit edildi,» diye cevap verdi. «Diğer hususlarla berâber bu durumu da konuştum müvekkilimle. Kendimi tehlikeye atacak değilim Mister Mason. Fakat teklifim bu olacaktır. Hazırlamış olduğum teklifi müvekkilim hiç bir şekilde değiştirmiyecektir.»

Mason «Peki,» dedi. «Sizin teklifiniz bu. Ödenecek para...»

Banner, «Teklif değil, teklif değil,» diye heyecanla konuştu. «Müvekkilime tavsiye edeceğim şey bu.»

— Pekâlâ, teklif değil, sâdece müşterinize tavsiye edeceğiniz şey. Vasiyetnâmesine koyacağı miktarı ne kadar daha yükseltir müvekkiliniz?

— Daha çok vermeyecek. Teklif edilen miktar en son sözü... Burada at cambazlığı yapmıyoruz Mason.

— Yâni Misis Hastings'in avukatı olduğum takdirde bu teklifi ya kabul edeceğim veyahutta reddedeceğim.

Banner «Evet,» derken düşünceliydi. «Tabii biribirimizin yüzüne kapıları kapatmak istemiyoruz. Söylemiş olduğum miktar, müvekkilime tavsiye edebileceğim en yüksek miktardır... Misis Hastings'le daha konuşmadınız mı?»

— Henüz konuşmadım.

— Çok hoş ve genç bir kadındır. İnsanın üstünde çok İyi bir tesir bırakır.

Mason «Güzel giyinir mi?» diye sordu.

—Evet, güzel giyinir. Her hususta mükemmeldir. Evliliğinin yürümemesi beni cidden üzdü.

— Ne kadar zaman berâber oldular?

— Onsekiz ay.

Mason «Niçin bozuştular?» diye sordu.

Banner «Niçin bir adamın saçı dökülür?» diye omuz silkti. «Niye insanların saçları ağarır?»

— Boşanmaya her ikisi birden mi karar verdi, yoksa birisi mi?

Banner, «Bana bakın» dedi. «Bu şekilde sorguya çekilmek istemem. Fakat Hastings daha evvel iki kere evlenmişti. Birincisinde ideal bir evlilik yapmıştı, karısı öldü. O zaman çok yalnız kaldı. Evli olduğu günleri hatırlarken, münakaşaları, birbirlerinde kusur görmelerini unuttu ve evliliğinin sâdece güzel taraflarını düşündü. Bunun üzerine tekrar evlendi. Birinci evliliğindeki saadetin, karısının şahsiyetinden dolayı olduğunun farkında değildi. Evliliğinin insanı mesut edeceğini, kadının şahsiyetinin bu işte pek büyük bir rolü olmadığını zannediyordu. Bu şekilde ikinci kere evlendi. Bu evlilik yürümedi ve boşanmayla sona erdi. Bir müddet sonra Hastings yine kendisini yalnız hissetmeye başladı ve Adelle'le evlendi. Bu onun üçüncü evliliğiydi. Adelle sekreteriydi Hastings'in. Çok kibar ve düşünceli bir kadındı. Fakat Hastings mesut değildi, niçin mesut olmadığını da bilmiyordu. Doğrusunu isterseniz ben de bilmiyorum.

Mason «Yâni Adelle Hastings benimle konuşacağını mı söyledi?» diye sordu.

— Evet. Yazıhâneme telefon etti. Ben yoktum, sekreterimle konuşmuş. Otomobille Las Vegas'tan geldiğini ve bütün herşeyi senin ellerine bırakacağını söylemiş.

— Boşanma ve nafaka dâvâlarında pek tecrübem yoktur. Zor, şiddet kullanmak suretiyle işlenen suçlarda tecrübeliyimdir. Buna benzer meselelerle uğraşırım.

— Biliyorum, biliyorum. Mamafih çok parlak bir isminiz var. Cinâyet dâvâlarında şöhret yapmış her avukat, nafaka dâvâsı gibi bir işi dakikasında halleder. Sana karşı dürüst hareket edeceğim Mason. Elvina, nafaka dâvâsında Adelle'in avukatlığını yapacağınızı söylediği vakit elimde olmadan irkildim.

Mason «Elvina kim?» diye sordu.

— Elvina Mitchell, sekreterim.

Mason, «Anladım,» dedi. «Bu hususta daha sonra görüşürüz... Biraz nafakaya esas olacak şeylerden bahsetsek mi?»

Banner «Ortada böyle bir şey yok ki» diye itiraz etti.

Mason «Ne!» diye bağırdı. «Zannedersem senede onbirr dolar verileceğinden bahsediyordunuz ve...»

— Evet. Ediyordum yine de ediyorum. Fakat siz nafakaya esas teşkil eden mal mülkü kastettiniz ki, böyle bir şey yok. Hastings'e âit bir sürü mal mülk var ama bunun nafaka dâvâsıyla bir ilgisi yok ve olmıyacak da. Hastings o malları istediği gibi kullanır. Zira bunlar sâdece Hastings'e âit mallar. Adelle anlaşmaya yanaşacak olursa bir daha çalışmasına lüzum kalmadan yaşar. Fakat Hastings bir şey vermek istemezse yapılacak bir şey yok.

— Peki, o halde, Adelle'in avukat olarak beni tutacağını duyduğunuz zaman niçin irkildiniz?

Banner «Bir şampiyonla karşılaşacağımı hayal ettiğimden dolayı» diye güldü.

Mason «Peki,» deyip sırıttı. «Ben gidiyorum artık. Buraya sâdece sizinle tanışmak ve bu işin evveliyatı hakkında bir şeyler öğrenmek için gelmiştim. Anladığıma göre Adelle boşanmak için müracaat etmiş veyahutta edecek.»

— Las Vegas'ta ona bir ev tutuldu. Gelecek haftanın ilk günü boşanmak üzere sıraya girdi. Mason, siz ve ben, ikimizde takdir ederiz ki aramızda bir anlaşmazlık yok. Boşanmayı durduracak herhangi bir harekete geçmeyeceğiz.

Fakat mantık çerçevesi dahilinde elimizden geldiği kadar her iki tarafa yardım edecek ve boşanmayı kolaylaştıracağız. Şimdi, hemen bir celp göndertebilirsiniz. Ben de Garvin'in kanunî vekili olarak buna usulen cevap verir ve her şeyi inkâr ederim. İş mahkemeye akseder. Fakat tabiî mahkemeye gelmiyeceğim. Zâten o zamana kadar bir anlaşmaya varmış olacağz. Bu suretle işleri çabuklaştırmak imkânına sâhibolacaksın. Mahkeme heyeti işi geciktirmeksizin kararını verecek.

Mason «Niçin bu kadar sabırsız hareket ediyorsunuz ve işi çabuk bitirmek istiyorsunuz?» diye sordu. «Hastings'in düşündüğü bir başka kadın mı var?»

Banner gülerek «Korkmadan açıklıyabilirim şimdi» diye başını salladı. «Hastings iyileşti artık. Zannedersem boşanmak istemesine sebep de bu. Hastings düşündüğü gibi yaşamayı arzu eden haşin bir adam. Tamâmen kendisini işine vermiş bir durumda. Bâzan evde kaldığı zamanlar hariç, yalnızlık hissettiğini zannetmiyorum. Müvekkilinize şunu söyliyebilirsiniz Mason: İstediği zaman Hastings'in işinde sekreter olarak çalışabilir. Bir sekreter olarak ona hayran Hastings. Biribirlerini çamura batırmaya, kötü söylemeye veyahutta sürtüşmeye lüzum yok. Bütün işleri iki dost gibi ve iyilikle halledilecek. Hastings hakikaten karısının çok anlayışlı hareket edeceğine inanıyor.»

Mason «Teşekkür ederim» diyerek el sıktı. «Sizi görmeye muhakkak geleceğim.»

Mason ofisten çıkarken Elvina Mitchell içten gülümsedi ve «Güle güle Mister Mason,» dedi.

— Şimdilik Allahaısmarladık. Sizi tekrar görmeye geleceğim.

Mason kendi yazıhânesine döndü ve «Galiba biraz evhamlı oldum ben Della» dyie sırıttı. «Hiç bir şey yok. Sâdece bir boşanma ve nafaka dâvâsı. Karşılıklı anlaşma. Geride kalan şeyler biraz enteresan.»

— Peki, tabanca ve ateş edilmiş olan iki mermi ne olacak?

— O başka bir şey. Kadının kocasına ateş etmesine bir sebep yok. Bir başka kadın da bahis konusu değil. Belki de Las Vegas'tan gelirken tavşanlara ateş etmiştir. Şimdi geride kalan mektuplara bakalım. Adelle Hastings gelmeden biraz iş yapalım.

Mason gelen mektupların cevabını yazdırmaya başladı. Fakat zaman zaman kol saatine bakmaktan kendisini alamıyordu. Her ikisi de susmuşlardı.

Della Street «Bu kadar endişe ediyorsanız, niçin telefon etmiyorsunuz?» diye sordu.

— Evet, Las Vegas'ı ara ve ehliyette yazılı olan adreste Adelle Hastings adına kayıtlı telefon olup olmadığını öğren.

Della Street harekete geçti. Bir müddet sonra «Rehbere kayıtlı bir numara var,» dedi. «Fakat zil çalıyor, kimse cevap vermiyor.»

— Hastings'in evini ara. İsim verme. Sâdece Misis Hastings'le konuşmak istediğini söyle. Belki de şahsen anlaşmak için kocasının yanına gitmiştir. Bunun en mâkul izah şekli bu. Evet, buraya gelip beni

bulamayınca, kocasına telefon etti ve ne düşündüğünü söyledi. Bunun üzerine kocası onu anlaşmak üzere çağırdı. Niçin bunu daha evvel akıl etmedim? Akla uygun en iyi izah şekli bu zâten.

Della Street rehberden Hastings'in evinin numarasını buldu ve çevirdi. Bir müddet dinledikten sonra başını sallayarak telefonu kapattı.

Mason «Ne oldu?» diye sordu.

— Telefon ses alma makinesine bağlı. İyi konuşan birisi Mister Hastings'in evde olmadığını, konuşma hitamında otuz sâniyelik bir ara olacağını, bir mesaj bırakıldığı takdirde banda alınacağını ve Mister Hastings'in dönüşünde bunu öğreneceğini söylüyor.

Mason, «Peki, bırak artık bu işi,» dedi. «Belki hiç bir şey yoktur.»

Della «Çantayı, paraları ve tabancayı ne yapacağız?» diye sordu. «Onları yazıhânede mi saklıyacağız?»

— Saat beşe kadar Misis Hastings telefon edecek bize. Çantasını nerede bıraktığını hatırlıyacaktır. Della «Bahse girer misiniz?» diye sordu. Mason, «Hayır,» diye sırıttı.

İKİ

Saat beşi çeyrek geçe Della Street, «Saat beşi çeyrek geçiyor patron,» dedi. «Yazıhaneyi kapayacak mıyız?»

Mason «zannedersem yapacak başka bir şey yok Della,» diye başını salladı.

— Bütün gece bu işi merak mı edeceksiniz?

—Bilmiyorum. Bir türlü unutamıyorum. Bir tayyare kiralayıp Las Vegas'a gitmek arzusu var içimde.

— Fakat kadın orada değil.

— Evi orada. Bu anahtarlardan birisi de o evin anahtarr olmalı.

— Evinde ne olabilir?

— Belki bir ize rastlarız. Belki de hiç bir şey bulamayız.

— Eve girecek misiniz?

— Bilmiyorum. Köprüye gelince geçip geçmiyeceğime karar veririm. Saat kaçta eve döndüğünü de bilmek istiyorum.

— Las Vegas'a geri döndüğünü mü zannediyorsunuz?

— Dönmediyse, başına bir şey geldi demektir. Belki de otomobili parktaydı. Bir şey almaya gitti otomobille. Ondan son...

— Bütün bunları nereden çıkarıyorsunuz. Niçin böyle bir tahminde bulunuyorsunuz?

— Çantasından.

— Yâni çantasının içinde olan eşyalardan mı?

— Çantasının içinde olmıyan şeylerden.

Della Street merakla kaşlarını kaldırdı.

— Misis Hastings Las Vegas'taydı. Nevada eyâletinden aldığı otomobil ehliyeti var. Otomobil kullanabilir. Belki de Las Vegas'tan otomobille geldi. Bunun mânâsı doğru benim yazıhâneye geldi demektir. Otomobili vardı, bir yere bırakmalıydı. Bizim binânın yanında otopark var, otomobilini oraya bıraktı. Ona bir makbuz verildi. Bu makbuzu çantasına koydu. Sonra buraya geldi. Çok heyecanlıydı. Heyecanının sebebinin üstünde durmaksızın, onun birisine veya bir yere 38 kalibrelik tabancayla iki kere ateş ettiğini biliyoruz diyebiliriz. Burada, otomobilde br şey unuttuğunu hatırladı birdenbire. Otomobili bıraktığı için verilen makbuzu çantadan alıp gitmiş olacak. Oraya vardığı zaman, tekrar yazıhâneye dönmesine mâni olan bir şey zuhur etmiş olmalı. Şimdi bir sual var: Çantasını burada kasten mi bıraktı? Yoksa unuttu mu?

— Niçin kasden bıraksın?.

— Çünki, içinde bu tabanca vardı. Lüzum olmadıkça içinde tabanca olduğu halde çantayı berâberinde taşımak istemiyordu. Hemen geri dönmeyi düşünmüştü. Beş dakika içinde döneceğini söyledi Gertie'ye. Otomobilden bir şey alacaktıysa, bekçiye bahşiş verecekti. Bunun için yanına elli sent kadar bozuk para ve park makbuzunu alarak gitti. Orada plânını değiştirmesine sebep olan bir şey oldu.

Mason susmuş, derin derin düşünüyordu. Nihâyet «Paul Drake'e telefon et Della,» dedi. «Ofisten çıkıp çıkmadığını öğren. Oradaysa hemen buraya gelsin. Ona verilecek bir iş var.»

Della masanın üstünde duran çantayı ve içindekilerini işâret ederek «Bunlar ne olacak?» diye sordu.

Mason masanın çekmecesini açtı, tabancayı mendille tutarak çekmecesine koydu. Diğer eşyâları toplayıp çantaya doldurdu.

Della Street Paul Drake'in yazıhânesine telefon etti, kısa bir konuşma yaptıktan sonra telefonu kapattı.

— Tam yazıhâneden çıkıyormuş. Onu kapıda yakaladım. Hemen geleceğini söyledi.

Kısa bir müddet sonra, Perry Mason'un hususi odasının giriş kapısında, Paul Drake'in kendisine has kapı vuruşunu işittiler. Della Street kapıyı açtı. Drake «En kötü şey, insanın müşterisiyle aynı katta yazıhânesi olması,» dedi. «Hiç bir zaman kaçamazsın... Bak Perry İnşallah büyük bir iş değildir. Bu gece yapmak istediğim bir şey var.»

Drake müşteriler için konmuş olan büyük koltuğa doğru ilerledi ve koltuk, altında kayboldu. Kollarını deriden yapılmış olan kol yerlerine yerleştirip avukata sırıttı.

— Çok çabuk yapılmasını istediğim bir araştırma var. Bunu iki üç saat evvel yaptırmalıydım. İnşallah geç kalmamışımdır.

Paul Drake uzun boylu, sürprizlere karşı dâima hazır bir dedektifti. Uzun ayaklarını koltuğun yanına koyarak iyice yerleştirdikten sonra, uzanıp bir sigara aldı ve yaktı. Şimdi meraklanmıştı. «Anlat bakalım.» dedi.

Mason «Bizim binânın yanındaki parkta seni iyi tanırlar mı?» diye sordu.

Drake «Tanırlar herhalde,» diye sırıttı. «Yedi senedenberi arabamı o parka bırakıyorum.»

Mason «Ben de oraya bırakıyorum. Bunun için de bu işi şahsen yapamıyorum. Sen dedektifsin,» dedi. «İstediğin kadar sual sorabilirsin. Aynı şeyi ben yaptğım takdirde dikkati çekerim.»

— Ne yapmamı istiyorsun?

— Aşağıya, parka in ve Nevada plâkalı bütün otomobillerin plâka numarasını al. İçlerine bak sâhiplerinin adı ve adresi yazılı kartlar varsa onları da kaydet. Fakat parktaki bütün Nevada plâkalı arabaların plâka numaralarını muhakkak kaydet.

— Şimdi mi?

— Şimdi. Akıllılık edip bu işi üç saat evvel yaptırmalıydım.

Drake, Mason'a tuhaf bir şekilde baktı. Ondan sonra iskelet gibi vücudunu dikerek tek bir kelime söylemeden odadan çıktı.

Della Street «Tayyare kiralayacak mıyız?» diye sordu.

— Paul Drake'i bekliyeceğiz. Otomobil parktaysa kadına ne olduğunu araştıracağız.

— Aşağıda değilse?

— Las Vegas'a uçacağız.

— Daha evvel yemek yer miyiz?

— Sonra yemek yeriz. Mamafih istersen hamgurger veya sosisli sandviç yiyebilirsin.

Della Street telefona uzandı ve otoparkının bir kenarındaki büfeye telefon etti.

— Yirmi dakika içinde gelip alabileceğimiz iki hamburger hazırlıyabilir misiniz? Ben, Mister Perry Mason'un sekreteri Della Street'im... Evet. Mister Mason çok soğanlı olmasını istiyor. Benimkine çok soğan koymayın. Hemen pişirmeye başlayın.

Della Street telefonu kapattı.

Mason saatine baktı «Paul ne oldu dersin Della?» diye sordu.

— Paul'ün bu gece yapacağı işler varmış. Belki de bir lokantada fileminyon, kızarmış patates ve Fransız soğanı yiyecek ve bütün bunları bağ bozumu üzümlerinden yapılmış mükemmel bir şişe şarapja ıslatacak.

«Ve» diye devam etti. «Ona göz yumacak olursanız bütün yediklerinin faturasını sizin üstünüze yıkacaktır.»

Onbeş dakika sonra Paul Drake'in mâhut şekilde kapıya vurduğunu duydular. Della gidip kapıyı açtı. Drake içeriye girdi. «Nevada plâkalı sadece iki otomobil var Perry» dedi.

— Otomobillerin sâhiplerinin adlarını öğrenebildin mi?

— Arabaların içinde bunu belirten bir şey yoktu. Bir tânesinin plâkası ATK 205'di. Parkın bekçisinin ağzını aradım ve altı saattenberi parkta olduğunu öğrendim. Öbür otomobilin plâkası SFU 804, sekiz saat evvel bırakılmış parka.

Mason başıyla Della Street'e işâret verdi ve «Peki Paul, Nevada polisiyle temasa geç,» dedi. «Kaydetmiş oldu ğun plâka numaralarını tahkik ettirmeni istiyorum. Nevada daki adamınla temâsa geç. Arabaların sâhiplerini telefonla arasın. Umumî bilgi istiyorum, şimdilik teferruata girmesine lüzum yok. Daha sonra bunu kendim yaparım. Masrafları mantığa uygun bir seviyede tut.»

— Mantığa uygun demekle neyi kastediyorsun?

— Biraz evvel Della hatırlattı. Bu gece bir lokantaya gidip fileminyon yiyeceğini ve üstüne de nefis bir şişe şarap içeceğini söyledi. Bütün bunların parasını da bana yüklemen ihtimali varmış.

Drake «Telefonun başında oturup beklediğim zaman yapmam bunu,» diye itiraz etti.

— Yapmamalısın zâten... Nevada'ya telefon et. Otomobillerin sahiplerinin isimlerini ve adreslerini öğren. Yarım saat veyahutta kırkbeş dakika sonra sana telefon edeceğim. O zamana kadar bunları öğrenmiş olmalısın. Oradaki adamına lüzumlu tâlimatı verdikten sonra yemek yemeğe gidebilirsin. Bu arada işi tahkik edip sana telefon açabilirler. Yemekten sonra ofise dön.

— Yemeği senin hesabına mı yiyeceğim.

— Hesaba dahil ederim.

— Bu hayret edilecek bir değişiklik. Senin işlerini tâkibederken hep Hamburger yer üstüne de karbonat içerdim. Hemen harekete geçiyorum.

Mason Della Street'e başıyla işâret etti.

Koşarak aşağıya indiler. Ismarlamış oldukları Hamburgerleri, tayyare meydanına giderken yemek üzere aldılar.

ÜÇ

Mason Hava meydanından Paul Drake'e telefon etti.

— Nevada plâkalı otomobiller hakkında bir haber aldın mı?

— Şimdi telefon ettiler. Plâka numarası ATK 205 olan otomobil Melina Finch isminde bir kadının adına kayıtlı. Adresi, Cypress Caddesi No 625 Las Vegas. Numarası SFU 804 olan ise Harley C. Drexel'e âit. Carson City'de, Center sokağında 291 numarada oturuyor. Yazdın mı?

— Bir kere daha söyle, doğru yazıp yazmadığımı kontrol edeyim.

Drake plâka numaralarını ve adresleri tekrar etti.

Mason, «Şimdi tamam,» diye not defterini kapattı. «Hemen şimdi adamlarına emir ver. otomobillerin sahipleri hakkında malûmat toplasınlar, tahkikat yapsınlar.»

— Carson City'de adamım yok. Oraya en yakın olan .Reno otuz mil uzaklıkta... Reno'daki adamımın gidip işi görmesi biraz daha fazla vakit alacak.

Mason «Gece yarısına kadar işi bitirmeye çalış» dedi. ve telefonu kapattı.

Della Street «Pilot hazır patron,» diye telâşlandı.

Perry Mason ve Della Street, kirâlamış oldukları iki motörlü tayyareye doğru koşmaya başladılar.

Mason pilota «Las Vegas'a gitmek istiyoruz,» dedi. «Bizi orada beklersen. Bu gece geri döneceğiz. Her şey iyimi?»

— Bomba gibi.

Emniyet kemerlerini bağladılar, pilot motörleri hızlandırdı ve kuleden uçuş müsaadesi aldı, havalandılar. Bir müddet yükseldikten sonra Las Vegas rotasına girdiler.

Güneş batmak üzereydi. Vâdideki kasabaların üstünde yükselen dağların tepeleri, güneşin son ışıklarıyla alev alev yanıyordu. Kuvvetli rüzgârlara tesâdüf ettikleri ağaçlı tepeleri geride bırakıp, çölün üstünde uçmaya başladılar.

Las Vegas'a indikleri vakit hava tamamen kararmıştı.

Mason «siz bekleyin,» dedi. «Dönüş için kat'i bir saat veremiyorum, özür dilerim. Bir saat sonra da dönebiliriz, uzayabilir de. Her şeye rağmen her an harekete hazır vaziyette bekleyin.»

— Hazır olurum. Mümkün olsa da gece yarısından evvel hareket edebilsek.

— Uçuşumuz zor olmasın diye mi?

— Hayır, evlilik sebebiyle. Las Vegas'a sefer yaptığım zaman sabaha kadar dönmezsem karım çok üzülüyor ve şüpheleniyor.

Mason, «Sık sık gelir misiniz buraya?» diye sordu.

— Bu anlayışa göre değişiyor. Bana sorarsanız seyrek geliyorum derim. Karıma göre ise çok sık geliyorum.

Bunları söylerken bir yandan da sırıtıyordu pilot.

— Kati bir netice alınca size bildiririz. Fakat işimizi gece yarısından evvel bitireceğimizi tahmin ediyorum.

Bir taksiyle Kuzey batı Firston caddesinde 721 numaralı binâya geldiler.

Mason'un tahmin ettiği gibi binâ büyük bir apartmandı.

Kapıdaki isimlere baktı, Adelle Hastings ismini bulup zile bastı.

Cevap veren olmadı.

Della Street «Şimdi ne olacak?»» diye sordu.

— Bu durum karşısında galiba elimizdeki anahtarları tecrübe edeceğiz.

Della Street. «Bana kalırsa resmi yoldan hareket etmeliyiz» diye telâşlandı. «Polisi çağırsak, eve girerken yanımızda olmalarını istesek ne dersiniz?»

Mason «Şimdilik olmaz Della,» diye başını salladı. «Müşterimiz... Yâni şimdilik müşterimiz diyemeyiz daha, her ne olursa olsun, elimizden geldiği kadar onu korumaya gayret etmeliyiz.»

— Onu neye karşı koruyacağız?

— Biz de bunu bulmaya çalışıyoruz. Belki de onu, kendisinden koruyacağız.

— Bir tahminde bulunamıyor musunuz?

— Bilmiyorum.

Mason çantasını açtı, içinden her iki anahtarlığı da çıkardı. Apartmanın sokak kapısını açabilmek için sırayla anahtarları tecrübe etmeye başladı.

Hiç birisi açmıyordu kapıyı.

Della Street «Galiba eli boş döneceğiz» dedi.

— Son bir anahtar daha var.

Anahtarı kilide soktu, kapı kolayca açıldı.

Mason, onun geçmesi için yana çekildiği zaman Della Street bir an tereddüt etti.

Mason, «Yürü,» dedi. «298 numaralı dâire.»

Della «Niçin yukarı çıkalım?» diye itiraz etti. «Anahtar kapıya uydu, çantanın ona âit olduğunu biliyoruz artık. Evde olmadığından da haberimiz var...»

— Evde olmadığını nereden biliyoruz?

— Çünki zili çaldık, cevap veren olmadı.

— Ziyâretçi kabul etmek istemeyebilir. Yahut zile cevap verebilecek durumda değildir belki de...

Della Street bip müddet daha düşündükten sonra açık kapıdan girdi ve koridorda asansöre doğru yürüdü.

Asansörle ikinci kata çıktılar ve 289 numaralı dâireyi buldular. Mason kapının yanındaki sedef renkli düğmeye bastı. İçerde, çalmakta olan zili duyuyorlardı. Fakat kimse cevap vermiyordu onlara.

Mason bir müddet eliyle de kapıya vurdu.

Bir zaman bekledikten sonra «Della,» dedi. «Bunun gayri kanunî olduğunu biliyorum ama içeriye gireceğim. Sen burada kalsan daha iyi olur belki.»

— Niçin?

— İçerde bir ölü olmadığından emin olmak için.

— Yâni, onu mu kastediyorsunuz?

— Bilmiyorum, Tabancadan atılan iki merminin birşey yapmış olması lâzım.

Sokak kapısını açan anahtar, dâirenin kapısını da açtı. El yordamı ile yürüyen avukat elektrik düğmesinin yerini buldu ve elektriği yaktı.

Üç odalı bir katdı girdikleri yer. Önde bir oturma odası vardı. Yan tarafta görülen kapı yatak odasına açılıyor olmalıydı. Yarım açık duran bir diğer kapının aralığından küçük bir mutfak görünüyerdu. Bu tip apartman dâireleri mobilyalı olarak kiraya veriliyordu. Boşanmak üzere Nevada'ya gelen kimselere muvakkat olarak kirâlanan dâirelerin kirâ bedelleri normalin çok üstünde oluyor, fakat çok konforlu döşeniyordu.

Mason «Kimseler yok,» dedi. «Burada oturan kimsenin şahsiyetini de belirten bir şey yok. Şurada bir kaç kitap var ve masanın üzerine de günlük mecmualar konmuş Kül tablasında iki sigara izmariti var... İçinde buz olan bir bardak... Hay Allah!».

Mason'un sesinin tonunun birdenbire değiştiğini farkeden Della Street «Ne var?» diye korkuyla bağırdı.

Mason «Buzlara bak,» diye bardağı işâret etti.

— Aman Allahım. Burada birisi olmalı...

Yatak odasının kapısı yavaş yavaş açıldı, kadının başında banyo bonesi, üstünde ise bornoz vardı. Kızgın, kızgın onlara bakıyordu.

«Devâmedin,» dedi. «Kendinizi evinizde farzedin, bana aldırmayın, rahatınıza bakın.»

Mason «Çok müteessirim efendim,» diye izah etmeye çalıştı. «Fakat sizin evde olmadığınızı zannediyordum. Kapıya vurdum, zili çaldım. Bugün akşam üzeri telefon ettim fakat cevap alamadım.»

Kadın «Bütün gün Los Angeles'deydim,» diye cevap verdi. «Şimdi bana söyler misiniz, kimsiniz, buraya nasıl girdiniz, ne istiyorsunuz, yoksa polis mi çağırayım?»

— Adım Perry Mason. Los Angeles'te avukatlık yapıyorum. Yazıhâneme niçin geri gelmediniz?

— Yazıhâneye niçin mi geri gelmedim?

Kadın bir şey anlamamıştı, şaşırmıştı sanki.

— Evet.

—Yazıhanenize hayâtım boyunca gelmiş değilim. Avukat olduğunuzu da zannetmiyorum. Yanınızdaki kim?

— Mis Della Street, sekreterim.

— Evime nasıl girdiniz?

Mason «Anahtarınızı kullandık,» dedi.

— Anahtarınızı kullandık demek de ne oluyor?

— Ne dediysem o oluyor. Anahtarınızı yazıhanemde bırakmıştınız... Başka şeylerle berâber anahtarı da bıraktınız.

— Buradan çıkıp gitmiyecek olursanız, hemen...

Kadın birdenbire geriye dönüp odasına koştu. Kapı açık kalmıştı.

Mason kadının, yatağın yanındaki komodinin çekmecesini açıp elini içine daldırdığını, bir şeyler aradığını fakat bulamıyarak, yüzünde hayret ifâdesi olduğu halde geri döndüğünü gördü.

Sonra kadın hızla yatağın yanındaki telefonu eline aldı.

— Bütün bu olanlardan sonra polisi çağırsam daha iyi olacak.

Mason «Durun biraz,» dedi. «Polis çağırmak istediğinizden emin misiniz?»

— Niçin çağırmıyacak mışım?

— Çantanızı yazıhânede bıraktınız. İçinde de bir şey olduğu halde.

— Çantamı yazıhânenizde mi bıraktım?.

— Evet. Çantanızı kaybetmediniz mi?

Kadın yavaşça elini indirdi ve kulaklığı yerine koydu.

«Şimdi herşeyi anlatmaya başlasanız daha iyi olacak» dedi.

— Bana kalırsa bu işi sizin yapmanız daha faydalı olur Misis Hastings. Buraya sırf size yardım etmek için gelmiş bulunmaktayım, şerefimle temin ederim. Yazıhaneye geri dönmediğiniz zaman çok endişelendim ve sonra oturduğunuz sandalyanın arkasında unutmuş olduğunuz çantayı buldum. Ehliyetleriniz, anahtarlarınız ve... Başka bir şey daha vardı çantanızda.

— Başka ne vardı?

Mason, «Biraz evvel orada aradığınız şey,» diye yatağın yanında açık duran çekmeceyi işâret etti. «Bu kadar güzel rol yaptığınız için de sizi tebrik ederim. İnşallah jürinin karşısına çıktığınız zaman da bu kadar muvaffak olursunuz.»

Genç kadın bir müddet düşündükten sonra «Mister Mason... Hakikaten Perry Mason'sanız,» dedi. «Çantam sizde mi?»

Mason başını salladı.

— Nereden aldınız onu?

— Öğle vaktinden biraz sonra yazıhâneme geldiniz ve çantanızı orada bırakıp gittiniz.

— Yazıhânenize hiç gelmedim. Perry Mason ismini duymuştum. Kocamla berâber bir müddet Los Angeles'de yaşamıştım. Zaman zaman gazetelerin sizden bahsettiğini görmüştüm. Yazıhânenize gelmedim.

— Ya çantanız?

— Çantamı dün otomobilimden çaldılar. Los Angeles'teydim. Sigara almak istedim. Bir dükkânın önünde boş yer bulunca hemen arabamı oraya parkettim. Çantamdan bir dolar alıp dükkâna girdim. Bu sırada çantamı çalmışlar. Fakat ben çok sonra farkına vardım.

Mason, «Anladım» diyerek hafifçe güldü. «Polise çantanızın çalındıığnı söyledinizse jürinin inanacağı bir hikâye de hazırlamalısınız.»

— Jürilik ne var ki? Niçin bana inanmasınlar? Hangi maksatla hikâye hazırlıyayım?

— Anladığıma göre çantanızın çalındığını bildirmediniz polise.

— Doğruyu isterseniz bildirmedim. Fakat bununla ne ilginiz olduğunu da anlıyamıyorum.

— Çantanızın çalındığını niçin bildirmediniz?

— Şunun için. Los Angeles'teki evime gidinceye kadar çantamın çalındığının farkında değildim. Evin anahtarını almak istediğim zaman bunun farkına vardım. Las Vegas'tan, Los Angeles'e kocamla buluşmak için gitmiştim, randevumuz vardı. Kocam randevular hususunda çok titizdir. Dükkkândan aldığım sigarayı, çantama koymayı bunun için düşünmedim. Acelé ediyordum, koltuğun üstüne attım pa keti. Bu yüzden de çantamın çalındığının farkına varmadım. Ancak evin anahtarını almak istediğim zaman bunu farkettim.

Mason «O halde niçin polise haber vermediniz?» diye sordu.

— Kocam, sâdece zaman kaybetmekten başka bir şeye yaramıyacağını söyledi... Daha doğrusu o geceyi evde geçirdiğimi duymalarını istemiyordu. Anlıyorsunuz, ayrı yaşıyorduk ve...

Mason, «Polise haber vermemeniz hakikatte çantanızda bulunan başka bir şeyden dolayı mıydı?» diye sordu. «Biraz evvel yatağınızın yanındaki komidinin çekmecesinde aradığınız şeyden dolayı mıydı?»

Kadın, «Tabanca çantamda değildi,» dedi. «Burada, yatağın yanındaki komidinin çekmecesindeydi. Çantamı çalan kimsenin, onu da gelip aldığını tahmin ediyorum. Zira çantamda evin anahtarı olunca... Şimdi elinizde anahtar siz çıkageliyorsunuz. Bana sorarsanız sizin anlattığınız hikâyenin tahkik edilmesi icâbeder Mister Mason.»

— Los Angeles'e giderken tabancayı yanınıza almamış mıydınız?

— Tabiî ki almamıştım. Los Angeles'e, randevuma gitmiştim. Bugün öğleden sonra yola çıktım ve yirmi dakika evvel geldim buraya. Bir iki sigara içtim, biraz viski aldım, tam banyo yapıyordum ki buradaki sesleri duydum... Mister Mason çantam sizdeyse onu bana verin, yoksa şikâyet ederim.

— Çantayı size vermeden evvel bir kaç şey sormak istiyorum.

— Bana hiçbir şey sormaya hakkınız yok. Evimin anahtarını ele geçirip, kanunsuz olarak evime girdiğinize göre hiç bir sualinize cevap vermek mecburiyetinde değilim.

Mason birdenbire ciddileşmişti. «Dün Los Angeles'e mi gittiniz?» diye sordu.

— Evet.
— Kocanızla randevunuz vardı, öyle mi?
— Evet, size söyledim.
— Kocanızla buluştunuz mu?
— Evet, buluştum.
— Niçin kocanızı görmeye gitmiştiniz?
— Bu sizin üstünüze vazife değil.
— Nafaka hususunda anlaşmak için mi?
— Size söyledim, üstünüze vazife değil.
— Anlaşamadınız mı kocanızla?
— Yine söyliyeyim, sizi alâkadar etmez Mister Mason.
— Dün geceyi nerede geçirdiniz?
— Bilesiniz diye söyliyeyim, Los Angeles'te kendi evimde. Fakat sizi ilgilendirmez bu.

Mason «Bana bakın Misis Hastnigs» dedi. «Yalan söylüyorsanız ki, öyle tahmin ediyorum, çok ustaca bir yalan hazırlamalısınız. Bu anlattıklarınıza polis inanmaz, onlar herşeyi inceden inceye tetkik ederler. Akıllıdırlar.»

— İşlerimi ben kendim düşünürüm. Siz de kendi işlerinizle alâkadar olun Mister Mason.

Mason «Öğleden hemen sonra yazıhânemde bırakmış olduğunuz çantanın içinde,» dedi. «Ehliyetleriniz, bir hayli para ve bir tabanca vardı. Şunu da haberiniz olsun diye söyliyeyim, tabancayla kısa bir müddet evvel iki kere ateş edilmişti.»

— Ne?

Genç kadının gözleri korkudan irileşmişti.

Mason «Çok esaslı rol yapıyorsunuz,» diye alay etti. «Zaman geliyor ki size inanmaya başladığımı hissediyorum. Hem de aklım başımda olduğu halde.»

Adelle Hastings bir sandalyeye doğru ilerledi, sanki ayakları onu taşıyamıyormuş gibi birdenbire çöküverdi sandalyeye ve «Otur... Oturmaz mısınız?» dedi.

Mason Della Street'e başıyla, oturması için işâret etti.

Her ikisi de oturdular.

Bir müddet sonra genç kadın «Mister Mason,» diye başladı. «Daha anlıyamadığım bir maksatla, evime gayri kanunî olarak girdiniz. Anlattığım şeylerin doğru olmadığını söyliyerek ve bir sürü avukatlık numaralarıyla bana sualler sordunuz. Şimdi sizin hikâyenizin ne dereceye kadar doğru olduğunu bilmek istiyorum.»

— Anlatıklarımın doğruluğu sekreterimin ve yazıhâdeki santral kızın şâhitlikleriyle ispat edilebilir. Santral kız; ben ve Mis Street yemeğe gittikten kısa bir müddet sonra saat on ikiyi yirmi geçe yazıhaneye geldinizi söylüyor. Ona birkaç dakika içinde döneceğinizi söyliyerek çıkmışsınız. Halbuki bir daha geri gelmediniz. Öğleden sonra oturduğunuz sandalyenin arkasında bu çantayı bulduk. Tabii o onda bunun size âit olduğunu bilmiyorduk. Çantayı odama getirttim ve Mis Street'le berâber içindekilerin listesini yaptık.

— Portföyü açtınız mı?

— Evet.

— Ne buldunuz içinde?

— Para.

— Ne kadar?

Mason başıyla Della Street'e işaret etti.

Della Street çantasından bir not defteri çıkardı. «Üç bin yüz onyedi dolar kırküç sent,» dedi.

— Tabanca da çantada mıydı?

— Evet.

— Tabancayla iki el ateş edilmiş demiştiniz, öyle mi?

— Evet.

— Ne... Nerede bu tabanca şimdi?

— Yazıhânemde, masamın çekmecesinde.

— Çantam ve içindeki eşyâlar nerede?

— Yanımda.

— Perry Mason olduğunuzu ispat edecek bir vesikanız var mı?

Mason «Tabii» diyerek bir tomar kâğıt çıkardı. Kadına otomobil ehliyetini ve kredi cüzdanlarını gösterdi.

Genç kadın neticede «İyi» dedi. «Anlattıklarınıza inanmak mecburiyetindeyim. Çantam nerede?»

— Evrak çantamın içinde.

— O halde, hiç olmazsa çantamı verin bana.

—. Adele Hastings veya Misis Garvin S. Hastings olduğunuza beni ikna eder etmez çantayı size teslim ederim.

— Fakat bunu yapamam. Bütün evraklarım çantanın içinde, çanta da sizde.

— Hüviyetinden emin olmadıktan sonra çantayı kimseye veremem.

Genç kadın bir müddet düşündükten sonra «Çantam sizdeyse» dedi. «Otomobil ehliyetlerim de sizde demektir.»

Mason başını salladı.

— California eyâletinden aldığım ehliyetin üstünde resmim var, parmak izim de var ehliyette.

— Resim beni tatmin etmez.

— Parmak izim, o sizi ikna etmeli.

Bunu söyliyen Adelle Hastings odadaki çalışma masasına gitti, çekmecesini açıp bir şişe mürekkep çıkardı, bir kurutma kâğıdına bir miktar döktü. Ondan sonra parmağını kurutma kâğıdındaki mürekkebe sürdü. Baş parmağını bir yazı kâğıdının üstüne bir kaç kere bastırdı. «Zannedersem parmak izleri kâfi derecede net oldu,» dedi. «Şimdi ehliyetteki parmak izimle, bunları karşılaştırabilirsiniz.»

Mason «Sizde bir pertavsız var mı?» diye sordu.

— Oh, hayır... Bir dakika... var. Bekleyin biraz.

Çalışma masasının bir başka çekmecesini çekti, bir sürü şey çıkardı ve onların arasında bir pertavsız bulup Mason'a uzattı.

Mason çantasını açtı, Adelle Hastings'in California eyâletinden almış olduğu ehliyeti çıkardı, onun üzerindeki parmak iziyle kadının vermiş olduğu kâğıdın üzerindeki parmak izlerini karşılaştırdı.

Neticede ayni olduklarına kani oldu ve evrak çantasından, kadının el çantasını çıkarıp ona uzattı. «Herşeyiniz içinde,» dedi. «Sâdece tabanca yok. Onu elimde tutuyorum.»

— Niçin?

— Delil olabilir.

— Neyin delili?

— Cinâyet delili.

Genç kadın tek bir şey söylemeden avukata bakıyordu. Gözlerindeki mânâdan çok korkmakta olduğu anlaşılıyordu. Mason «Tabancayı nereden aldınız?» diye sordu.

— Kocam verdi.

— O nereden aldı?

— Satın aldı.

— Niçin size tabanca verdi?

— Kendimi korumam için. Zirâ geceleri otomobil kullanırım.

— Dün gece ne oldu?

— Kocamla bir anlaşmaya vardık.

— Nafaka hususunda mı?

— Evet.

— Banner isminde bir avukat tanıyor musunuz? Genç kadın «Huntley L. Banner mi?» diye sorarken hâlinden ondan ne kadar nefret ettiği belli oluyordu.

— Evet. Kim bu adam?

— Kocamın avukatı. Tahminime göre evliliğimin bozulmasında çok büyük bir tesiri var.

— Evliliğiniz bozuldu mu?

Genç kadın eliyle evin her tarafını işâret ederek: «Burada ne işim var zannediyorsunuz?» dedi. «Boşanmamıza yardımcı olsun diye ikametgâh olarak tuttuk burayı.»

— O halde boşanıyorsunuz, öyle mi?

— Evet.

— Anlaşarak mı oluyor bu boşanma?

— Tabii. Kocam bütün masraflarımı ödeyecek. Mason, «Bugün öğleden sonra Banner'le konuştum» dedi.

— Siz mi?

— Evet.

— Onunla niçin konuşmak lüzumunu duydunuz? Mason «Ben değil,» diye cevap verdi. «O bana telefon etti. Yazıhânesine telefon ettiğinizi ve nafaka dâvâsını takibetmek, bu hususta bir anlaşmaya varmak için bana müracaat edeceğinizi bildirdiğinizi söyledi.»

— Böyle bir şeyi nasıl söyliyebiliyor? Hiçbir zaman ona telefon etmedim. Zâten bir avukat tutmama lüzum yoktu. Kocamla tamâmen iyi

bir şekilde anlaşmıştık. Şartları görüşmüştük. Bâzı petrol şirketleri hisse senetlerinin ne gibi bir değişiklik göstereceklerini bekliyorduk.

— Banner, boşanma neticesinde yapılacak anlaşmayı tanzim ve idâre etmek üzere kocanızın ona selâhiyet verdiğini söyledi.

— Bunu bir türlü anlıyamıyorum.

— Neyi anlıyamıyorsunuz?

— Garvin'in niçin ona telefon edip her hususta anlaştığımızı söylemediğini... Sizi ne zaman aradı?

— Bugün öğleden sonra saat iki sıralarında. Belki de ikiden biraz sonra.

— Halbuki Garvin sabahleyin telefon edecekti.

— Bu sabah mı?

— Evet.

— Telefon etmediği âşikâr. Telefon etmemesi için bir sebep var mı?

— Hayır. Bana telefon edeceğini söyledi. Sözünü tutan bir adam olduğunu da bilirim.

— Verdiği sözü tutmadığı muhakkak.

— Ona şimdi telefon edin ve niçin telefon etmediğini sorun.

— Güzel bir fikir.

Genç kadın telefona doğru yürüdü, şehirler arası santralı buldu ve «Los Angeles'te Garvin S Hastings'i şahsen, ihbarlı olarak istiyorum» dedi. «Bu şahsi bir konuşma. Ödemeli olsun. Ben Misis Hastings'im.»

Kendi numarasını ve Los Angeles numarasını söyledi ve beklemeye başladı.

— Onu dâima ihbarlı mı ararsınız?

— Evet, öyle istiyor zira. Bu şekilde benim aradığımı ve nereden aramakta olduğumu peşinen biliyor. Onu arayanın kim olduğunu bilmemesi canını sıkar.

— Telefonlarla ilgilenen bir sekreteri yok mu?

«Evde öyle birisi yok, geceleri...» Birdenbire sustu bir müddet dinledikten sonra «Emin misiniz?» diye sordu. «Hayır, bu kadarı kâfi. İptal edin lütfen.»

Kulaklığı yerine koyduktan sonra «Anlıyamadım,» diye Mason'a baktı. «Şehirlerarası santralı telefonun hâlâ ses makinesine bağlı olduğunu söylüyor. Garvin'in yaptırdığ bir teşkilât. Evde olmadığı za-

man çalıştırır. Konuşmanın sonunda otuz sâniyelik bir müddet band ses almak üzere döner. Bu esnada istediğiniz şeyi söyliyebilirsiniz. Band bunları kaydeder. Garvin eve geldiği vakit onları dinler.»

Mason «O numaraya telefon ettiğim vakit aynı mesajla karşılaştım,» dedi.

— Telefon ettiniz mi?

— Evet.

— Ne zaman?

— Bugün öğleden sonra. Çantanızdan çıkanların listesini yaptıktan hemen sonra.

— Fakat anlıyamıyorum. Garvin'in, Banner'e niçin telefon etmediğini anlıyamıyorum bir türlü.

— Bu sabah mı telefon edecekti?

— Evet.

— Bu sabah orada değil miydiniz?

— Hayır, başka bir randevum vardı.

Mason «Buraya biraz evvel döndünüz,» dedi. «Şimdiye kadar zamanınızı yollarda geçirdiğinizi zannetmiyorum.»

— Yapılacak başka bir işim vardı.

— Ne gibi bir iş?

— Size daha fazlasını söylemeye mecbur değilim Mister Mason.

Mason, «Pekâlâ,» dedi. «Biz de ikiyle ikiyi toplar dördü buluruz. Dün gece kocanızla beraberdiniz.»

— Evet.

— Nafaka hususunda bir anlaşmaya vardınız.

— Evet.

— Kocanız bu sabah avukatı Huntley Banner'e telefon edecek ve imzâlamanız icâbeden kâğıtları hazırlamasını söyliyecekti.

— Evet.

— Kocanız Banner'e telefon etmedi. Çantanız dün çalınmıştı. Bugün öğle vakti benim yazıhâneme bırakıldı. Bu çantanın içinde 38 kalibrelik bir tabanca vardı. Çok büyük ve koyu siyah camlı bir gözlük takmış olan bir kadın bugün öğleyi biraz geçe benim yazıhâneme geldi. Taktığı gözlük hemen hemen bütün yüzünü kapatıyor, onu tanımayı güçleştiriyordu. Santral memuruma adının Hastings olduğunu ve çok mühim

bir mesele, hayati bir mesele için benimle görüşmesi icâbettiğini, tehlikede olduğunu, korunması icâbettiğini, hususi bir dedektife ihtiyâcı olduğunu söyledi. Bir kaç dakika oturduktan sonra, dışarıya çıkması icâbettiğini, hemen geri döneceğini bildirdi ve çıkıp gitti. Bir daha geri dönmedi. Çantanızı yazıhanemde bıraktı. Çantanın içinde kısa bir müddet evvel iki kere ateş edilmiş olan bir tabanca vardı. Kocanız, bugün yapmasını beklediğiniz şeyi yapmadı. Telefona da cevap vermedi. Şimdi Misis Hastings, şöyle düşünelim: Bir kadın çantanızı çaldı, bu sabah siz ayrıldıktan hemen sonra evinize gitti, tabancanızla iki kere ateş ederek kocanızı öldürdü. Kocanız şimdi evde yatağında ölü olarak yatıyor. O zaman sizin durumunuz ne olur dersiniz?

Genç kadının yüzü bembeyaz kesildi ve şüpheyle bakmaya başladı. «Bir dakika durun,» dedi. Bir müddet düşündükten sonra «Bana oyun oynuyorsunuz,» diye ilâve etti.

— Ne?

— Çantamı çalan kimsenin avukatısınız ve şimdi beni korkutmaya çalışıyorsunuz.

— Esrârengiz müvekkilim çantanızı, kocanızı görmeden evvel mi çaldı?

— Evet, ona giderken çalındı çantam.

— Çantanızın çalındığını kocanıza söylediniz mi?

— Tabii söyledim.

— Dün gece onunla yalnız mıydınız?

— Evet.

— Paranız yoktu, öyle mi?

— Evet, gittiğim zaman param yoktu. Kocam beşyüz dolar verdi. Yeni bir çanta ve portföy aldım.

— Otomobili buraya kadar ehliyetiniz yanınızda olmadığı halde mi kullandınız?

— Evet.

— Ehliyetinizi çaldıklarına dâir herhangi bir müracaatta bulunmadınız mı?

— Hayır, bu akşam polise bildirecektim. Çantamın çalındığını da söyliyecektim polise.

— Polise, çantanızda bir tabanca olduğunu da söyliyecek miydiniz?

— Tabii ki böyle bir şey söylemiyecektim. Tabancanın çantamda olduğunu bilmiyordum ki.

— Buraya tayyare kirâlıyarak geldim. Bu gece aynı tayyareyle Los Angeles'e döneceğim. Bu işin esâsını meydana çıkarmak istiyorum. Sizin tehlikede olduğunuzu zannetmiş ve korkmuştum. Benimle berâber gelmenizi ve evinize gidip bizzat vaziyeti görmenizi tavsiye ediyorum... Kocanızın gündüzleri işlerine yardım eden bir sekreterf var mı?

— Şimdiye kadar yoktu. Yazıhânesi var, bütün işlerini orada görür.

— Bugün kimseyle randevusu var mıydı?

— Bilmiyorum.

— Randevusu olup olmadığını öğrenemez misiniz?

— Simley Beason'a telefon etmem lâzım.

— O kim?

— Ofisin müdürü. Kocamın sağ kolu sayılır.

— Banner'den daha mı yakındır kocanıza?

Genç kadın «Oh, Banner» dedi. Onun ismini ağzına aldığı zaman âdetâ iğreniyordu. «Her işe burnunu sokmak isteyen bir avukat o. Garvin'in onu, hakikî yüzüyle görebilmeşini isterdim. Fakat kocamı ipnotize etmiş âdetâ. İnanın bana, Banner, Simley Beason'u kandıramıyor ama. Simley onun nasıl bir karaktere sâhip olduğunu biliyor. Fırsat düşkünü, egoist, düzenbaz bir avukat o. Kocamı, kanunî yollardan istifâde ederek her gün biraz daha fazla kendisine bağladı... Simley'e telefon edeyim.»

Telefonu açtı ve şehirlerarası santraldan ihbarlı olarak Simley'i istedi.

— Evinin telefonunu biliyor musunuz?

— Tabii biliyorum... Oh, Mister Mason o kadar, şüpheci olmayın. Avukatlarla uğraşmak bir mesele. Kocamla evlendikten sonra onun sekreterlik işleriyle alâkadar oldum bir müddet. Evlenmeden evvel de sekreteriydim. Simley Beason'u belki yüz kere telefonla aradım... Alo... Simley Sen misin? Ben Adelle Hastings... Çok iyiyim... Evet Las Vegas'tayım... Evet, dün otomobille Los Angeles'e geldim. Bugün, biraz evvel döndüm buraya... İyi, çok iyi... Simley, Garvin'i arıyorum telefonu bir türlü cevap vermiyor. Telefonu ses makinesine bağlı... Ne? Hiç bir şey söylemedi mi?... Çok acayip bir durum... Hayır, hayır, ciddî

bir şey olduğunu zannetmiyorum. Belki de Los Angeles'ten bir iş sebebiyle ayrılmıştır... Fakat böyle bir şey yapmazdı... Peki, çok teşekkür ederim. Seni rahatsız ettiğim için özü/ dilerim. Onunla görüşmek istiyorum. Yarın tekrar telefon edeceğim. Garvin'e. Bir haber alırsan bana bildir olmaz mı? Onu görmek istediğimi söyle. Hayır, gizli bir mesele denilemez. Bir bakıma da gizli sayılır... Nafaka hususunda bir anlaşmaya varmıştık onunla... Çok teşekkür ederim. Senin yardımcı olacağını biliyordum zâten... Bilmiyorum, bu sabah ilk iş olarak Huntley Banner'e telefon edecekti. Galiba telefon etmedi. Banner bizim anlaştığımızı bilmiyor, hâlâ nafakanın şartlarını hazırlamakla meşgul. Garvin'i daha fazla avucunun içine alabilmek için çalışıp duruyor... Biliyorum senin neler yaptığını Simley... Benim açgözlü olmadığımı bilirsin. Mal birliği olmadığını biliyorum. Ben en iyi şekilde hareket ettim. İyi bir mesleğim ve iş münâsebetim var. Onsekiz ay müddetince iyi bir eş oldum Garvin'e. Şu Banner denen adam işin içine girmeseydi herşey iyi gitmekte devam ederdi. Telefonda Huntley Banner'den bahsetmekten başka yapacak bir sürü işin olduğunu biliyorum. Garvin'i gördüğün vakit onunla konuşmak istediğimi, onu telefonla aradığımı söyle, olmaz mı? Yarın randevusu varsa, sabahleyin muhakkak meydana çıkar. Tamam, teşekkür ederim. Allahaısmarladık.

Telefonu kapattı ve Mason'a «Kocam bütün gün yazıhâneye uğramamış,» dedi. «Bu çok acayip. Mamafih kimseyle randevusu yokmuş bugün. Fakat yazdırması icâbeden çok mühim iş mektupları varmış. Yarın sabah saat onda çok mühim bir iş randevusu varmış. Muhakkak bu randevuya gideceğini söylüyor.»

— İnşallah gidebilir.

— Mister Mason bu gibi işlerle uğraştığınız için her şeyi kötü taraftan ele alıyorsunuz. Kocamın, evde öldürülmüş olarak yatmakta olduğuna beni ikna etmeye çalışıyorsunuz.

Mason, «Ve» dedi. «Şimdi buna kendim de inanmaya başladım:»

— Sizde aynı Huntley Banner gibi hareket etmeye başladınız Mister Mason... Hayır, ona benzediğinizi söylemek istemedim. Duymamış olun söylediklerimi. Yâni bütün avukatlar birbirinize benziyorsunuz demek istedim... Esas demek istediğim bu da değil. Kocamın başında bir sürü iş var. Yazıhânesinde çok mühim bir randevusu olmadığı tak-

dirde şehirden uzaklaşmasını kötüye yormak yersiz. Bir sürü değişik işi var. Hiç beklenmedik bir anda çağırılmış olabilir.

Mason, «Kimseye haber vermeden mi gider?»

Genç kadının bakışları bir an bulanıklaştı. «O noktada haklısınız,» diye kabul etti. «Yarın sabah onda meydana çıkmayacak olursa... Fakat muhakkak gelecektir.»

— Size daha evvel de söyledim Misis Hastings, kiralamış olduğum tayyareyle bu gece Los Angeles'e dönüyorum. Bizimle gelin ve evinizde her şeyin normal olduğundan emin olun.

— Normal değilse?

— O zaman polise haber verirsiniz.

Adelle Hastings, «Evet,» dedi. «O zaman benim anlattığın şeyleri ayakta tutan bütün payandalar yere devrilmez mi? Polise gidecek ve birdenbire kocamın başına birşey geldiği mâlûm oldu bana ve bu sebeple, tayyareyle Los Angeles'e geldim diyeceğim.»

— Ben de sizinle berâber gelirim polise. Eve de berâber gidebiliriz. Düşündüğüm gibi kötü bir şey varsa polise haber veririz. Bütün mesuliyeti ben üstüme alıyorum.

— Bir şey yoksa Mister Mason kocam hem bana hem de size dünyâyı dar eder. Sizin için hiç bir ehemmiyeti olmıyabilir. Fakat benim temin etmiş olduğum iyi şartlar ortadan kalkar. Dımdızlak kalırım. Eşyâlarımı bana kadar getirdiğiniz için çok teşekkür ederim. Banner anlaşma şartlarını bildirir bildirmez sizi haberdar ederim. Zira o adama zerre kadar itimat etmiyorum.

Mason «Ya tabanca?» diye sordu.

Genç kadın: «Tabanca,» diye tereddüt etti. Kaşları çatılmıştı. «İki kere ateş edildiğinden emin misiniz?»

— Evet.

— Dâima bütün mermileri tam ve dolu olarak saklardım.

— Ve birisi çaldı tabancayı, öyle mi?

— Tabii. Daha evvel söyledim bunu.

Mason «Bizimle gelmiyor musunuz?» diye sordu.

— Hayır, bu işle uğraşmayı bırakmanızı da istiyorum. Benim bir şeyim olmadığını öğrendiniz. Çantamı bana getirdiniz. Zannedersem sizinle tekrar görüşeceğiz... Hiç karşılaşmak istemediğim halde. Daha

doğrusu gemiyi baştan kara yapmak istemiyorum. Beni anlıyor musunuz?

Mason «Anlıyorum» dedi.

DÖRT

Kiralamış oldukları tayyarenin pilotu, Mason ve Della'yı, taksiyle hava meydanına geldikleri anda karşıladı ve «Daha bir kaç saat sizleri beklemiyordum» dedi. «Şaşırdım sizi görünce. Ne oldu, bütün paranızı kumarda kayıp mı ettiniz?»

Mason «Son meteliğimize kadar» diye sırıttı.

Della «Alay ediyor sizinle» dedi. «Karınızı düşündüğü için acele etti.»

— Hakikaten karım sevinecek bu işe. Hemen hareket ediyor muyuz?

Mason «Yola koyulalım» diye cevap verdi.

Hep beraber tayyareye girdiler, emniyet kemerlerini bağladılar. Pilot motörleri bir müddet çalıştırarak ısıttıktan sonra, ışıklandırılmış olan kalkış pistine çıktı ve hızlandı.

Della aşağıdaki ışıklara bakarak «Diğer şehirlerin bir hayli parası bu şehre akıyor, bahse girerim ki bu böyle» dedi. «İnsan, Nevada eyâletinin bütün resmi masraflarının kumardan elde edilenlerle ödendiğini düşününce, bu şehre gelen yabancıların nasıl para kaybettiklerini daha iyi anlıyor.»

Pilot, «California'ya ne kadar para girdiğini bilseniz şaşırırdınız» diye cevap verdi.

Mason «Ne kadar?» diye sordu.

— Las Vegas'a uçuşlar olmasaydı bu tayyare servisini işletebilmem çok güç olurdu. Kiralık tayyarelerin en büyük gelirini Las Vegas temin eder. Sonra otelle, burada çalıştırdıkları adamlara çok büyük paralar, ödüyorlar... Güney California'da oturan birisi için çok para... Bu da iş hayâtının canlanmasına sebep oluyor. Çok az kimse, kaybedebileceğinden daha fazlasını kaybeder kumarda. Bunu da akıldan çıkarmamak icabeder. Bin dolar veyahutta daha fazla kaybeden kimseler enderdir. Buraya gelenlerin ekseri yeti, kumar zevklerini tatmin edebilmek için

bir kaç yüz doları kaybetmeye hazır kimselerdir. İnsanlar bunları düşününce, Güney California'ya giren parayı daha iyi tahmin edebilir. İş adamları bunu çok iyi idâre ediyorlar. Bu akşam ticâret odasından geldiler hava meydanına. Kirâlık tayyarelerin ne kadar sefer yaptıklarını kaç yolcu getirdiklerini tahkik ediyorlardı.

Mason «Yâni niçin tahkik ediyorlardı?» diye sordu.

Pilot «Usuldendir bu soruşturma» diye cevap verdi. «Ayda kaç sefer yapıyoruz, kaç yolcu getirip götürüyoruz, kazanç yüzde kaç oluyor, bunları araştırırlar.»

— Tayyareyi kiralamış olan kimselerin isimlerini de sorarlar mı?

— Evet sorarlar. Hattâ kiralayan bir şirket mi? Teşekkül mü? Yoksa şahıs mı? Devamlı gelip giden kimse mi? Yoksa tesâdüfen bir kimse mi? Bunları araştırırlar.

— Bu akşam isimleri sordular mı?

Pilot «Evet sordular» dedi. «Fakat onlara söylemedim. Müşterilerimin isimlerini açıklamamın iş politikama aykırı düştüğünü bildirdim.»

Mason Della Street'e baktı. «Ticaret odasından demiştiniz galiba, değil mi?» dedi.

— Evet.

— Tek bir kişi mi yoksa iki kişi mi geldiler?

— Gelen tek bir kadındı. Oldukça güzel bir bebek.

Mason «Târif edebilir misin onu?» diye sordu.

Pilot gözlerini ibrelerden ayırarak «Niçin?» dedi. «Yoksa bir şey mi var?»

— Bilmiyorum. Sâdece merâk ettim.

— Durun bir düşüneyim. Yirmidokuz veya otuz yaşlarında kadar vardı. Ne çok uzun ne de çok kısaydı. Çok biçimli bir vücudu vardı. Gözleri griye kaçar mâvi renkteydi.

— Sarışın mıydı, yoksa esmer mi?

— Esmer.

— Şişman mı, zayıf mı?

— Ne şişman ne de zayıf. Tahminen ellibeş, altmış kilo kadar olmalı.

— Ticaret odasından geldiğini nereden biliyorsunuz? Bir kart filan gösterdi mi?

— Hayır. Sâdece ticâret odasından geldiğini söyledi. Hüviyet göstermedi. Ticâri işler hakkında istatistik çıkarıyorlarmış. Kiralık tayyarelerin bir aylık gelirini tespit etmeye çalışıyorlarmış. Aynı zamanda Las Vegas'a gelen normal yolcu tayyarelerinden yolcu sayısını da alıyorlarmış.

Mason Californiaya'ya otomobille gelenleri de araştırıyorlar mıymış?» diye sordu.

— Bu hususta bir şey söylemedi.

Mason «Çok enteresan» diyerek yapılan bütün konuşmayı ve tarifi defterine kaydettikten sonra, not defterini kapatan Della Street'e baktı.

Bir müddet hiç konuşmadılar. Başlarının üstündeki yıldızları ve üstünden geçmekte oldukları çölde uzanan yolda farları parlıyan otomobilleri seyrettiler.

Pilot birdenbire «İnsan biraz düşününce tuhaf geliyof kadının söylediği şeyler» dedi. «Tayyareyle Las Vegas'a gelenler, gelen turistlerin ufak bir miktarı. Bir kişi tayyareyle geliyorsa, bin kişi otomobille geliyor.»

Mason «Oh insanlar tuhaftır» diye rastgele konuştu. «Hele bilhassa böyle bir işle uğraşanların düşünüşlerine akıl erdirilemez.»

Pilot «Hakikati bulmak için yaparlar bunu» diye cevap verdi. «Fakat sizin o şekilde konuşmanız beni düşündürdü.»

Los Angelese' iner inmez, Mason, hava meydanından Paul Drake'e telefon etti.

Paul, «Çok çabuk döndünüz» dedi. «Sabaha karşı saat ikiden evel dönebileceğinizi zannetmiyordum.»

— Oh, tek başımıza bu kadar iş görmemiz çok iyi. Belki de sabaha kadar rahat uyuyacaksın. Sen de neler var?

— Cypress caddesi 625 numarada oturan Melina Finch, yirmisekiz yaşında, güzel ve kocasından boşanmış bir esmer. Las Vegas'ta, hediyelik eşyâ sattığı bir dükkânı var. Arasıra mal almak için Los Angeles'e geliyormuş. İyi bir hayat yaşıyor. Dükkânından başka geliri de olmalı. Zannedersem iyi nafaka alıyor. Boşandığı kocası şarklı milyonermiş.

— Öbür otomobilin sâhibinden ne haber?

— Carson City'de, Center sokağ, 291 numarada oturan Harley C. Drexel inşaat işleriyle uğraşan, elli beş yaşında bir müteahhit. İşi alım ve satım. Bâzan elinde beş altı tâne ev oluyor, bâzan bir tane.

Mason «Peki,» dedi «Finch isimli kadın hakkında daha fazla bilgi toplamalıyız. Drexel'le de lüzumu halinde uğraşırız.»

— Başka bir şey var mı?

— Bu gece başka bir şey yok. İyi bir yemek yedin mi?

— Çok iyi. Hakikaten enfes bir ziyâfet çektim kendime. Siz ne yaptınız Perry?

Mason «Tayyare meydanına giderken birer Hamburger yemiştik.» diye güldü. «Ondan sonra o kadar meşgulduk ki, yemek yemeyi unuttum. Bahse girerim ki Della açlıktan ölüyordur. Şimdi hatâmı tâmir edeceğim. Yarın sabah görüşürüz.»

Mason telefonu kapattı «Aman Allahım» diye Della'ya döndü. «Akşam yemeğini unuttum ve...»

Delà «Ben de» diye cevap verdi. «Fakat şimdi midem isyan ediyor.»

— Biftek mi?

Della başını salladı. «Bana jambonlu yumurta yeter,» dedi.

— Ben de beğendim bu fikri. Haydi gidelim.

BEŞ

Mason sabah saat onda yazıhâneye girdi ve kapıda durup Della Street'e baktı. «Della,» dedi. «Gece yarısına kadar çalıştığın halde niçin sabah uykunu almadan geliyorsun ofise?»

Della Street güldü :

— Çünki uyuyamadım. Uyanır uyanmaz burada koca bir yığın hâline gelmiş olan mektuplar aklıma geldi. Uyuyamıyacağımı biliyordum. Kalkıp duş yaptım, kahvaltımı ettim ve her günkü otobüse yetiştim.

Mason «Ben de her sabah olduğu gibi aynı saatte uyandım» diye gülümsedi. «Hemen banyomu yaptım, ondan sonra bir gevşeklik geldi üstüme, dalmışım. Kalktığım zaman saat sekiz buçuktu. Haberler nasıl Della, bir şey var mı?

— Şu ana kadar bir şey yok.. Fa...

Telefon çalmaya başladı. Della âhizeyi eline aldı «Evet bir dakika bekle Gertie» diye Masona döndü. «Müşterimiz sabahtanberi defalardır sizi arıyormuş. Bu sabah görüşebilir miyim diye soruyormuş.»

— Yâni Adele Hastings'mi?

— Evet.

— Onunla ben konuşayım.

Delà Street «Hattı Mister Mason'un odasına bağla Gertie.» dedi. «Tamam mı?»

Mason âhizeyi eline aldı.

— Alo!

Adelle Hastings'in sesinden telâş içinde olduğu anlaşılıyordu.

— Mister Mason hemen sizi görmem lâzım.

— Los Angeles'te misiniz?

— Evet.

— Siz gittikten sonra uyku tutmadı. Söylediklerinizi üstünde kafa yorup durdum.

— Nasıl ve ne zaman geldiniz buraya?

— Düşündüğünüz doğruysa... Sizi görmeliyim... Şeyden evvel sizi görmeliyim.

— Neden evvel?

— Her hangi müessif bir şey zuhur etmeden evvel.

— Yâni ne demek istiyorsunuz?

— Garvin bu sabah saat ondaki randevusuna gitme miş... Simley Beason diyor ki... Çok ciddi bir şey olmalı, başına bir şey gelmiş olmalı.

— Belki şu anda yazıhânesine gitmiştir.

— İşte endişelendiğim şey de bu zâten. İki dakika evveline kadar yazıhâneye gitmemişti.

— Yâni, Simley Beason mu telefon etti? Telefonla mı öğrendiniz kocanızın yazıhâneye gitmediğini?

— Evet.

— Bu iyi bir haber değil. Benim yazıhânemden ne kadar uzaktasınız?

— Yazıhânenizin bulunduğu binânın yanındaki oto parktan telefon ediyorum.

Mason «Peki» dedi. «Yapmanızı istediğim şu: Doğru buraya gelin. Fakat yazıhâneye esas giriş kapısından girmeyin. İyice anlayın söylediklerimi. Yazıhânenin kapısına gitmiyeceksiniz. Onun ilerisinde üstünde 'PERRY MASON HUSUSİ' yazılı kapıya gelin. Kapıya vurun, Della Street sizi içeriye alacak.»

— Yazıhânenin kapısından geçmiyecek miyim?

— Hayır.

— Şimdi hemen geleyim öyle mi?

— Evet.

— Geliyorum öyleyse.

Mason telefonu kapattı ve Della Street'e döndü.

— Bu iş beni endişelendiriyor Della.

Telefondaki konuşmayı tâkibetmekte olan Della Street başını salladı.

Mason «Tabii» dedi. «Adelle Hastings doğru söylemiş olabilir. Çantasını çalmış olabilirler.»

Mason tereddüt ederken Della «Ve yine de...» diye ilâve etti.

Mason «Böyle düşünmeme rağmen» diye gülümsedi. «Yazıhâneye bizzat kendisi gelmiş ve çantasındaki şeyin merâkımızı uyandıracağını hesaplıyarak, çantasını bilhassa yazıhânede bırakıp çıkmış olabilir. Hattâ çantada, tabanca olmasa bile merak ederek onu bulup konuşacağımızı tahmin etmiştir.»

Mason neye karar vereceğini bilmez vaziyette konuşurken Della Street bir şey söylemeden bekliyordu.

Mason «Ne dersin?» diye sordu.

Della Street «Devâm edin» diye güldü. «Kulaklarım sizde. Sesli düşünmenize devâm edin. Bu şekilde belki en doğru olanı bulabilirsiniz.»

Mason onu duymuyordu. Dalmıştı. Birdenbire «Bana Paul Drake'i bul» diye bağırdı.

«Adelle Hastings buraya gelmeden önce onunla konuşmak istiyorum.»

Della Street'in ince uzun parmakları telefonun numaraları üzerinde gezindi bir müddet sonra «Paul Drake karşınızda patron» diye ahizeyi uzattı.

Mason «Bu çok acele bir iş Paul» diye telâş içinde bağırdı. «Çok hızlı hareket etmeni istiyorum.»

— Her zaman aynı şeyi istersin.

— Bırak bunu şimdi. Alay etmenin zamanı değil. Mümkün olduğu kadar çabuk genç kadın bulmanı istiyorum. Altı, yedi tâne olsun. Daha fazlasına lüzum yok. Yaşları yirmiyediyle, otuz arası olacak. Vücutları biçimli olmalı. Kiloları altmıştan fazla, elliden eksik olmıyacak. Hepsi de mümkün olduğu kadar büyük ve koyu siyah camlı güneş gözlükleri takacaklar. Adamlarından birisini aşağıya gönder, en büyük camlı ve siyah renkte bir demet güneş gözlüğü satın aldır.

— Ne kadar zaman içinde?

— Hemen şimdi.

— İnsaflı ol Perry. Hemen bula...

Mason «Sarfedeceğin paranın ehemmiyeti yok» diye onu susturdu. «Sâdece bulmanı istiyorum. Beni şahsen ve meslekî bakımdan endişelendiren bir işe bulaştım. Bu kadınları istiyorum. Senin santral kız belki bu binâda çalışmakta olan ve yarım saat kadar işlerinden ayrılabilecek kızlar tanıyordur. Adamlarından bir tanesini aşağıya lokan taya gönder, sabah kahvesi içen kızları toplasın getirsin. Bir diğer adamını da otoparka gönder, otomobillerini park etmekte olan kadınları yakalasın. Bir saatlik bir çalışmaya karşılık yirmi dolar kazanacaklarını söylesin. Onları temin eder etmez bana telefonla bildir.»

Drake «Bir saat için her birine yirmi dolar mı vereceksin?» diye srdu.

— İcabederse elli dolar ver. İşi yapmanı istiyorum.

— Hemen işe başlıyorum Perry. İlk iş benim santral kız. Bir kaç adamım yazıhanede boş oturuyorlar şu anda. Birisini gözlük aldırmaya yollarım hemen. Mümkün olduğu kadar koyu siyah renkli, camları en büyük boy gözlükler olacak.

Mason «Evet» diye doğruladı. «Koyu siyah ve çok büyük camlı güneş gözlükleri. Hazır olunca sana telefon edeceğiz. Şimdi şunu iyi anla Paul. Kızlar, gözlükleri taksınlar ve her an dışarıya çıkmaya hazır vaziyette beklesinler. Zamanı gelince Della sana telefon edecek, 'Paul ben Della' diyecek. Hepsi bu kadar. O zaman hemen kızları dışarıya, koridora çıkaracaksın, benim yazıhânemin esas giriş kapısına doğru yürüyecekler. Yalnız, ben kendi odamdan çıkmadan onlar yürümesinler. Yanımda onlar gibi siyah güneş gözlüğü takmış bir kızla çıkacağım

koridora. Ondan sonra hep berâber benim yazıhane kapısından içeriye gireceğiz. Anladın mı?»

— Anladım.

Mason telefonu kapattı.

Della «İşte» diye güldü. «Aynı katta bir dedektif bürosunun bulunmasının avantajı.»

Mason düşünceliydi, başını salladı.

Della «Yâni bir benzerliği ispata mı çalışıyorsunuz?» diye sordu.

— Evet. Gertie'yi tanırsın. Şimdi Adelle Hastings'in gözüne siyah güneş gözlüğü taktırıp, içeriye soksam ve bu bayanı tanıyor musun, hiç gördün mü Gertie? diye sorsam, hemen ayağa kalkacak ve Oh, evet dün çantasını burada bırakan bayan... Misis Hastings, çantanız Mister Mason'un çalışma odasında, diyecektir. İnsanların hemen hemen hepsi böyledir. Gertie dün ofise gelen kadını, biçimli vücutlu, yirmiyedi, otuz yaşlarında, büyük siyah güneş gözlüğü takan bir kadın olarak târif edebilir. Bir şey olduysa ve Gertie kat'i bir teşhis yaparsa başımıza bir sürü iş açılabilir.

Della Street «Ortada anormal bir şey var mı? Bir hâdise olduğunu zannediyor musunuz?» diye sordu.

— Birisi Adelle Hastings'in çantasını çalıp, içindeki tabancayla iki kere ateş etmişse, bir şeyler olabilir. Bir diğer ihtimalle, Adele Hastings tabancayla ateş etmiş ve beni işin içine soksun diye çantayı burada bırakmışsa, o zaman muhakkak bir şey oldu demektir. O...

Mason birdenbire sustu hususi odasının kapısına birisi vuruyordu. Başıyla Della Street'e işâret etti.

Della Street gidip kapıyı açtı.

Mason «Günaydın Misis Hastings» dedi. «Çok erken kalkmış olmalısınız. Bir hayli zaman otomobil kullandınız.»

— Evet, öyle oldu.

— Güneş gözülüğünüz nerede?

— Gündüzleri çölde otomobil kullandığım zamanlar dışında güneş gözlüğü takmam. Şehirde hiç gözlük kulanmam.

— Fakat güneş gözlüğünüz var, değil mi?

— Tabii var. Las Vegas'Ia burası arasındaki çölü geçerken kimse güneş gözlüksüz otomobil kullanamaz. Gözlük gözü koruyor.

— Güneş çok mu parlak oluyor?
— Evet, çok parlak oluyor.
— Güneş gözlüğünüzü çıkardığınız zaman nereye koyarsınız?
— Gözlük mahfazasına yerleştirir, çantama koyarım.
— Size vermiş olduğum çantanın içinde güneş gözlüğü var mıydı?
— Hayır.
— O halde birisi aldı ve kullandı.
— Tabii.
— O halde boş gözlük mahfazası vardı çantanızda, değil mi? Çantayı size iade ettiğim zaman mahfaza içindeydi.
— Evet, içindeydi;
— Bir başka gözlük aldınız öyleyse, değil mi?
— Evet, bir dükkânın önünden geçerken, dün bir başka gözlük satın aldım.
— Çantanız yanınızda değil mi?
— Evet, yanımda.
— Size verdiğim gibi, bütün eşyâlarınız içinde mi?
— Evet. Bütün bunları niçin soruyorsunuz Mister Mason?
Mason «Güneş gözlüğünüzü bir görelim» dedi.
Genç kadın çantasını açtı, bir gözlük mahfazası çıkardı. İçinden güneş gözlüğünü çekti.
Mason «Bu yeni gözlük, eski gözlüğün mahfazasına, böyle tıpatıp nasıl uydu?» diye sordu.
— Dâima aynı marka ve aynı büyüklükte gözlük satın alırım. Bu gözlük, çalınmış olanın aynısı.
— Mahfazaya onun için uydu, öyle mi?
— Evet.
— Gözlüğü size satan tezgâhtar acaba sizi hatırlar mı?
— Pek emin değilim. Zira gözlüğü tezgâhtar vermedi bana. Gözlükler bir yerde duruyordu ve fiatları da vardı üstlerinde. Bir tâne aldım. Tezgâhtar başkalarıyla uğraşıyordu, meşguldü, Parayı tezgâhın üstüne bıraktım. O da eliyle tamam olduğunu işâret etti. Dükkândan çıktım. Benim acelem vardı, o da başka müşterilere bakıyordu.
Mason «Peki,» dedi. «Gözlüğü aldığınız dükkânı bulabilir misiniz?»

Genç kadın «Bulup bulamıyacağımdan emin değilim,» diye bir müddet düşündü. «Zannedersem bulabilirim. Görecek olursam hatırlarım. Her zaman alış veriş yaptığım bir dükkân değildi.»

— Gözlüğün parasını nereden buldunuz?

— Kocamın beşyüz dolar verdiğini söylemiştim size. Çantamın çalındığını duyunca beş yüz dolar verdi ve bir başka çanta âlmamı söyledi. Onun tahminine göre Las Vegas'a dönünce çantayı evde bulacaktım. Paralar hariç çantamdaki bütün eşyâları iâde edeceklerini söylüyordu Hırsızlar, otomobil ehliyeti gibi şeylerden çok çekinirlermiş. Onun için paraları aldıktan sonra öbür eşyâları adresime bir kutu içinde postalarlarmış. Eve döner dönmez belki de eşyâlarımı orada bulacağımı söyledi.

Mason «Peki,» dedi. «Şimdi sizi dinleyelim. Buraya gelmenize sebep ne?»

— Bunun sebebi sizsiniz. Dün gece söylediklerinizi, bütün gece kafamı meşgul etti. Bir türlü rahatlıyamadım. Bana kalırsa bir şey oldu ona.

— Gözlüğü takın ve bana bakın. Sizce bir mahzur yoksa o şekilde bir kere görmek istiyorum.

Genç kadın gözlüğü alıp taktı.

Mason uzun uzun düşündükten sonra «Gözlük camları çok büyük» dedi.

— En büyük ölçü bu. İnsan, bilhassa yaz aylarında çölden geçerse, güneşe tahammül edemiyor. Mümkün olduğu kadar büyük ölçüde gözlük kullanmak mecburiyetinde kalıyorsunuz. Bu marka gözlükte karar kıldım nihâyet. Willikens markalı. Numarası 24-X, bu numara en büyük boy ve çok koyu renkte camlar olduğuna işaret... On dolara satıyorlar.

— Vergi hariç mi?

— Hayır, vergi dahil on dolar. Her yerde fiat aynı. Vergi ne olursa olsun, on dolara satılıyor. Büyük reklâm yapıyorlar.

Mason «Peki,» diye başını salladı. «Bu sabah telefonla Simley Beason'u aradınız mı?»

— Evet. Size telefon etmeden evvel ona telefon etmiştim. Simley endişe ediyordu. İki, üç kere eve telefon etmiş, hâlâ ses makinesine

bağlıymış telefon. Bu sabah çok mühim bir randevusu varmış yazıhânede. Böyle mühim randevuları olduğu zaman dâima on, onbeş dakika evvel gelirmiş Garvin yazıhâneye.

— Randevu iptal edilmedi mi daha?

— Hayır, kocamın buluşacağı adam, yazıhânede bekliyor. Simley, kocam beş dakika içinde gelmiyecek olursa, otomobille eve gidip bakacağını söyledi.

— Evin anahtarı var mı onda?

— Ofisten alır. Evin anahtarlarından bir tânesini kocam yazıhânesinde saklar dâima. Garvin seyahate gittiği zaman, bir şey lâzım olursa, yazıhâneye telefon eder, eve girecek olan adam, yazıhâneden anahtarı alır ve eve gidip kocamın istediği şeyi yazıhâneye getirirdi.

Mason «O halde beş dakika içinde neticeyi öğreniriz» diye saatine baktı. «Kocanız bir seyahate gittiyse eve bir not bırakmıştır ve...»

Genç kadın «Seyahate gidecek olsaydı» diye Mason'un sözünü kesti. «O zaman hemen yazıhâneye telefon ederdi. Korkarım ki, ya hasta veyahutta...»

Mason ¿Veyahutta ne?» diye kadının gözlerinin içine baktı.

— Veyahutta sizin dün gece düşündüğünüz gibi.

Mason saatine baktı, Della Street'e «Paul'e telefon et» dedi.

Della Street, Paul Drake'in numarasını çevirdi.

Mason âhizeyi eline aldı. Drake'in sesini duyar duymaz «Ben Perry, Paul,» dedi.

— Söylediğim şeyleri temin ettin mi?»

— İsteğine uygun iki kız hazır. Bir tânesi bizim santral kızın arkadaşı. Öteki, üçüncü kattaki bir yazıhâneden geldi. Üst katta da, bir kaç yazıhâne var. Onlardan da bir iki kız bulabileceğimi zannediyorum. Bir adamım şimdi üst katta.

Mason «Oto parka kimseyi gönderdin mi?» diye sordu.

— Aşağıdan ümit yok. Bir kere uzak buraya. Bir adamımı gönderdim ama hiç bir şey yapamadı. İstemiş oldu ğun ölçülere ve şartlara uygun olan kadınlar, çarşıda işleri olduğunu söylemişler. Daha ziyâde bu işten şüphe ediyorlar. Adamım hüviyetini gösterip bu işin sâdece bir kaç

dakika süreceğini ve hiç bir riski olmadığını söylemesine rağmen çekinmişler.

— Bir saat için elli dolar teklif ettiği halde de kabul etmemişler mi?

— Elli dolara bile kabul etmemişler. Çekinmişler.

Mason saatine baktı «Sâniyeleri hesaplıyorum Paul,» dedi. «Elinden geleni yap.»

— Allahım... Mümkün olan her şeyi yapıyorum zâten. Şimdi adamım yukarı kattan geldi. Sekreterlik bürosunda iki kız bulmuş. İstediğimiz şartlara uygun.

Mason «Çok güzel,» diye sevindi. «O kadarı da yteer. Hazır olunca bana haber ver. Unutma herşey Della'nın telefon etmesiyle başlıyacak. Della sâdece ismini söyleyip telefonu kapatacak.»

Drake «Hangi Allahın belâsı işi ayarlamak istediğini bilmek isterdim» dedi.

— Bana kalırsa bilmesen çok daha iyi Paul.

— Kızları ne zaman istlyeceksin?

— Zannedersem, beş veya on dakika sonra. Sana haber vereceğim.

Mason telefonu kapattı ve bir müddet düşünceye daldı. Kaşları çatılmıştı. Adelle Hastings «Bütün bunlar niçin?» diye sordu. «Benim işimle bir ilgisi var mı?»

Mason ona uzun uzun baktı «Ne işi?» dedi.

Genç kadın şaşırmıştı. «Ben... Tabii size bana ayırdığınız zaman için bir para ödeyeceğim» diye kekeledi. «Mister Mason hakkınız verilecek.»

Mason «Polis müdüriyetinde cinâyet masasını bul,» diye Della'ya döndü. «Bak bakalım komiser Tragg orada mı. Onunla konuşacağım. O yoksa, kim ilgileniyorsa onunla konuşurum.»

Della başını sallıyarak harici hattı istedi ve numarayı çevirdi.

— Cinâyet masasını lütfen. Komiser Tragg orada mı? Perry Mason arıyor.

Sonra avukata döndü «Çağırıyorlar» diye bildirdi.

Mason başını sallıyarak âhizeyi eline aldı. Della Street'e başıyla işâret etti. Della Street şâhit olarak konuşmayı dinliyecekti.

Komiser Tragg'ın kendinden emin gevrek sesi telefonda duyuldu.

— Merhaba Perry. Bir ceset bulamadın mı daha? Yoksa buldun mu?

— Bulsaydım şaşırır miydin?

— Hayır.

Mason «Ne bulduğumu bilmiyorum» dedi. «Fakat beni endişelendiren bir şey var.»

Tragg «Bu çok güzel,» diye cevap verdi. «Seni endişelendiren bir şey beni de endişelendirir. Nasıl bir şey bu?»

— Müşterilerimden birisi, Las Vegas'ta oturmakta olan bir kadın müşterim,,bir kaç gün evvel çantasını kaybetmiş. Şu kadınların ellerinde taşıdığı büyük boy çantalardan. İçinde ruj, para cüzdanı, sigara ve kadınlara âit bir sürü eşya varmış.

— Devâm et.

— Müşterimin adı Adelle Sterling Hastings, Garvin S. Hastings'in karısı. Şimdi müşterim kocasından ayrı yaşıyor, Nevada'da oturuyor.

— Devam et Mason, esas meseleye gel.

— Dün öğle vakti ben ve Della Street ayrı ayrı yemeğe çıktığımız sırada bir kadın yazıhâneye gelmiş... Çok büyük ve koyu siyah camlı güneş gözlüğü takan ve adının Misis Hastings olduğunu söyliyen bu kadın, yemekten dönünceye kadar beni bekliyeceğini söylemiş Gertle'ye. Bekleme odasında bir kaç dakika bekledikten sonra, hemen geri döneceğini söyliyerek telâş içinde gitmiş. Fakat kadın bir daha yazıhâneye gelmedi. Öğleden sonra yazıhânede bir kadın çantası bulduk. Della'yla beraber çantanın içindekilerinin sayımını yaptık. Kredi cüzdanları, otomobil ehliyetleri ve daha bir sürü şey vardı. Bulduklarımız çantanın sâhibini belirtiyordu.

— Misis Hastings'in çantası mıydı?

— Evet.

Tragg «O halde çantayı kendisine ver» dedi. Fakat birdenbire «Hayır, hayır,» diye devam etti. «Gafil avladın beni Perry. Tesadüf olarak çantanın içinde bir tabanca da var mıydı?»

— Vardı.

— Misis Hastings'in tabanca taşıma müsaadesi var mı?

— Hayır. Misis Hastings tabanca taşımıyor zâten. Son defa gördüğünde tabanca, evinin yatak odasında, yatağın yanındaki komidinin çekmecesindeymiş.

Tragg «Bir dakika Perry» diye telâşlandı. «Tabancayla ateş edilmiş miydi?»

— İki defâ.

Tragg «Tamam,» dedi. «Sen cesedin yerini söyle Perry. Tabancadan çıkan kurşunların öldürdüğü ceset nerede?»

—Böyle bir şey olup olmadığını bilmiyorum. Tabii ki endişe de ediyorum.

— Endişe etmelisin. Misis Hastings'i nerede bulabilirim? Las Vegas'taki adresi ne?

— Kuzey batı Firston Caddesi 721 numara. Fakat şimdi kendisi yazıhânemde. Vaziyeti karşılıklı konuştuk bir an. O da bir şey olabileceğinden şüphe ediyor. Sana haber vermenin daha doğru olacağını tavsiye ettim. Belki delili görmek istersin...

Tragg'ın sesi bir marul yaprağı gibi gevrekti. «Peki Mason, tabancayla ateş edilmiş olması hususunda ne diyor?» diye sordu.

— Hiç bir şey bilmiyor. Çantası ve içinde evinin anahtarı çalınmış. Ondan sonra tabancayı da çalmışlar. Mamafih çantayı benim yazıhaneme bırakan kadın o değil. Onun adını veren bir başka kadın bıraktı çantayı buraya.

Trag «Niçin Nevada polisine telefon etmedin?» diye sordu. «Orada tabancayla öldürülmüş olanların vücudundaki kurşunları, sizdeki tabanca kurşunuyla karşılaştırırlar. Belki de ceset Las Vegas'tadır.»

— Sana haber vermek fikri benim. Bir çok zaman delilleri sakladığımı ve tahkikatın seyrine mâni olduğumu iddia ettiğin için seni haberdar etmeyi düşündüm.

— Delilleri saklamak bir suçtur.

— Bunu anladım nihâyet.

— Bana haber vermenin sebebi ise kendi derini kurtarmak istemen.

— Halbuki ben sâdece bilmende fayda var diye telefon ettim.

— Peki, niçin Nevada polisine haber vermedin?

— Belki haber vermeliydim. Fakat onların tamâmen farklı kararları olduğunu düşünerek, sana haber vermek suretiyle mesuliyeti sırtımdan atmak istedim.

— Peki, haber verdin. Çok teşekkür ederim. Bunu unutmıyacağım. Bana haber verdiğin için teşekkür ederim Mason. Allahaısmarladık.

Mason «Tragg elinden geldiği kadar çabuk gelecektir buraya» diye Adelle Hastings'e döndü. «Soracağı suallere cevap vermek mecburiyetinde kalacaksınız. Bana doğruyu söyledinizse, Tragg'ın soracaklarına serbsetçe ve bana anlattığınız şekilde, açıkça cevap verin. Bana doğruyu söylemedinizse, bir açıklama yapmıyacağınızı, söyliyebilecek bir şeyiniz olmadığını bildirin. Sakın Tragg'a yalan söyliyeyim demeyin.»

— Anladım.

— Dün yazıhâneye gelen kadın siz değildiniz değilmi?

— Hayır, ben değildim.

— Tabancayla ateş etmediniz değil mi?

— Hayır, ateş etmedim.

— Tabancanızı son defâ evde komidinin çekmecesinde gördünüz, tamam mı?

— Evet.

— Bana yalan söylüyorsanız, hayâtınız sönebilir ölüm cezâsına çarptırılırsınız.

— Ben yalan söylemiyorum.

Mason «Paul Drake'i ara,» diye Della Street'e işâret etti.

Della Street numarayı çevirdi ve âhizeyi Mason'a uzattı.

Mason âhizeyi eline alıp «İşler nasıl gidiyor Paul?» diye sordu.

— Altı tâne kadın buldum. Fakat zaman geçtikçe sabırsızlanıyorlar.

— Fazla bekliyecek değiller. Güneş gözlüğü buldun mu?

— Evet.

— Büyük ölçüde mi?

— Evet, büyük ölçüde.

Mason «Peki» dedi. «Beş veya on dakika sonra harekete geçeceksin.»

— İşleri ne kadar zaman devâm edecek? Bunu bilmek istiyorlar.

— Bir kaç dakikadan fazla süreceğini zannetmiyorum. Şu andan itibâren yirmi dakika sonra istedikleri yere gidebilirler. İşareti bekle Paul. işâreti alır almaz derhal harekete geç.»

Mason «Güneş gözlüğünüzü çantanıza koyun» diye telefonu kapattıktan sonra Adelle Hastings'e döndü. Öyle bir yere koyun ki, işâret eder etmez tekrar takın. Tragg buraya geldiği zaman, benim

söyliyeceğim hiç bir şeye aldırmayın. Söyliyeceğim şeyler sakın sizi şaşırtmasın.»

— Komiserin buraya geleceğini neye dayanarak söylüyorsunuz Mister Mason? Telefonu kapatırken yaptığınız konuşmayı dinlediğime göre pek aldırır bir hâli yoktu.

— İki tâne ikiyi toplar ve dört ettiğini bulurum Misis Hastings. Ondan sonra da dörtle dördün sekiz ettiğini bulurum. Neticeden eminimdir.

Bir müddet kimse bir şey söylemedi.

Mason «Simley Beason'a buraya geelceğinizi söylemiş miydiniz?» diye sordu.

— Evet, sizinle temâs etmeye çalıştığımı biliyordu. Müessif bir şey öğrenecek olursa beni sizin yazıhânenizde arayacak.

— Ona tenbih etti...

Telefonun zili çalmaya başlayınca Mason sustu.

Della Street âhizeyi eline aldı «Evet Gertie?» dedi. «Ne?... Bir dakika.» Sonra «Mister Beason, Misis Adelle Hastings'i arıyor» diye Mason'a baktı.

Mason başıyla Adelle Hastings'e telefonu işâret etti. «Burada mı konuşmak istersiniz? Yoksa içerdeki odadan mı konuşursunuz?» diye sordu.

— Niçin içerden konuşayım. Buradan konuşurum.

Ahizeyi eline aldı. «Merhaba Simley,» dedi. «Ben Adelle. Sen... ne! Ne!... Oh, Aman Allahım!... Hayır... Po... Polise haber verdin mi?... Aman Allahım... Söyliyeceğim hiç bir şey yok... Bu müthiş bir şey!... Simley, beni dinle. Seni biraz sonra ararım. Perişan vaziyetteyim, kendimi toparlıyamıyorum. Haber verdiğin için teşekkür ederim... Tabii, polise nerede olduğumu söyliyebilirsin. Mister Mason müsaade ederse hemen eve gideceğim. Ben... Şey... Onlara söyliyebilirsin. Her halde en iyi şey bu. Haber verdiğin için teşekkür ederim Simley.»

Telefonu kapattı. Mason'a döndü «Kocam,» dedi. «Öldürülmüş!»

Mason «Şaşırdınız mı?» diye sordu.

— İç... İçten gelen bir hisle tahmin etmiştim. Fakat kendi kendime bile söyleyemiyor, korkuyordum. Fa... Fakat haber yine de beni perişan etti Mister Mason.

— Fazla zamanımız yok. Neler söylediğini anlatsanız daha iyi olur.

— Eve gitmiş ve içeriye girmiş. Kocam yataktaymış. Uyurken, kafasına iki kere ateş edilmiş olduğunu tahmin ediyor... Öle... Öleli epeyi olmuş.

Adelle Hastings hıçkırmaya başladı.

Telefon tekrar çaldı.

Della Street «Huntley Banner arıyor» dedi. «Konuşmak ister misiniz?»

— Hemen.

Mason telefonu aldı «Ben Perry Mason, Banner,» diye güldü. «Bu sabah ne düşünüyorsunuz bakalım?»

— Nafaka anlaşması yapmak için berâber oturup vaziyeti bir kere daha gözden geçirmek istiyorum.

— İlk önce şunu söyliyeyim, Misis Hastings şimdi yazıhânemde. At cambazlığı yapmaya niyetim yok Banner. Ne kadar daha yükseltebileceksiniz?

— Dün ne kadar vereceğimizi sana söylemiştim.

Mason «Bak Banner» dedi. «Kanunî bir anlaşma veyahutta bir nafaka anlaşması yaparken, muhakkak karşı tarafın avukatının yapacağı ilk teklifi reddederim, kabul etmem.»

Banner bir müddet konuşmadı sonra «Peki, ikinci teklife ne dersin?» diye sordu.

— Bu avukatın yapacağı teklifin miktarına, sesinin tonuna ve daha bir kaç şeye bağlı. Müşterine yapacağn tavsiyeyi, ikinci teklifi filân bir tarafa bırak. Bana şimdi en fazla ne verebileceğinizi söyle. Yarm saat içinde kabul veya reddedeceğimizi sana bildiririm. Reddedecek olursam artık anlaşma yolu aramamıza lüzum yok. Mahkemede halledeceğiz işi. En yüksek teklifinizi söyle bana şimdi.

— Dün öğrendin bunu.

— Hayır. Şimdi söyle bana en yüksek ne verebileceğinizi.

Banner «Müşterimin bana vermiş olduğu selâhiyete göre, en yüksek teklifi yaptım sana Mason,» diye.izah etti. «Daha fazlasını verebilmem için müşterimle konuşmalıyım.»

— O halde müşterine telefon et.

— Bir müddet daha yazıhânende olacak mısın?

— Evet.

— Seni tekrar arıyacağım.

Mason telefonu kapattı. «Tragg, üç beş dakika içinde burada olur,» diye saatine baktı. «Mister Banner müşterisiyle konuşur konuşmaz beni arıyacak.»

— Garvin'in şey... yâni şey olduğunu ona söylemediniz mi?

Mason «Hayır,» dedi. «Onu bir tecrübe edelim, nasıl çalıştığını öğrenelim.»

Bir müddet ortalığı sessizlik kapladı. Bekliyorlardı. Telefon tekrar çaldı.

Della Street telefona bakıp, «Yine Mister Banner,» diye Mason'a uzattı.

— Evet, Banner.

— Müşterimle telefonda konuştum Mason. Vaziyeti, bana anlattığın şekilde, ben de ona anlattım. Bana vermiş olduğu selâhiyete göre yapmış olduğum teklifi beğenmediğini söyledim. Senin mücâdeleci olduğunu, kolay pazarlıklara pabuç bırakmiyacağını anlattım ona. Daha fazla vermek istemiyorsa, bildirmesini mahkeme için hazırlık yapacağımı, daha fazlasını vermeyi düşünüyorsa miktarını açıklamasını söyledim.

— Peki ne oldu?

— Karısının avukatlığını senin yapmakta olduğunu öğrenince vaziyeti bir kere daha gözden geçirdi ve şimdi yapacağım teklifi yapmamı bildirdi. Bu en fazla verebileceği miktarmış. Bunu ister kabul eder ister reddedermişsin. Daha fazlasını düşünmüyormuş.

Mason «Yâni, ne kadar?»

— Yüz bin dolar, hemen verecek. On sene, senede onbin dolar ödeyecek ve vasiyetnâmesine, öldüğü zaman eski karısının elli bin dolar alacağını ilâve edecek. Bu durum beni de çok şaşırttı Mason. Zira daha dün bana, elli bin dolardan fazla vermiyeceğnii söylemişti.

Mason «Söylediklerin hakikat mi? Emin misin bu tekliften?» diye sordu.

— Evet.

— Hastings'le mi konuştun?

— Evet.

— Bundan emin misin? Sonra cayma filân olmıyacak değil mi? Sesini benzetme veya yanlışlıkla başka birisiyle konuşmuşum gibi bir iddia ileri sürmeyeceksin öyle mi?

— Bana bak Mason. Ben şerefli bir avukatım, Hiç bir zaman senin ima ettiğin şekilde iş görmem. Mister Hastings'in işleriyle uzun zamandanberî uğraşmaktayım. Onur» sesini iyi tanırım. Onunla konuştum ve en fazla verebileceği miktar bu. Şimdi söyle kabul ediyor musun, yoksa etmiyor musun?

Mason «Haftanın en büyük düzenbazı olduğundan ötürü seni tebrik ederim Banner,» diye güldü.

Banner «Ne demek istiyorsun?» diye sordu.

— Müşterin en az, yirmidört saat önce öldü.

Banner hiç bir şey söylemiyordu, susmuştu. Mason telefonu kapattı.

Della Street'in telefonu kısa kısa fakat devamlı çal» maya başladı. Bunun mânâsı polisin yazıhâneye girmiş olduğu ve haber vermeden Mason'un odasına doğru yürümekte bulunduğuydu.

Mason, Adelle Hastings'e «İşte geldi, hazırlıklı ol,» dedi.

Mason'un odasının kapısı birdenbire açıldı, komiser Tragg kapının önüne dikildi ve içerdekileri şüpheyle süzdü.

«Zannedersem siz Misis Garvin S. Hastings'siniz» dedi. Siyah gözlerini, sallanmakta olan kadının üstüne dikmişti.

Mason «İçeri gel otur komiser bey» diye müdâhele etti. «Bu şekilde dramatik pozlar takınıp müvekkilimi şaşırtmaya çalışman yersiz. Kocasının öldüğünü biliyor. Bir kaç dakika evvel, kocasının yazıhânesinden telefon ettiler, müdür vaziyeti bildirdi. Kocasının başına iki kere ateş edilmiş ve bir hayli evvel ölmüş Mister Hastings. Polise haber verdiğini bildirdi. Misis Hastings de, benim yazıhanemde olduğunu söylemesini istedi, polise.»

Tragg «Ondan sonra da sen bana telefon ettin öyle mi?» diye sordu. Şüpheli bakışlarını Adelle'den Mason'a çevirmişt.i

Mason, «Simley, Misis Hastings'e, ben sana çanta için telefon ettikten sonra durumu bildirdi» dedi.

— Ne kadar sonra?

— Bir kaç dakika sonra.

— Anladığıma göre bunu ispat edecek şâhitlerin var.

—Tabii. Zannedersem benim sana telefon ettiğim saati tespit etmişsindir.

Tragg «Büyük açıkgözlük,» diye mırıldandı. Düşünceliydi, sanki kendi kendisine konuşuyordu. «Çok açıkgözsün.»

Birdenbire «Peki Misis Hastings,» diye Adelle'e döndü. «Kocanızın nasıl öldüğünden haberiniz var. Başına ateş edilerek öldürüldüğünü biliyorsunuz. Fakat sizin çantanızdaki tabancayla ateş edilip edilmediğini de biliyor musunuz?»

— Hayır.

— Fakat kocanızın tabancayla öldürüldüğünü öğrendiğiniz zaman şaşırmadınız, değil mi?

— Şa...Şaşırdım tabii.

—Mister Mason bana çantanızın kaybolduğunu veyahutta çaldırdığınızı söylemişti.

— Çantam çalınmıştı. '

— Nerede?

— Los Angeles'te. Otomobilimin koltuğunun üstünden çaldılar çantamı. Bir paket sigara almak için sigaracıya gittiğim sırada... Gidip gelmem otuz saniyeden daha fazla sürmemişti. Birisi bu arada çantamı çalmış.

— Çantanızın o sırada çalındığından emin misiniz?

— Çantamı alabilecekleri tek zaman o zamandı.

— Çantanızın çalındığının ne zaman farkına vardınız?

— Eve gitmeden bir şey bilmiyordum. Anahtarımı çıkarmak istedim. Çantamın kaybolduğunu o zaman farkettim. Kapının zilini çalmak ve kocamın kapıyı açmasını beklemek mecburiyetindeydim.

— Çantanızda başka neler vardı?

— Bir sürü şey. Kadınların taşıdıkları şeyler. Anahtarlar, hüviyetler, kredi cüzdanları, ruj ve sigara...

Tragg «Galiba sigaranızın olmadığını söylemiştiniz bana», dedi. Çok sert konuşuyordu.

— Ben çantamda bulunan şeylerden bahsediyorum size.

Tragg birdenbire Mason'a döndü.

— Çantayı yazıhanede buldunuz değil mi?

— Evet.

— Çantanın içindekilerin listesini yaptınız, öyle değil mi?

— Evet.

— Sigara varmıydı?

Mason gözlerini, Tragg'ın gözlerine dikerek «yarısı içilmiş bir paket sigara vardı,» dedi.

Tragg gözlerini «Sigaranızın olmadığını çok kolay bir şekilde cevaplandırdınız,» diye Adelle'e çevirdi.

Mason «Bunun hiç bir ehemmiyeti yok ,» diye müdahale etti. «Çantayı çalan çantaya bir paket sigara koyabilir.»

Tragg «Bu senin fikrin» dedi. «Hırsız buraya geldi mi?»

Mason «Benim fikrime göre hırsız yazıhaneye geldi,» diye cevap verdi. «Misis Hastings yazıhaneye gelmediğini söylüyor.»

— İlk olarak Misis Hastings'le ne zaman konuştun?»

— Dün gece.

— Nerede?

— Las Vegas'ta.

— Bu çantayla hayli ilgilenmişsin, öyle değil mi?

Mason «İçinde'hatırı sayılır bir para vardı,» diye cevap verdi.

Tragg «Ne kadar?» diye sordu.

— Üçbin yüz onyedi dolar ve kırk sent.

Tragg, Adelle Hastings'e «Ne zaman buraya geldiniz?» diye sordu.

— Ben buraya gelmedim.

Tragg «Sen yemeğe çıkmıştın değil mi?» diye Mason'a döndü.

— Evet.

— Della neredeydi?

— Ben de yemeğe çıkmıştım.

— Yazıhanede kim vardı... Gertie mi?

— Evet.

Tragg «Gertie ne söylüyor?» diye Mason'a sordu.

— Gertie yazıhâneye gelen kadını târif ediyor ama bu umumî bir tarif. Gertie roman okuyormuş, yazıhâneye gelen kadının sâdece ismini almış. Bunu sonra Della Street'e bildirecekti. Della müracaat edenlerin isimlerini kaydeder ve beni niçin görmek istediklerini anlar. Della yemeğe çıktığı için, Gertie yazıhâneye gelen kadının sâdece ismini almış.

— Ne isim vermiş kadın?

— Misis Hastings.

Tragg «Gertie'yi içeriye çağır,» dedi. «Onunla kendim konuşacağım.»

Mason «Bir dakika,» diye müdahale etti. «Gertie, Adelle Hastings'i görmedi hiç. Misis Hastings hususî odamın kapısından girdi.» ..

— O halde çok daha iyi. Misis Hastings'i tanıyıp tanımayacağını anlayacağız.

Mason «Bana bak,» dedi. «Bu dürüst bir hareket değil.»

— Kime karşı dürüst değil?

— Misis Hastings'e karşı. Gertie onu tanımaz.

— Niçin?

— Mâhut kadın yazıhâneye geldiği vakit, siyah güneş gözlüğü takmıştı. O sırada Gertie'nin kafası okumakta olduğu romandaydı ve...

Komiser Tragg yeni bir şey keşfetmiş gibi «Güneş gözlüğünüz var mı?» diye hızla Adelle Hastings'e doğru döndü.

— Evet var.

— Yanınızda mı?

— Evet.

— Takın onu gözünüze. Nasıl göründüğünüzü bilmek istiyorum.

Mason başıyla Della Street'e işâret etti.

Della Street Paul Drake'in numarasını çevirdi, evvelce verilmiş olan parolayı yâni sadece kendi adını söyleyip kapattı.

Bu sırada Komiser Tragg, Adelle Hastings'in çantasını açmaşını ve gözlüğünü çıkarmasını seyrediyordu. Della'nın telefon ettiğinin farkında olmadı.

Tragg «Ayağa kalkın,» dedi.

Adelle Hastings ayağa kalktı.

— Bu güzel işte. Şimdi yapılması icâbeden tek şeyi yapacağız. Misis Hastings, geldiği kapıdan dışarıya, koridora çıkacak ve yazıhânenin esas kapısından içeriye girecek. Tek kelime söylemiyecek. Gertie onu görecek. Kimse bir şey söylemiyecek. Gertie, «Çantanızı burada unuttunuz Misis Hastings» veya buna benzer bir şey derse, o zaman müvekkilin teşhis edilmiş olur Mason.

Mason «Yaptığın şey doğru değil,» diye itiraz etti. «Bu şekilde teşhis yapılmaz.»

— Niçin yapılmazmış?

— Gertie teşhis için içeri kadın gönderdiğimizi bilmiyor. Güneş gözlüğü takıp içeriye giren her kadını, dün yazıhâneye gelen kadın zannedebilir. Diğer tarafları da biraz uyuyorsa tereddütsüz kararını verir.

Tragg «Böyle bir harekete itiraz mı ediyorsun yâni?» diye sordu. «Müvekkilinin tanınacağı korkusuyla bundan kaçınıyor musun?»

Mason «İtiraz etmiyorum,» diye cevap verdi. «Sadece doğru olmadığını söylüyorum.»

— İster doğru bul, ister bulma benim dediğim gibi hareket edeceğiz. Gelin Misis Hastings berâber gidiyoruz.

Mason «Tamam Misis Hastings,» diye içini çekti

«Zannedersem kırbaç Tragg'ın elinde. Yapabileceğimiz başka bir şey yok. Gidin onunla.»

Tragg koridorun kapısını açtı, Misis Hastings'in önünde eğilerek «Siz önden geçin,» diye sinsi sinsi güldü.

Adelle Hastings koridora çıktı.

Tragg, Mason'a onlarla beraber gelmesi için işâret etti.

«Senin de bizim yanımızda gelmeni istiyorum Perry,» dedi. «İtiraz kabul etmiyorum. Geride kalıp herhangi bir işâret vermen işime gelmez. Sen Della, sen de bizimle berâber gel.»

Tragg, ancak Mason ve Della koridora çıktıktan sonra, Mason'un yazıhânesinin önündeki kadınları farkedebildi.

«Hey ne oluyor burada?» diye sordu. «Kadınlar kongresi için mi geldiler bunlar?»

— Gidip anlıyalım.

Tragg «İlkönce,» dedi. «Misis Hastings'i içeriye sokaca...»

Kadınlar Tragg'ın sesiyle ona doğru döndüler. O zaman hepsinin siyah güneş gözlüğü takmakta olduklarını gördü.

Tragg «Hangi Allahın cezâsı iş bu?» diye bağırdı.

Della Street işâreti verdi. Kadınlardan bir tânesi ofisin kapısını açtı ve içeriye girdi.

Tragg yanında bulunan Misis Hastings'i unutarak kadınlara doğru koştu. «Buraya, buraya bakın,» diye bağırdı «Kim olduğunuzu ve buraya ne yapmaya geldiğinizi bilmek istiyorum.»

Mason yavaşça Adelle Hastings'e «Kadınların arasına karışın, onlarla berâber içeriye girin,» dedi.

Tragg kapıya varmıştı ki Gertie'nin «O, merhaba,» dediğini duydu. «Ne oldu dün size? Çantanızı bırakıp gittiniz ve...»

Gertie ilk kadının arkasından ona benziyen bir başka, sonra bir başka ve daha başka kadınların girdiğini görünce şaşırdı ve sustu.

Mason Adelle Hastings'i grubun arasına itti ve içeriye başka bir kadınla berâber girdi.

Tragg kalabalığı yararak «Bir dakika, bir dakika,» diye bağırdı. «Gertie bu kadınlardan hiç birisini daha evvel gördün mü?»

— Niçin... Zannettim ki... Bilmiyorum...

— Dikkatli ol Gertie. Bu kadınlardan bir tânesi dün yazıhâneye geldi. Hangisiydi?

Gertie «Şunun olduğunu zannetmiştim,» diye parmağıyla gösterdi. «Şimdi içeriye girdiği vakit, ona niçin geri gelmediğini sordum ve çantasını burada bıraktığını söylemek istedim, fakat şimdi... Şimdi emin değilim.»

Trâgg «Pekâlâ,» diye kadınlara döndü. «Sıraya girin. Duvarın önünde sıralanın hepiniz.»

Mason «Bu bey Komiser Tragg'dır,» diye izah etti. «Onun söylediklerini yapacak olursanız, burada uzun zaman kalmanıza lüzum olmıyacak.»

Kadınlar sıralandılar.

Tragg «Hangisi Gertie?» diye sordu.

— Bilmiyorum. Odaya ilk girenin o kadın olduğunu zannetmiştim. Fakat şimdi bir şey söyliyemem. Emin değilim. >

Tragg «Peki,» diye sinirlendi. «Hepiniz gidin, hepiniz gidebilirsiniz.»

Mason mânâlı bir şekilde Adelle Hastings'e bakarak «Hepiniz gidin,» diye tekrarladı. «Hepiniz gidin.»

Tragg «Hey, bir dakika,» diye müdahale etti. «Misis Hastings'in kalmasını istiyorum.»

Mason «Peki,» diye güldü. «Söyle bakalım hangisi Misis Hastings?'»

— Bu numaraları bana yapma Mason.

— Misis Hastings'i istiyorsan ara bul.

— Karşındaki bir polis Perry. Banâ numara yapma.

Sonra kendinden emin ilerledi ve Misis Hastings'in dirseğinden tuttu «Siz burada kalın,» dedi.

Mason «Benim odaya gideceğiz Misis Hastings,» diye koridora çıktı ve yürüdü.

Tragg «Ne halt karıştırmak istiyordun Perry,»dedi. «Beni kandıracak miydin yâni? Misis Hastings'i grubun içinde bulamıyacağımı mı zannettin? Onunla konuşurken giydiği elbiseye dikkat etmiyeceğimi mi düşündün? Saçlarının rengine, omuzlarının biçimine bakmaz mıyım dedin?»

Mason «Hayır,» diye güldü. «Onu bulmakta hiç de güçlük çekmedin. Zâten benim istediğim de herhangi bir jüriyi ikna edecek kadar mükemmel bir tanıma tecrübesinin yapılmasıydı.»

Tragg öfkeyle ona baktı,, «Bâzan,» dedi. «Seni şahsen sevdiğimi unutmak ve kanunî selâhiyetlerimi sana karşı kullanmak istiyorum. Beni bir tuzağa düşürmek istediğini farketmeliydim.»

— Bu bir tuzak değildi. Tanıma meselesi idi. Herhangi bir şahsı ayırabilmek için bu şekilde, bir sürü kimse sıraya dizilir ve şâhidden o kimseyi bulması istenir.

— Niçin bu işi müdüriyette yapmamızı beklemedin?

— Çünki sen bu şekilde bir teşhis tecrübesini beklemek istemedin. Gertie'yi tuzağa düşürmek ve bir gözlük sebebiyle teşhis ettirmek istiyordun.

Mason hususî odasının koridordaki kâpısını açtı ve Misis Hastings'in içeriye girmesi için çëkildi, o girdikten sonra Mason da odaya girdi. Onları Della Street ve Tragg tâkibettiler.

Tragg «Ben o kadar saf değilim,» dedi. «Bu işi daha evvel Gertie'yle konuştun ve odaya ilk girenin, dün yazıhâneye gelen kadın olduğunu söylemesini ayarladın. Akıllı davransaydım. kadınları durdurur ve ilk olarak içeriye Adelle Hastings'i sokardım.»

— Bu hususta Gertie'ye tek bir kelime söylemedim. Gayrikanunî[4]; mesleğe yakışmaz ve şerefsizce bir hareket yapmış olurdum o zaman. Şahide hiç bir suretle tesir etmedim, ifâdesini bir başka tarafa çevirmek için hiç bir harekette bulunmadım. Gertie dürüsttür. Bu hususta yemin eder. Della da yemin eder.

Tragg «Peki, peki» diye döndü. «Tabanca bu çantanın içinde miydi?»

— Evet, bu çantada bir tabanca vardı.

— Nerede şimdi tabanca?

— Masamın üst çekmecesinde.

— Peki onu dışarıya çıkar... Hayır, dur. Sen sâdece çekmeceyi aç, tabancayı ben kendim çıkaracağım.

Mason çekmeceyi çekti. Birdenbire irkildi, şaşırdı. Çekmeceyi sonuna kadar çekip baktı.

Tragg «Bu da senin bir başka numaran Perry,» dedi. «Fakat bu numara yürümeyecek. Tabancayı istiyorum. Bunu resmen istiyorum senden.»

Mason Della Street'e baktı. Della Street başını salladı.

Mason dahili telefonu eline aldı «Gertie, benim masamın çekmecesindeki tabancayı aldın mı?» diye sordu.

— Ne? Tabanca mı? Aman Allahım, hayır. Sabahtanberi o odaya bile girmedim. Bu sabah ilk olarak yazıhâneye Della geldi. O geldiği zaman ben yazıhânede yoktum, bunu biliyor Della.

Mason «Teşekkür ederim,» diyerek telefonu kapattı Tragg'a döndü. «Bu iş çok berbat bir safhaya girdi. Şimdi birisinin delili yoketmek ve Misis Hastings'i suçlu düşürmek istediği âşikâr.»

Tragg «Anladım,» dedi. «Kaybolan tabanca, cinâyetin işlenmiş olduğu tabanca mı?»

— Bilmiyorum.

—Cinâyette kullanılan tabanca olmasaydı, çalınmasına lüzum olmazdı.

Mason «Niçin?» diye sordu. «Tabancayı çalmak suretiyle Misis Hastings'i müşkül durumda bırakmış oluyorlar. Tabancayı bulamadığımız müddetçe onun mâsumiyetini ispat edemeyiz.»

Tragg «Anladım,» dedi. «Şüphesiz ki, onu bulamadığıtnız takdirde, Misis Hastings'i suçluyamıyacağımızı da takdir ediyorsundur.»

Mason «Delilleri yokedecek kadar aptallaşabileceğimi tahmin ediyor musun?» diye başını salladı.

Tragg «Bir de şöyle düşünelim,» diye tebessüm etti. «Bana kalırsa işi iyi bir şekilde neticelendirebilmek için herşeyi yapacak cesâret var sende. Çantadan aldığın tabancanın numarasını tesbit ettin mi?»

Mason «Tabancayla ateş edildiğini farkeder etmez, onu çekmeceye koydum,» diye başını salladı. «Hattâ tabancayı mendilimle tuttum. Üstündeki parmak izlerini bozmamak ve kendi parmak izimi tabancaya çıkarmamak için böyle yaptım. Otuz sekiz kalibrelik, Smith Wesson marka bir tabancaydı.»

Tragg «Peki,» diye Adelle Hastings'e döndü. «Şimdi sizin anlatacaklarınızı dinleyelim Misis Hastings. Başından başlayın. Kocanızı en son ne zaman gördünüz?»

— Geceyi onunla berâber geçirdim.

— Dün geceyi mi?

— Hayır, evvelsi geceyi.

— Ayrılmak üzere Nevada'da yerleşip boşanma hazırlıklarına başladıysanız onun yanında ne işiniz vardı?

— Biz birbirimizle anlaşarak boşanacaktık. Kocam bütün masraflarımı veriyordu... Çok iyi kalpli birisiydi o. Etrâfındaki kimseler müdahale etmeselerdi evliliğimiz saadet içinde devâm edecekti.

— Etrâfındaki kimseler kimler meselâ?

— Meselâ Huntley Banner.

— Banner kim?

— Kocamın işlerini tâkibeden bir avukat.

— Boşanma işini mi?

— Bütün işlerini.

— Boşanmak için muâmeleyi tamamladınız mı?

— Hayır, Nevada'da daha kâfi müddet oturmadım.

— Kocanızla iki arkadaş gibi bozuşmadan mı ayrılıyordunuz?

— Evet.

— Nasıl oldu da eve gittiniz ve geceyi kocanızın evinde geçirdiniz?

— Nafaka anlaşması üzerinde konuşmak için beni çağırmıştı. Banner'in anlaşma şartları üzerinde bir takım düşündükleri varmış. Benim de memnun olmamı istiyormuş, kocam öyle söyledi. Dostça ayrılmamızı istiyormuş.

— Ve siz geceyi oräda geçirdiniz öyle mi?

— Evet.

— Aynı yatak odasında mı?...

— Hayır. Ayrılmıştık kocamla. Başka bir yatak odasında yattım. Bir otele gidecektim. Fakat Garvin aptallık ettiğimi söyledi. Kendisininkinden başka dört tâne boş yatak odası vardı. Orada kalabilirdim.

— Sabahleyin onu gördünüz mü?

—Hayır.

— Onu son defa, iyi uykular dediği zaman mı gördünüz?

— Evet.

— Onun yatak odasının nerede olduğunu biliyordunuz tabii. •

— Aptal olmayın Komiser bey. Onsekiz ay evli kaldım onunla. Aynı evde oturduk.

— Ne zaman evden ayrıldınız?

— Sabah erken kalktım. Arka kapıdan çıkıp, arabama bindim ve gittim.

— Las Vegas'a mı?

Genç kadın «Hayır, Las Vegas'a değil,» dedi.

—Nereye gittiniz?

Genç kadın bir müddet tereddüt ettikten sonra «Evden çıktım,» dedi. «Şimdilik sizi bu ilgilendirir. Daha fazlasına lüzum yok.»

— Nereye gittiğinizi bilmek istiyorum.

— Mister Mason'la konuşmadan, evden çıktıktan sonra nereye gittiğimi size söylemiyeceğim. Özür dilerim.

Tragg «İsrar edersem?» diye sordu.

— Yine hiçbir şey söylemem.

Tragg «Şimdilik sizi cinâyet suçundan tevkif etmiyorum. Misis Hastings,» dedi. «Sorgu için müdüriyete de götürmiyeceğim. Fakat şehirden ayrılmayın. Seninle şimdi iki centilmen gibi konuşalım Perry. Bu bayanı şimdi mümüriyete götürmediğime göre, istediğim zaman sorgu için bana getirecek misin?»

Mason «Bunun mânâsı Las Vegas'a gidemezsiniz demektir,» diye Adelle Hastings'e baktı.

— Ne kadar zaman için?

Tragg «Kırksekiz saat,» diye cevap verdi genç kadına.

— Peki. Burada kalacağım.

— Nerede kalacaksınız?

Genç kadın «Bilmiyorum,» dedi. «Bir otele giderim.»

— Mason'la devamlı olarak temas edeceksiniz değil mi?

— Evet, temas edeceğim.

Tragg «Karıştığın bu iş, biraz farklı Perry,» diye Mason'a döndü. «Tabancayıçekmeceye koyduğunu ve sonra da çekmeceden aşırıldığını söylüyorsun bana. İş benim elimde olduğu müddetçe, bunu olduğu gibi kabul ediyorum. Fakat seni ikaz ederim. İşin içine savcı girdiği takdirde bu iş böyle devanı etmez. Hamilton Burger, senin bir başka hokus pokusun zannedecektir bunu. Zannedersem sana bir ültimatom çekecek. Ya tabancayı ortaya çıkar veyahutta muhakeme edileceksin diyecektir.»

— Hamilton Burger'in ne düşüneceği umurumda değil. Ben tabancayı masamın çekmecesine koydum.

Tragg «Şimdi ise çekmece bomboş, öyle mi?» diye sordu.

— Evet.

— Başka bir çekmecede olmasın?

— Hayır. Acele ve ehemmiyetli olan şeyleri bu çekmeceye koyarım dâimâ.

Tragg «Tam uyuyor,» diye alay etti. «Tabancanın ehemmiyeti büyük. Bilesin diye de söyliyeyim. Üstünde durulması icâbeden bir şey.»

Mason «Tabancanın âkibetiyle uğraşacağım, ne olduğunu öğreneceğim,» diye cevap verdi. «Bütün bunların yanında şunu da söyliyeyim ki, bu kapılardaki kilitler hırsızlara karşı yapılmamışlardır. Bir tek maymuncuk anahtar bütün kattaki kapıları açıyor.»

— Katın bütün kapılarını açan anahtar kimde?

— Kapıcıda veyahutta temizleyicide. Kati olarak bilmiyorum. Derhal idârecilerle temasa geçeceğim.

Başıyla Adelle Hastings'i selâmlayıp dışarıya doğru yürüyen Tragg «Çok iyi edersin,» diye omuzunun üstünden Mason'a baktı.

Mason, Tragg dışarı çıkar çıkmaz «Kocanızı öldürdünüz mü?» diye Adelle Hastings'e sordu.

— Hayır.

— Anlatmış olduklarınızda büyük tesâdüfler ve dolayısıyla şüphe çeken şeyler var.

— Biliyorum. Fakat yapabileceğim bir şey yok. Hakikati olduğu gibi söyledim. Neler olduğunu siz de görüyorsunuz. Birisi bir tertip yaptı.

Çantamı çaldı, çantamdaki anahtarı kullanarak evimi açtı ve tabancayı aldı. Ve...

Mason «Ve kocanızı öldürdü bu tabncayla, öyle değil mi?» dedi.

— Öyle gözüküyor.

— Kocanız yataktayken öldürüldü. Belki de uyurken ateş edildi.

Genç kadın başını salladı.

Mason «Bu demektir ki,» diye devâm etti. «Katil, evde olan birisiydi. İtimat ettiği birisi.»

Genç kadın «Veyahutta evin anahtarı olan birisi,» diye ilâve etti.

— Tamam. Çantayı çalan kimseyi düşünüyorsunuz siz sâdece. Halbuki evin bir anahtarının yazıhânede olduğunu herhangi bir şey arzu edince, o anahtarı kullanan yazıhânedekilerin, eşyayı veya kocanızın arzu ettiği şeyi evden getirdiklerini söylemiştiniz. Bu husus kat'i.

Genç kadın başını salladı.

— O halde, yazıhânede çalışanlardan herhangi birisi anahtarı alabilir ve eve gidebilir demektir. Yazıhânede kaç kişi var.

— Yirmi, otuz kişi kadar olmalı.

— Hepsi de anahtarı alabilir mi?

— Hayır. Anahtar bir dolapta durur. Dolabın anahtarı da müdürdedir.

— Yâni kocanız evden bir şey istediği vakit müdür gider alır, öyle mi?

— Hayır, hayır. Müdür anahtarı birisine verip eve gönderir.

— Kim olur bu kimse?

— Herhangi bir kimse. Yazıhânedeki çocuklardan birisi veyahut sekreterlerden birisi olabilir.

— O halde, bu kimse kolayca bir anahtarcıya gidip, anahtarın bir eşini yaptırabilir.

Genç kadın «Evet,» diye kabul etti. «Fakat yazıhânede çalışan kimseler kocamın itimat ettiği şahıslardır.»

— Evlenmeden evvel kocanızın sekreterliğini mi yapıyordunuz?

— Evet.

— Bekâr mıydı?

— Hayır.

— Daha evvel evlenmiş miydi?

— Evet.

— Karısı ölmüş mü?

— Hayır, boşanmışlar.
— Ne olmuş ilk karısı?
Adelle Hastings «İkinci karısıymış o,» dedi. «Birinci karısı ölmüş. İkinci karısından boşandı.»
Mason düşünceliydi, uzun uzun genç kadına baktı. «Sizinle evlenmek için mi boşandı karısından?» diye sordu.
— Evet.
— Boşanmak için kim müracaat etti?
— Karısı.
— İyilikle mi ayrıldılar?
— Hayır.
— Boşanma esnasında yazışmalar sizin elinizden mi geçti?
— Evet.
— Boşanma dâvâsı nerede açıldı ve bitti?
— Nevada'da.
— Las Vegas'ta mı?
— Hayır, Carson City'de.
— Ne zaman?
— Tahminen ondokuz ay evvel.
— Boşanma kararı verilir verilmez mi evlendiniz?
— Evet.
Mason «Şimdi söyleyin bakalım,» dedi. «Bu kadın ne oldu? Herşeyi unutup tekrar evlendi mi, yahutta...»
Adèlfe Hastings «Hiç bir şeyi unutmadı,» diye Mason'un lâfını kesti. Dişlerini sıkıyordu sinirinden. «Üstünde durduğum topraktan bile nefret ediyordu. Başıma iş açsın diye elinden r gelen herşeyi yapar. İşte bu yüzden... Şey yâni..* Çantama tabancanın konduğunu duyunca acaba o mu yaptı diye düşündüm.»
— Şimdi nerede oturuyor?
— Bilmiyorum.
— Adı ne?
— Hastings. Tekrar evlenmedi.
— İlk adını sordum.
— Minerva Shelton Hastings. Hayâtımda ondan daha hilekâr, iki-yüzlü, sinsi ve düzenbaz bir kimseye tesâdüf etmedim. »

— Garvin Hastings'i seviyor muydu?

— Minerva Shelton Hastings'in sâdece tek bir aşkı varcİir hayatta, o da kendisidir. Düzenbaz, soğuk kanlı, hilekâr ve ikiyüzlü bir...

Mason «Garvin Hastings'i seviyor muydu?» diye tekrar sordu.

— Sâdece ondan para çekmeyi severdi.

— Yâni bir hayli para sızdırdı öyle mi?

— Tabii sızdırdı, hem de bir hayliden de fazla.

— Garvin Hastings'in serveti ne kadardı?

— Bilmiyorum. Bir sürü malı vrdı. Herhalde iki üç milyon dolarlık bir servete sâhipti.

— Boşandıkları zaman Minerva ne kadar aldı?

— İkiyüz elli bin dolar.

— Nakit olarak mı?

— Nakit olarak.

Mason «O halde Garvin'i sevmiyorduysa.» dedi, «İyi bir para aldığına göre size düşman olmasına bir sebep yok.»

— Oh, ¿ebep var tabii. Kancayı takmıştı Garvin'e. Ben olmasaydım, parasını son meteliğine kadar alacaktı onun.

— Nasıl alacaktı?

— Garvin'i zehirlerdi.

— Yâni cinâyet bile işlerdi mi demek istiyorsunuz?

— Mister Mason beni yanlış anlamayın. Minerva hiç bir şeyden korkmaz. İhtiraslı, atılgan, düzenbaz cesur ve kurnazdır o. <

—Yâni bütün bu karşılaştığımız şeyleri yapabilecek, tertipleyebilecek bir kimsedir demek istiyorsunuz öyle mi?

Genç kadın başını salladı.

— Fakat niçin?

— Beni mağlûp etmek için.

— Yâni bütün bunları dikkatle hazırladı ve sizi suçlamak için bu tertibi yaptı demek istiyorsunuz?

Adelle Hastings «Hapishaneye girecek olursam» dedi. «Minerva, hâyatından memnun, kapı kapı gezip durumumu söyleyecektir.»

— Bundan daha kuvvetli bir sebep olmalı. Garvinonunla evliyken, bütün servetini ona bırakacağına dâir bir vasiyetnâme yapmış mıydı?

— Evet, yapmıştı.

— Bu vasiyetnâmeyi değiştirdi mi?

— Bana değiştireceğini söylemişti.

— Ne zaman?

— Evlendiğimizden bir kaç gün sonra.

— Huntley Banner'in bana teklif ettiği anlaşmaya göre, boşandıktan sonra kocanız vasiyetnâmesine, size ellibin dolar verilmesini ilâve edecekti.

Genç kadın başını salladı.

— O halde kocanız vasiyetnâmesine bunu bilhassa ilâve edecekti.

— Evet. tabii. Ondan boşandıktan sonra beni beş parasız ortalıkta bırakacak değildi herhalde.

— Fakat hâlen bu, vasiyetnâmeye ilâve edilmedi, öyle değil mi? ~

— Bilmiyorum.

— Öbür vasiyetnâmeyi iptâl edip etmediğini biliyor musunuz?

— Sâdece iptâl edeceğini söyledi. Eskisini olduğu gibi bırakmış olamaz herhalde.

Mason «Normal olarak,» dedi. «Sizin, Garvin'le evlenmiş olmanız, eski vasiyetnâmeyi hükmsüz kılar. Tabii evliliğiniz kanunî idiyse.»

— Tabii ki kanuniydi. Niçin böyle bir şey aklınıza geldi?

— Kanunlarla uğraşmamdan olacak. Her türlü ihtimali hesâba katmak lâzım. Evliliğiniz niçin bozuldu?

— O... Ben... yani, kocam benden bir hayli yaşlıydı.

— Ne kadar?

— Onbeş yaş.

— Evlendiğiniz zaman bunu biliyor muydunuz?

— Evet.

— O halde bunun bir tesiri olmaması icâbetmez miydi?

— Bütün bunları yeni baştan konuşmak benim için çok acı Mister Mason, ben Garvin'in hususî sekreteriydim. Minerva'yla evlendi. Zamanla Minerva'nın nasıl soğukkanlı, düzenbaz, egoist ve tehlikeli bir kadın olduğunu anladı. O zaman bana yaklaşmaya, sığınmaya başladı. Ben de ona karşı sempati duydum ve... Daha doğrusu her ikimiz de durumun kurbanı olduk. Zamanla, karşılıklı sempatiyi yanlış mânâlandırdığımızın farkına vardık her ikimiz de. Bunlardan bahset-

mek istemezdim Mister Mason. Bunlar hayâtımın kapanmış olan sahifeleri.

Mason, «Siz kapatmış olabilirsiniz,» dedi. «Fakat şimdi kitap tekrar açılıyor bana kalırsa. Hattâ her sahife tek tek, herkesin gözünün önüne serilecek ve gazetelerin ilk sahifelerinde yer alacak.»

Genç kadın korku içinde Mason'a baktı, birdenbire ayağa kalktı.

— Mister Mason, otele gidiyorum. Size telefon eder hangi otelde kaldığımı bildiririm.

Mason «Dediğiniz gibi yapınız» diye cevap verdi. «Sakın şehirden ayrılayım veyahutta bir yere gizleneyim demeyin. Böyle bir şey yapacak olursanız, adlî makamların eline silâh vermiş olursunuz. Onların beklediği de bu zâten. Bu eyâlette, kaçmayı suçluluğun birinci delili sayarlar. Kaçmanız veyahutta saklanmanız onların arayıp da bulamadıkları şey. Zaten Tragg bunun için sizi müdüriyete götürmedi veya tevkif etmedi. Buradan, ayrılmıyacağınıza dair söz aldı. Bu suretle sizi sıkıştırıp kaçmanızı temin etmeye çalıştı.. Hiç olmazsa Nevada'ya gider diye düşündü. O takdirde sizi şehir hududunda yakalayacaklar ve tevkif edeceklerdi. Kaçtığınız için de suçlu olduğunuzu iddia edeceklerdi»

— Kaçması, bir şahsın aleyhine delil olarak kullanılır mı?

— Evet. Suçluluk delili kabul edilir.

Genç kadın «Söylediğiniz için teşekkür ederim,» dedi. «Size söz veriyorum böyle bir şey yapmıyacağım.»

ALTI

Adelle Hastings yazıhaneden çıkar çıkmaz Mason, Della Street'e işâret etti. «Paul Drake'i bul,» dedi. «Mümkün olduğu kadar çabuk buraya gelsin.»

Della Street telefon etti ve «Şimdi geliyor,» diye telefonu kapattı.

Otuz sâniye sonra Paul Drake'in kendine has vuruşu, Mason'un hususî odasının kapısında duyuldu.

Della Street kapıyı açtı.

Drake «Nasılsın güzelim?» diye içeriye girdi. Sonra Mason'a döndü. «Nevada plâkalı otomobillerin sahipleri hakkında başka malûmat istiyor musun?»

— Henüz bir şey bilmiyorum. Senin için çok acele ve mühim bir iş var.

— Nasıl bir iş?

Mason «Masamın çekmecesinde bir tabanca vardı,» dedi. «O tabancayı dün gece veyahutta bu sabahın erken bir saatinde çaldılarv Tabancayı kimin çaldığını öğrenmek ve geri almak istiyorum.»

— Bu kadar mühim mi?

— Hem de çok mühim. Tabancayı geri alamadığım takdirde, delil saklamaktan mahkemeye verileceğim.

— Sana bu kazığı atabilirler mi?

— Bilmiyorum. Benim anlattıklarım da, müvekkilimin anlattıkları gibi inanılacak şeyler değil. Her ikimizin anlattıklarını birleştiren bir savcı beni İsviçre peynirinin üstündeki deliklerin sayısı kadar yere serecek fırsat yakalayabilir.

Drake, «Anlıyorum» dedi, «içini kinle doldurmuş iyi bir savcı var ve fırsat bekliyor.»

Mason «Evet, öyle birisi var,» diye doğruladı.

— Bir fikrin var mı?

— Bunu yapan kimsenin kafası iyi çalışıyor olması lâzım. Söylemeye dilim varmıyor ama Paul, müvekkilim

Adelle Hastings'derı şüpheleniyorum. Yazıhâneye girip tabancayı alanın o olduğunu zannediyorum.

— Böyle bir şüpheye düşmenin sebebi ne?

— Genç kadın nasıl bir durumda olduğunu biliyor.

Drake «Bir tabancayı koyabileceğin iki yer vardır normal olarak,» dedi. «Ya masanın çekmecesine veyahutta kasaya koyarsın.»

Mason «Biliyorum,» diye izah etti. «Fakat yazıhânenin arandığına dair en ufak bir işâret yok.»

Drake «Aramaya lüzum yok,» diye ikaz etti. «Ben burada bir tabanca arayacak olsaydım, doğru masanın sağ tarafındaki en üst çekmeceye bakardım. İlk işim bu olurdu.»

— Bu işi profesyonel bir hırsızın yaptığını zannetmiyorum. Kilit kurcalanmış değil. Bana kalırsa birisi buraya ya dün gece veyahutta bu sabah ofis açılmadan girdi. Bu kata kimse, adını ve nereye gideceğini yazdırmadan gece vakti çıkamaz. Saati de kaydederler. Binâdan çıktığı zaman da, çıktığına dâir kâğıdı imzâlaması icâbeder.

Drake başını salladı.

Mason «Bu iş gece yapıldıysa,» diye devâm etti. «Herhangi bir kimse kolaylıkla başarır ve bulmamız güçleşir. Çünki akşam yemeğinden sonra, burada yazıhânesi olan avukatlardan bir çoğu müşterileriyle konuşmak için randevu veriyorlar. Fakat içimde, hırsızlığın bu sabah yapıldığına dair bir his var. Bu sebeple asansörün kayıt defterine bakmak ve bu sabah erken saatlerde kimlerin geldiğini tesbit etmek icâbeder.»

— Sabahın hangi saatinden itibaren?

— Saat iki veya üçten itibâren başla. Listede yazılı olan ilk isimle tahkikata başla.

— Tamam Perry hemen başlıyorum. Asansördeki listeye bakmak bir kaç dakikadan fazla sürmez, istersen sana da getiririm.

Mason, «Hemen git getir,» dedi. «Bir şey daha var. Minerva Shelton Hastings hakkında tahkikat yapmanı istiyorum. Garvin Hastings'in ikinci karısı. Üçüncü karısı ise müvekkilim Adelle Hastings. Mâlûmatın olsun diye haber vereyim. Garvin Hastings bu sabah yatağında öldürülmüş olarak bulundu. Uyurken, başına iki kere ateş etmişler. Minerva'nın geçmişi hakkında bilgi istiyorum.»

— Peki Mason. Bir kaç adamımı onun peşine takarım. İstiyorsan şimdi gidip hemen asansör listesini getireyim.

— İstiyorum.

Drake odadan çıktı. Mason kaşları çatılmış ve düşünceli odada gezinmeye başladı. Bir yandan da «Bu sabah yapmış olmalılar,» diye mırıldanıyordu kendi kendisine. Birdenbire «Della,» diye döndü. «Yazıhâneleri ne zaman temizlediklerini biliyor musun?»

— Yâni bu binâdaki yazıhâneleri mi demek istiyorsunuz?

— Evet.

— Bu katın odaları sabahleyin, aşağı katınkiler ise gece temizlenir. Her iki kattaki odaları aynı kadın temizler.

— Zâten ben de sabah temizlediklerini düşünmüştüm. Bâzı geceler burada kaldığımız halde hiç bir temizlikçiye tesadüf etmedim.

Della «Galiba burayı sabah saat altıda temizliyor kadın,» dedi.

— Burayı temizleyen kadın nasıl? Acaba rüşvet mi verdiler, yoksa başına bir şey vurup bayılttılar mı? Merâk ediyorum.

Della «Bayıltmış olmalılar,» dedi. «Rüşvet teklif etseler, yakalanacaklarını bilirler.»

Avukat başını sallıyarak odada gezinmeye devâm etti.

Drake'in mâhut kapı vuruşu duyuldu.

Della açtı.

Drake «Zannedersem ilk raundu kaybettik,» dedi «İlk yumruğu yedik.»

— O nasıl şey öyle?

— Benim büro günün yirmidört saati açıktır. Bürom yirmidört saat açıkken işe çıkan adamlar telefon eder ve raporlarını yazıhaneye bildirirler. Ekseriyetle geceleri saat onla, onbirde, sabahları yedibuçukla sekizde kimseyi görmeyiz. Yazıhâneye çok defâ saat sekizde giderim. Gittiğim zaman da gece işte olan adamlarımın raporlarını dosyada, okumama hazır olsun isterim. Onun için gece işi almış dedektifler, sabah saat altıbuçuk veya yedide yazıhâneye gelip raporlarını daktilo ederler, ondan sonra da kahvaltı yapmaya giderler.

Mason başını salladı.

— Bu sabah saat altıda, asansördeki listeye göre Sidney Bell isminde birisi benim yazıhâneye çıkacağını söyliyerek asansöre binmiş. Halbuki bu adamı ben tanımıyorum. Bu isimde kimseyi tanımıyorum ve bu isimde benim için çalışan bir dedektif de yok. Zâten benim yazıhânedeki defterde de bu isimde bir adamın yazıhâneye geldiği kayıtlı değil. O saatte yazıhânede, raporlarını daktilo etmeye gelmiş olan iki üç dedektif vardı.

Mason «Sidney Bell'in imzâsı var mı defterde?» diye sordu.

— Evet listede imzâsı var. Saat altıda gelmiş ve saat altıyı çeyrek geçe gitmiş.

— Senin yazıhâneye çıkacağını söylemiş öyle mi?

— Evet.

Mason «Odaları temizliyen kadını bulun,» dedi. «Onun adresini alın, asansörde çalışan kadını bulun, Sidney Bell'in nasıl bir adam olduğunu, târifini tesbit etmeye çalışın.»

Drake «Bunu yaptım zâten,» diye cevap verdi. «Bu sabah erken saatlerde kapıcı yardımcılarından genç bir çocuk asansörde çalışıyormuş. Sidney Bell'i çok iyi hatırlıyor. Uzun boylu bir adammış. Koyu gri renkte bir elbise giyiyormuş ve elinde bir çanta varmış. Gözüne güneş gözlüğü takıyormuş. Onun , sabahın erken saatinde güneş gözlüğü takması, kapıcı yardımcısının dikkatini çekmiş.»

Mason «Bir şey değil bu,» dedi. «Bu meselede herkes güneş gözlüğünün arkasına saklanıyor zâten... Fakat hakikaten işe de yarıyor bu gözlükler. Temizleyici kadından ne haber Paul?»

Drake «Onu da ihmal etmedim,» diye sırıttı. «Adı, Maude G. Crump. Telefonu da var. Şenin biraz paranı tasarruf ettim sayılır.»

— Nasıl?

— Evine gitmedim, telefonla sorguya çektim onu. Bana adamı târif etti. Uzun boylu ve koyu elbiseliymiş. Siyah güneş gözlüğü takıyormuş. Kadın sabah senin yazıhâneyi temizlerken içeriye girmiş. Elinde bir çanta varmış. İnsana emniyet telkin eden bir görünüşdeymiş. «Günaydın», demiş. «Sabah ilk tayyareyle Arizona'ya gideceğim. Almam icâbeden bâzı evraklar var. Herhalde siz sabah erken kalkmaya alışkınsınız. Fakat benim için çok zor oldu.»

Mason «Bir dakika,» diye Drake'in lâfını kesti. «Yazıhânenin kapısı kapalı olmalıydı. Temizlik yaparken kapıyı açık bırakmıyorlar.»

— Kapıyı vurmuş ve anahtarı olmadığını, evde unuttuğunu söylemiş. Kadına beş dolar vermiş ve sırtını da okşamış. Çok kibar bir adam olarak hatırlıyor kadın onu.

— Ona, Perry Mason olduğunu söylemiş mi?

— Kelime olarak söylememiş ama, hareketleriyle o intibaı vermiş.

Mason «Maude Crump'a telefon et yine,» dedi. «Eğer fazladan para kazanmak istiyorsa yazıhâneme gelsin. Onunla konuşmak istiyorum. Burada belki bir kaç saat kalacak ama her saatine onbeş dolar alacak.»

— Olur Perry. Hemen telefon ederim. Başka bir şey var mı?

— Şimdilik bu kadar kâfi.

Drake «O halde,» dedi. «Tekrar tuz mâdenime döneyim.»

Mason'un hususî odasının koridora açılan kapısından çıkıp gitti.

Mason «Şîhrıdi bu vak'aya bir erkek girdi,» diyerek Della'ya döndü.

Della başını sallıyarak tasdik etti.

Mason bir müddet düşündükten sonra «Adelle Hastings, Simley Beason'la konuşurken kadının sesinin tonuna dikkat ettin mi Della?» diye sordu.

— Oh, evet. Kadının sesinde, mahremiyet sıcaklığı dediğimiz şey vardı.

— Tamam. Bu yazıhaneye gelen adam, burada sâdece on dakika kaldı. Bu on dakikalık zaman içinde, bizim kata çıktı, kapıyı vurdu, temizleyici kadını kandırdı, yazıhâneye girdi., tabancayı aldı ve çıkıp gitti. Tabii Paul'ün düşündüğü gibi düşünmüş olabilir. Tabancayı bulmak için ilk önce masamın çekmecesine bakmış olabilir. Fakat işin oluş şekline göre, adamın, tabancanın yerini bildiği anlaşılıyor.

Della Street «Bu hususta sizin gibi düşünüyorum,» diye fikrini söyledi.

Mason «Uzun bir müddet arayacağını düşünseydi,» di ye izah etti. «Tabancayı arayacağını düşünseydi, «İçerde biraz işim var, kimse rahatsız etmesin» derdi. Böyle yapmadı, ilk tayyareye yetişeceğini, geçerken bir evrak almak için uğradığını söyledi. O halde daha evvelden yazıhâneden çabuk çıkacağını hesaplamıştı.»

Della «Tamam,» diye bağırdı. «Uzun bir aramaya lüzum olmadığını biliyordu.»

— Tamam.

— Oh, oh. Şimdi herşeyi daha iyi anlamaya başlıyorum.

Mason «Hastings'in yazıhânesini ara telefonla Della,» dedi. «Bak bakalım yemeğe çıkmadan evvel Simley Beasonu bulabilecek miyiz?»

Della Street telefon etti bir müddet sonra «Mister Simley Beason lütfen...» dedi. «Ona söyleyin Mister Mason'un yazıhânesinden aranıyor... Avukat Perry Mason'un yazıhânesinden. (Bir müddet ahizeyi elinde tuttu) Çağırıyorlar.» diye başıyla Mason'a işâret etti. «Telefona gelecek.»

— Günaydın Mister Beason ben Della Street, Mister

Mason'un sekreteriyim. Mister Mason sizinle konuşmak istiyor, bir dakika lütfen.

Mason «Günaydın Mister Beason,» diye âhizeyi eline aldı. «Mümkün olduğu kadar yakın bir zamanda sizinle kondşmalıyım. Çok berbat bir günün sabahındayız ve insanı çok şaşırtan bir durumla karşılaştım. Misis Hastings'e yardım etmek isteyeceğinizi tahmin ettim. Bunu şöyle de söyleyebiliriz, adâletin yerine gelmesi veyahutta adâletsizJiğin önlenmesi için yardım edeceğinizi tahmin ettim.»

— Yapabileceğim bir şey varsa, bundan çok memnun olurum Mister Mason. Mister Hastings hayattayken onun çok yakınıydım. Misis Hastings'in de burada çalıştığı zamandan çok iyi bir kimse olduğunu bilirim. Hakikaten ona yardım etmek isterim.

Mason «Öğle tâtilinde buraya gelebilir misiniz?» diye sordu.

— Durun bakayım. Şimdi yemeğe çıkıyordum... Da... Daha sonra yerim yemeğimi. Tamam geleceğim.

Mason «Çok güzel,» dedi. «Sizi bekliyeceğim. Çok teşekkür ederim Mister Beason.» Avukat telefonu kapattı ve Della Street'e baktı.

Della Street «Ne var?» diye sordu.

— Oldukça mânidar bir durum. Yazıhânemin nerede olduğunu sormadı bana.

— Çok basit. Telefon rehberinden adresinizi alabilir.

— Bir hayli oyalanması lâzım. Halbuki Beason'un acelesi vardı. Onun için (yazıhaneniz nerede Mister Mason) demesi çok daha kolay olurdu. Bunu yapmadı. O halde yazıhânenin nerede olduğunu biliyor mânâsı çıkar bundan. Hemen Paul Drake'i ara, Misis Crump'a telefon etsin, kadın hiç beklemeden doğru benim yazıhâneme gelsin. Gertie'ye söyle yemeğe gidebilir. Onun yerine sen otur ve bekleme salonunu kontrol et. Temizleyici kadın gelmeden evvel Simley Beason gelecek olursa, onu bu odaya getir. Temizleyici kadın gelir gelmez de bana haber ver.

Della Street başını sallıyarak «Sandviç mi?» diye sordu.

Mason «Paul Drake gibi biz de perhiz yapıyoruz,» diye gülümsedi. «Bir kaç tâne hamburger ısmarla. Aşağıdaki lokantaya telefon et, göndersinler.»

— İçinde herşey olsun mu?

— Herşey koysunlar içine. Belki bir faydası olur kafamın çalışmasına.

YEDİ

Mason'un dâhili telefonu çaldı, Mason âhizeyi eline aldı. Della Street'in sesini duydu. «Mister Simley Beason geldi. Onu beklediğinizi söylüyor.»

— İçeriye al onu.

Bir müddet sonra Della kapıyı açtı, içeriye uzun boylu, koyu elbiseli, siyah gözlü ve siyah dalgalı saçlı, bir genç girdi ve elini uzatarak avukata doğru ilerledi.

«Mister Mason,» dedi. «Sizinle tanıştığım için çok memnunum.»

Mason «Bu benim için bir şeref,» diyerek uzanmış olan eli yakaladı. «Oturmaz mısınız, Mister Beason?»

Simley Beason geniş ve rahat deri koltuğa yerleşti.

Mason «Bâzı bilgilere ihtiyâcım var,» dedi. «Hemen öğrenmem icâbeden şeyler. Bu hususta sizin yardım edebileceğinizi düşündüm.»

— Elimden gelen herşeyi yaparım.

— Tabii yapacağınızı biliyorum. Aynı zamanda Hastings müessesesinde büyük bir yeri olan sizin gibi bir elemanı, böyle kritik bir zamanda burada tutmanın ne kadar yersiz ve yanlış olduğunu da düşünmekten kendimi alamıyorum. Ölmüş olan patrona ve onun işine ne kadar sâdık olduğunuzdan eminim. Fakat bir kaç sual sormama aldırmıyacağınızdan eminim.

Beason «Sorun,» dedi. «Elimden geleni yapmaktan zevk duyacağım. (Sonra mânâlı bir şekilde ilâve etti.) Bu gün işten çok kısa bir zaman için ayrı kalabilirim. Bir sürü kimseye dert anlattığım için durumumu takdir edersiniz.»

— Anlıyorum. Elimden geldiği kadar çabuk bitirmeye çalışacağım. Hastings müessesesinde ne kadar zamandanberi çalışmaktasınız?

— Oniki senedenberi.

— Mister Hastings'in ilk karısını tanıyor musunuz?

— Evet.

— Öldü mü?

— Evet.

— Ya ikinci karısı?

Beason «İkinci karısı Minerva Hastings'di,» dedi. «Evet, onu da tanıyorum.»

— Fikrinizi sormamda bir mahzur var mı?

Beason bir müddet yere baktı, sonra «Hayır,» diye gözlerini Mason'a kaldırdı.

— Tabii, Adelle Hastings'i tanıyorsunuz.

— Evet, tanıyorum.

— Onun hakkındaki fikrinizi sormamda bir mahzur var mı?

— Adelle'i şirkette çalışmaya başladığı gündenberi tanırım. Çok iyi ve mükemmel bir kadındır. Evlenmeden evvel Mister Hastings'in sekreteriydi.

Mason «Zannedersem bir skandal oldu, öyle değil mi?» dedi. «Kadın dâvâcı olmadı mı? (Beason bir şeyler söylemek için harekete geçti fakat sonra hemen sustu. Baş ve işaret parmaklarının uçlarıyla çenesini fiskeledi.) Benim hakkımda kötü düşünülmesine aldırmıyacağım,» diye başladı. «Fakat ben durumu olduğu gibi size anlattım. Birinci Misis Hastings çok mükemel bir kadındı. Öldüğü zaman Mister Hastings çok yalnızlık hissetti. Birinci karısının çok iyi olması sebebiyle tekrar evlenmeyi düşündü.. Minerva'ya tesâdüf etti. Onunla evlendiği takdirde ilkkarısıyla olduğu gibi herşeyin iyi gideceğini tahmin etti. Yalnızlığı onu evlenmeye mecbur etti.»

— Yâni Minerva kendisini olduğundan daha mı iyi gösterdi?

— Bunu demek istemedim.

— Söylemediniz ama, öyle anlaşıldı.

— Anladığınız gibi kalsın o halde.

— Devam edin, bana Adelle Hastings'den bahsedin.

— Mister Hastings birinci karısıyla çok mesut olduğu için ikinci kere evlenmişti. Zamanla, yavaş yavaş ikinci karısının nasıl bir kadın olduğunu anladı. Adelle sekreteriydi... Hepimiz Mister Hastings'in üzüldüğünü, hem de fazlasıyla üzüldüğünü farkediyorduk. Mister Hastings Adelle'e çok itimat ediyordu. Günün büyük bir kısmını berâber geçiriyorlardı. Yakın arkadaşlık bilâhere aşka döndü.

Mason «Tabii Minerva delirdi» dedi.

Simley Beason hemen başını kaldırdı «Zannedildiği kadar kızmadı,» diye cevap verdi.

— Ne demek istediniz yâni?

— Tabii Minerva'nın, Hastings'le olan evliliğinin devamlı olmadığını düşünmesi ihtimali vardı ortada. Sâdece para çekmeye çalışıyordu kocasından. Mister Mason, Adelle yüzünden mahkemelik olmadılar. Fakat mahkemelik olsalardı bu Minerva'yı ziyadesiyle memnun ederdi. Zira o zaman aldatılmış bir kadın kisvesine bürünecek ve kocasından yüklü bir nafaka koparacaktı.

— Mahkemelik olacak raddeye geldiler mi?

— Mister Hastings'le, Adelle'in arasında kuvvetli bir arkadaşlık başladığı esnâda Minerva Hastings doğuda bir şehirde olan akrabalarını ziyârete gitmişti... Yâni herkes bilhassa Minerva'nın gözlerini kapadığını, müsamahakâr davrandığını anlamıştı. "

— Sonra?

— Ondan sonra her boşanmada olan şeyler meydana geldi. Birbirlerini kötülemeler, boşanma için müzâkerelerve nafaka anlaşmaları. Nihâyet Minerva'nın, Nevada'ya Carson City'ye gitmesine ve altı hafta orada kalıp, kocasından boşanmasına karar verildi. Minerva boşandıktan bir hafta sonra Adelle'le Mister Hastings evlendiler.

— Minerva nereye gitti?

— Buralarda.

— Şu ana kadar onu hiç gördünüz mü?

— Hayır. Fakat zaman zaman telefonda konuştuk. Bu boşanma neticesinde Minerva Hastings yüklü bir para ele geçirdi ve bir takım mülk de verdi ona Mister Hastings. Bu mülk sebebiyle bana telefon eder ve bâzı şeyler sorardı.

— Size karşı nasıl davranırdı?

— Zannedersem benden hiç bir zaman hoşlanmadı. Onun itimat ettiği kimse şirketin umum müdürü Connely Maynard'dı. Birbirlerini uzun zamandanberi tanıyorlar.

— Yâni Mister Hastings'le evlenmeden de evvel mi?

— Evet, çok daha evvelden arkadaşlarmış.

— Şimdi arkadaşlıkları nasıl?

— Bilmiyorum.

— Aralarında arkadaşlıktan daha ileriye giden bir münâsebet olduğunu tahmin eder misiniz?

Simley Beason bir an tereddüt ettikten sonra «Tahminin hiç bir ehemmiyeti olamaz,» dedi.

— Minerva Hastings nerede oturuyor şimdi?

— Zamanını buradaki ve boşandığı sırada Carson City'de edindiği arkadaşları arasında geçiriyor. Bir oraya gidiyor bir buraya geliyor. Bir yerde oturamaz zâten o.

Mason «Peki,» dedi. «Fikrinizi soruyorum. Connely Maynard'la sevişiyor olabilir mi?»

Beason bir müdet düşündükten sonra «O kuvvete âşıktır,» diye cevap verdi. «Parayı sever, kendi kendisini sever sâdece. Bütün diğer şeyler ikinci plânda kalır.»

— Dün burada ne olduğunu biliyorsunuz. Adının Misis Hastings olduğunu söyliyen bir kadın, burada çantasını bırakıp gitti. Çantanın içinde de bir tabanca vardı.

— Biliyorum.

— Bu kadın, tanınmasın diye büyük bir güneş gözlüğü takmıştı.

— Evet, anlıyorum.

— Bu kadının Minerva Hastings olabileceğim düşünür müsür.üz?

Beason bir müddet düşündükten sonra «Minerva çok becerikli, cüretkâr ve kurnazdır,» dedi. «Böyle bir şeye teşebbüs ettiyse çok iyi plânlamıştır... En ufak teferruâta kadar.»

— Galiba, bu iş de çok iyi plânlanmış, hem de en ufak teferruâtına kadar.

Beason bir şey söylemedi.

Birdenbire telefon çaldı.

Mason âhizeyi aldı. Della Street «Misis Crump geldi, burada,» diye bildirdi.

— Anladım. Zannedersem devâm etmemiz daha iyi olacak.

— Yâni, onu içeriye mi göndereyim?

— Evet.

Mason masasının çekmecesini açtı bir güneş gözlüğü çıkararak Simley Beason'a uzattı. «Şunu takarmısınız?» diye sordu.

— Niçin?

— Sâdece görünüşünüzde bir değişiklik olup olmayacağını anlamak istiyorum.

Beason bir an tereddüt etti sonra gözlüğü alıp taktı.

Mason onu uzun uzun tetkik etti.

Odanın, yazıhâneye çıkılan kapısı açıldı ve Della Street «Misis Crump,» dedi.

Mason «Oh, iyi günler Misis Crump,» diye ayağa kalktı. «İçeri gelip biraz oturur musunuz?»

Ufak tefek olan elli yaşlarındaki Misis Crump ilerledi.

Simley Beason telâşla güneş gözlüğünü çıkardı.

Misis Crump dönüp ona baktı ve «Ne oldu Mister Mason,» dedi. «Arizona'ya gitmediniz mi?»

Beason hafifçe tebessüm etti, başıyla Mason'u işâretederek «Mister Mason o,» diye cevap verdi. «Benim adım Simley Beason.»

— Niçin? Siz değil miydiniz...? Buraya gelen siz değil miydiniz? Niçin...?» Mason «Zannedersem gelen oydu Misis Crump,» dedi. Sonra Simley Beason'a döndü. «Bu sabah saat altıdan biraz sonra benim yazıhânemde ne işiniz vardı, bunu bütün teferruâtıyla bilmek isterdim. Masamın sağ üst çekmecesinden aldığınız tabancayı ne yaptınız?»

Mason, Misis Crump'a «İşiniz bitti Misis Crump,» diye güldü. «Bekleme odasına dönün, sekreterim Mis Street, yaptığınız işin ücreti olarak size bir çek verecek. Sizi rahatsız etmekten çekmiyordum, fakat...»

— Bir şey yok, bir şey değil. Size bir yardımım dokunmasından memnunum.

Kadın dönüp âşikâr bir nefretle Beason'a baktı, sonra odadan çıktı.

Masaon, Simley Beason'a bakıyor bir şey söylemiyordu. Odanın sessizliğine daha fazla tahammül edemedi Beason.

«Tamam,» dedi. «Acemice bir hareketti yaptığım şey. Adelle'e yardım edebilmek için yaptım bunu.»

Mason «Adelle'le arkadaşlığınız ne merkezde?» diye sordu. «Ne dereceye kadar arkadaşsınız?»

— Kirli olan hiç bir şey yok aramızda. Bunu öğrenmek istiyorsanız işte söyledim... Fakat ben... Mason ben... Kendi ayağımla tuzağa düştüm galiba. Çok müşkül bir durumda kaldım.

Avukat, masasında oturmuş hiç bir şey söylemiyordu. Onun konuşmasına, herşeyi anlatmasına fırsat hazırlıyordu.

Beason «Peki Mister Mason,» dedi. «Size söyliyeceğim. Bir bakıma zâten biliyorsunuz bunu. Galiba Hastings'in dünyâsını... Yâni onu seviyorum ben.»

Mason «Ne zamandanberi ona âşıksınız?» diye sordu.

—Yazıhâneye ayak attığı an tutuldum ona. Başlangıçta bunun bir aşk olduğunu söyliyemezdim. Onunla çok ilgilenmiş, her hareketiyle alâkadar olmuştum.

Mason «Onunla bir yere gittinizmi, dışarda buluştunuz mu?» diye sordu.

Beason «Patron kıza âşık olunca, orada çalışan memurun elinden ne gelir ki,» diye omuz silkti.

— Bu daha ziyâde, kadına, kadının ne düşündüğüne bağlı.

— Adele'in, onun için düşündüklerimin farkına vardığını zannetmiyorum.

Mason «Şimdi farkında mı?» diye sordu.

— Bilmiyorum. Onun böyle bir şeyden şüphelenmesi için bir şey yapmadım. Fakat... Şey yâni, bana karşı çok yakınlık gösteriyor. Çok anlayışlı ve iyi davranıyor bana karşı.

— Çanta ve tabanca hâdisesini size o mu anlattı?

— Evet. Siz Las Vegas'tan ayrıldıktan sonra ona tekrar telefon ettim. Siz oradayken bana telefon etmişti. Söylediği şeyler beni endişelendirmişti. Tekrar telefon ederek meselenin ne olduğunu sordum.

— O da anlattı, öyle mi?

— Telefonda anlatmadı. Otomobilde buraya geleceğini söyledi.

— O halde sabah onunla, kısa bir zaman için dahi olsa buluştunuz, öyle mi?

Beason «Saat beşte,» dedi. «Berâber kahvaltı ettik. Aman Allahım neler söylüyorum ben? Boynumu bıçak altına koyarken, onunkini de benimkinin yanına çekiyorum. Bunun meydana çıkacağını hiç düşünmemiştim.»

— Cinayetin bahis konusu olduğu bir meselede bir çok şeyler meydana çıkar.

— Ben sadece yardım etmek istemiştim. Fakat iyi yapmadım galiba.

Mason «Tabii iyi yapmadınız,» diye. kızdı. ' «Yalnız Adelle Hastings için değil, beni de çok müşkül bir durumda bıraktınız. Tabancayı nasıl bulacağınızı nereden biliyordunuz?

— Tabancayı nereye koyduğunuzu Adelle bana söylemişti.

— O halde Adelle, sizin buraya gelip tabancayı alacağınızı biliyordu, öyle mi?

— Oh, hayır. Bu hususta en ufak bir fikri yoktu. Sâdece bana olanları anlattı. Ne yapması lâzım geldiğini sordu. Ne yapacağını, nasıl hareket edeceğini bilmiyordu.

— Çantayı benim yazıhâneye bırakanın kendisi oldu,ğunu söyledi mi?

— Hayır, hayır. Anlamıyor musunuz? Bu yüzden ilgi lendim ben zâten ve... Bu işi yaptım. Çantasının çalındığını ve çanta çalındığı zaman da içinde tabanca olmadığını söyledi. İsminin Adelle Hastings olduğunu söyliyen bir kadın, çalınmış olan çantayı sizin yazıhânenize bırakmış ve içinde de tabanca varmış. O zaman Adelle'in bir tertip karşısında kaldığını anladım. Onu suçlamaya çalışıyorlardı.

— O sırada Mister Hastings'in cesedini bulmamıştınız daha öyle mi?

— Hayır cesedi bulmamıştım. Mamafih uzun uzun düşündüm ve bir şey olduğuna karar verdim... Bu tabancayla bir suç işlenmiş olmalıydı, yapılan tertiple suçu Adelle'e yüklemek istiyorlardı. Bu açıkça belli oluyordu.

— O zaman Adelle'yi temize çıkarmak için mümkün olan her şeyi yapmaya karar verdiniz.

— Öyle diyelim Mister Mason. Bu işin içinde bir takım numaralar olduğunu hissettim.

— Peki, tabanca nerede?

— Kimsenin bulamıyacağı bir yere sakladım.

— Ben bulacağım tabancayı.

— Ne demek istiyorsunuz yâni?

— O tabancayı alacak ve polise vereceğim. Anlamıyor musunuz? Beni ortada bıraktınız. Polislere tabanca hâdisesini anlattım. Bunu yapmak mecbunyetinc'eydim.

Tabanca bir delildi. Siz de bir vatandaşsınız. Delili saklıyamazsınız. Kendinizi suç ortağı hâline sokuyorsunuz Buna karşı gelecek olursanız,

cinâyet delilini saklamaktan suçlanırsınız. Bu tabancayı bana vermenizi, hem de derhal gidip getirmenizi istiyorum.

— Sonra da tabancayı polise vereceksiniz, öyle mi?

— Tabii polise teslim edeceğim.

Beason yorulmuştu «Pekâlâ,» diye içini çekti. «Ben partiyi kaybettiğim zamanı bilirim. Telefonunuzu kullanabilir miyim?»

Mason telefonu «İşte şurada,» diye işaret etti. «Sâdece düğmeye basın size hat verir.»

Beason âhizeyi eline aldı, düğmeye bastı, ışık yanıncaya kadar bekledikten sonra numarayı çevirdi.

— Alo, Rosalie'yle konuşmak istiyorum.

Beason bir müddet bekledikten sonra «Merhaba Rosalie,» diye devâm etti. «Ben Simley Beason. Hemen, benim için çok mühim bir şey yapmanı istiyorum. Ben avukat Perry Mason'un yazıhânesindeyim. Dolabıma git, orada golf elbisemi ve golf torbamı bulacaksın. Torbanın içinde golf topları ve sopalar var. Torbanın içindekileri çıkar ve torbayı baş aşağı et, bir paket düşecek. Paket kahverengi bir kâğıtla kaplı. Üzerinde bir etiket var. Onun üzerinde, paketin içindekinin bu sabah saat altıda Perry Mason'un yazıhânesindeki masanın çekmecesinden alınmış olduğu yazılı. İmzamıda göreceksin orada. Bu paket kahverengi bir kâğıtla kaplı ve bantlandıktan sonra da mühürlenmiştir. Paketi oradan alıp bur?.yj Mister Mason'un yazıhânesine getirmeni istiyorum. B«r taksi/e atla gel. Seni burada bekliyeceğim. Arabamla geri götürürüm. Ya par mısın bunu?»

Beason bir müddet dinledikten sonra «İyi kız. seni burada bekliyorum,» diye telefonu kapattı.

«İnsanın bu şekilde anlayışlı ve sadık bir sekreterinin OLİunması ne kadar memnuniyet vene: tahmin edemezsiniz Mister Mason. Bir hayli vasat sekreterlerle çalıştıktan sonra nihâyet Rosalie Blackburn'u buldum. Bütün iş hayatım birdenbire değişti. Bir kere söylemeniz kâfi geliyor. Bir seferde yapacağı şeyi anlıyor ve en doğru şekilde yapıyor.»

Mason «Niçin bu kadar ihtiyata lüzum gördünüz? Niçin paketi bandladıktan sonra mühürlediniz?» diye sordu.

— Adelle Hastings'i koruyabilmek için yaptım bunu. Bana bir şey olduğu takdirde bir başkasının bu paketi bulup, Adelle Hastings oraya koyduğunu sanmasın diye.

— Bana bir şey olduğu takdirde demekle ne demek jstediniz?

— Oh, ben ölümsüz bir kimse değilim Mister Mason. Tehlikeye kıymet veririm, insanın bir otomobil kazâsında bile kolayca öleceğine inanırım... Hayat bir takım risklerle dolu.

Mason «Bütün bu tedbirleri almanızın sebebi sâdece bu mu?» diye şüpheyle ona baktı.

— Şey... şey yâni... Herşeyi mümkün olduğu kadar doğru yapmaya çalıştım.

Mason «Tabancayı aldıktan sonra, paketlemeden evvel numarasını kaydettiniz mi?» diye sordu.

— Hayır. Niçin kaydedecek mişim?

— Birisinin tabancayı değiştirmemesi için. Cinâyette kullanılan tabancayla Adelle'in tabancasını değiştirmemesi için.

— Hayır, numarayı kaydetmedim. Fakat tabancayı ince bir kâğıda sardıktan sonra, kalın kahverengi bir kâğıda daha sarıp paketledim. Paketin üstünü bandladım ve adımı yazdım bandın üstüne. Ondan sonra etiketi yapıştırdım.

— Bu kadar uğraşmanıza rağmen kâfi derecede dikkat etmemiş sayılırsınız.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Hastings öldürüldü. Katil, soğukkanlı ve temkinli birisiydi. Yatağında uyumakta olan adama ateş edemez insan. Bir adam yatağında yatarken, sessizce yaklaşır ve tetiği çekerseniz, cinâyeti evvelden tasarlıyarak işlemiş olursunuz. Ona üst üste iki kere ateş ettiğiniz zaman ise, kat'i olarak öldürmek istediğiniz anlaşılır.

Beason rahatsız olmuş gibi oturuşunu değiştirdi ve istemiyerek başını salladı.

Mason «O halde,» diye devam etti. «Soğukkanlı bir katille karşı karşıyayız. Kurnaz, becerikli, egoist ve belki de düzenbaz bir katille. Garvin Hastings'in evi kilitliydi. İçeriye girmek için herhangi bir pencere filân zorlanmamıştı. Polis, eve giren kimsenin anahtarla kapıyı açtığını anlıyacaktır. Öğrendiğime göre evin dış kapısının iki anahtarı

varmış. Bunlardan bir tânesi yazıhânede durur muş, •ûzumu hâlinde, evden bir şey aldırmak için bu anahtar eve gidene verilir ve Mister Hastings'in istediği şey getirtilirmiş. Diğer anahtar ise Adelle Hastings'de/mis. Şimdi üçüncü anahtarı düşünelim. Minerva kendisindeki anahtarı saklamış olabilir mi?»

— Hayır. Anahtarı, çok acı bir mektupla berâber Misis Hastings'e göndermişti.

— Nereden biliyorsunuz?

— Misis Hastings mektubu gösterdi bana.

— Ne vardı mektupta?

— Bir anlaşma. Minerva'nın kocasıyla boşandığı için yapmış olduğu nafaka anlaşması vardı. Adella, kendisini eski bir ayakkabı gibi hissettiğini söyledi. Garvin, ilk anlarda Minerva'yla iftihar etmişti. Sonradan onu bi" kül tablasının içine koymuş ve çöplüğe silkelemişti.

Mason «Nafaka için iyi bir anlaşma yapabildimi Minerva?»

— Bana sorarsanız çok iyi bir nafaka aldı. Fakat o beğenmedi bunu.

— Onun haklarını kim korudu? Nevada'daki bir avukat mı?

— Hayır, Minerva ve Hastings karşılıklı oturup kendi kendilerine hallettiler bu işi.

— Oldukça tuhaf bir şey.

— Bu gibi işlerde mister Hastings çok tuhaf hareket ederdi zâten. Bütün her şeyi zengin bir adamın gözü ile görüyordu. İnsanın ilk hatâsı, en büyük hatâsı derdi. İnsanlar yaptıkları hatânın kefâretini itiraz etmeden ödemeliydiler.

Mason «Peki,» dedi. «Şöyle düşünelim şimdi: Çok düzenbaz, çok kindar ve çok kurnaz birisi evin anahtarını eline geçirmiş olsun... Veyahutta evin anahtarı daha evvelden onda olsun. Adelle benim müvekkilim ve sizin de arkadaşınız olduğu için onu bir tarafa bırakalım şimdi. Anahtarın, yazıhânedeki anahtar olması mümkündür. Hastings Adelle'in tabancasıyla öldürülmediyse, siz tabancayı alıp kendi yazıhânenize götürdünüz ve bir yere sakladınız. Bu yeri birisi bilebilir. Cinâyette kullanılan tabancayı Adelle'in tabancasıyla değiştirebilir. Vaziyeti ne merkezde görüyorsunuz?»

Beason'un kaşları çatılmış, bakışlarını korku sarmıştı. «Fakat korkarım ki Mister Mason,» dedi. «Herşeyi kötü tarafından görüyorsunuz.

Herşeye rağmen tabancayı bir paket yaptım ve mühürledim. Değiştirilmek üzere paketi açacak olurlarsa derhal belli olur. Bundan başka bilhassa kimsenin bulamıyacağı bir yere saklamak için çok dikkatli hareket ettim.»

Mason «Pekâlâ Mister Beason,» diye cevap verdi. «Biz şimdi...»

Telefon zili kısa kısa çalmaya başladı.

Mason telefonu aldı «Hâlâ orada mısın Della?» dedi

— Evet. Gertie her an gelebilir artık. Mister Banner sizinle konuşmak için devamlı arıyor. Çok mühimmiş. onunla konuşmak ister misiniz?

— Konuşacağım. Bağla onu bana.

Della Street telefonu Mason'un yazıhânesine bağladı.

— Merhaba Banner, yine ne var?

— Telefonda yaptığın ve bana karşı üstünlük elde ettiğin o numaraya gücendiğimi bildirmek istedim.

— Sana karşı nasıl üstünlük elde ettim?

— Sana, müşterimle konuştuğumu söyliyeceğim/ biliyordun.

— Yalan bir beyanda bulunacağın hakkında en ufak bir fikrim yoktu.

— Kastetmiş olduğun hususa pek ehemmiyet veren bir kimse değilim. Fakat hazırlamış olduğun tuzağa düştüm.

— Bilhassa bunun hoşuna gitmediğini söylemek için mi telefon ettin bana?

— Hayır. Seni bir başka mesele için aradım. Fakat şunu da anlamanı istiyorum, kimsenin benimle alay etmesi hoşuma gitmez.

— Öbür mesele ne?

— Adelle Hastings'in vekili olacağını tahmin ediyorum. Onu sen müdafaa edeceksin.

— Peki, sonra?

— O kadın, üstünde yürüdüğüm topraktan bile nef ret eder. Ortada miras olarak çok büyük değer taşıyan mal mülk var. Hastings'in bütün işlerini şimdiye kadar ben tâkibetmiştim. Normal olarak bu verâset işini de benim yürütmem icâbeder. Fakat işin içine Adelle Hastings girince benim hiç şansım kalmıyor. Minerva Hastings bana telefon etti. Yâni Garvin Hastings'in boşanmış olduğu karısı. Onun avukatlığını yapmamı istiyor. Ben de kabul edeceğim. Sâdece bilesin diye sana haber veriyorum.

— Hangi hususta avukatlığını yapacaksın onun?

— Miras olarak kalan malla ilgili her hususta.

— Garvin Hastings, Minerva'yla anlaşmış, yüklü bir nafaka verdikten sonra boşanmamış mıydı?

— Şimdilik ben hiç bir müdâhalede bulunmuyorum. Bir avukat olarak siz de bilirsiniz ki, her ne şekilde olursa olsun, katil, öldürdüğü kimsenin mirâsmı alamaz. Bu hususta hiç bir hak iddia edemez.

— Anlıyorum. O halde şimdi sen Adelle Hastings'in katil olduğunu ispat edeceksin, öyle mi?

— Ben arka plândayım. Polisin bunu ispat etmesini bekliyeceğimMinerva Hastings'in avukatıyım. Buna mâni olacak bir kanun da mevcut değil. Bunun ahlâka aykırr bir tarafı da yok. Müvekkilimin miras üzerindeki haklarınr koruyabilmek için bütün tedbirleri alacağım. Bunları söylemekle kibarlık yapmış oluyorum sâdece.

— PekiBana haber verdin işte.

— Yalnız şunu da bilmeni istiyorum. Bana yapmış olduğun numarayı hakikaten beğendim.

— Senin ne kadar dürüst bir avukat olduğunu öğrenmek istemiştim.

— Peka'â. Zannederim ki neticeden memnunsun.

— EvetİstediğimiÖğrendim.

— Bu mânâda söylemedim ben ama.

Mason «Ben bu mânâda söyledim,» diye telefonu Banner'in yüzüne kapattı.

Mason «Telefon eden Mister Huntley L. Banner'di,» diye Beason'a döndü. «Minerva Hastings'in avukatlığını yapacağını söylemek için telefon etmiş. Açıkça, Minerva'nın çok çabuk harekete geçtiği belli oluyor. Her şey evvelden düşünülmüş olmalı.»

Beason «Yâni, Banner Minerva'nın avukatlığını rm yapacak?» diye sordu.

— Öyle söyledi.

— Onun avukatlığını yapacağını evvelden tahmin etmiştim zâten.

— Ne demek istedin yâni?

— Yâni şey... Zannederim ki... Şey yâni, esaslı bir delilim yokGüvenebileceğim bir delil yok elimde. Onurt için bir şey söylememek daha iyi.

— Herşeye rağmen yine de söyledin. Bunu söylemen için bir sebep olmalı.

— Banner'e hiç bir zaman itimat etmedim.

Mason «İtimat telkin eden bir adam değil,» diye Simley Beason'u süzdü. «Fakat yine de Mister Hastings herşeyi onun eline bırakmış.»

— Bunun tamâmen Hastings'in hatâsından doğduğunu tahmin etmiyorum. Mesul olan kimse Connely Maynard'dır. Hastings seyahatteyken, Connely Maynard bir mesele için ona müracaat etmişti. Zamanla her işe burnunu soktu Banner.

— Zannedersem bana biraz daha etraflı olarak Connely Maynard'dan ve Banner'e itimat etmemenin sebeplerinden bahsetsen iyi olacak.

— Sizinle böyle konuşmamalıydım. Bütün sırlarımı öğrenmeğe çalışıyorsunuz.

— Adelle Hastings'e yardım etmek istiyorsunuz, öyle değil mi?

— Evet.

— Size biraz daha açıklıyayım. Adelle'in başı dertte, ihtiyâcım olan bilgileri temin edemezsem ona yardımım dokunmaz. Şu anda sizden daha iyi malûmat verebilecek bir kimseyi de göremiyorum. Şimdi söyleyin bakalım Maynard nasıl bir adam?

— Maynard şirkette sözü geçen ikinci adamdır. Benim âmirimdir. Hastings öldüğüne göre kumanda onun eline geçti. Siz gerekli evrakları temin edip Adelle'in haklarını ispat edinceye kadar da şirketi o idare edecektir.

— Şirketin başka hissedarları var mı?

— Hayır, tek sahibi Garvin Hastings'di.

— O halde mahkeme karar verinceye kadar kimse bir şey yapamaz.

Beason «Zannederim» diye cevap verdi. Fakat müteredddetti. «Maynard cesur ve cüretkâr bir tiptir, mücadelecidir. Şirket hakkında bir sürü şey biliyor.»

— Siz de şirketin işleri hakkında bir sürü şey biliyorsunuz, değil mi?

— Evet.

— Onun bildiklerini, bütün detaylarıyla siz de bilmiyor musunuz?

— Zannetmiyorum, hayır. Mamafih şirketin işlerinin büyük bir kısmı hakkında çok etraflı bilgiye sâhibim.

— Peki. Tekrar Banner'e dönelim, onun hakkında ne düşünüyorsunuz?

Beason bir an tereddüt ettikten sonra «Elvina Mitchel'î hiç gördünüz mü?» diye sordu. «Banner'in sekreterini.»

Mason'un gözleri merakla açılmıştı «Evet,» dedi. «Onun ne ilgisi var?»

— Connely Maynard'ın yakın arkadaşıdır. Uzun zamandanberi arkadaşlar.

Mason «Halbuki bense, patronla oynaşıyor zannediyordum,» diye fikrini söyledi:

— Olabilir ama zannetmiyorum. Connely Maynard'a fenâ halde tutkun.

— Devâm edin, biraz daha anlatın.

— Elvina Mitchel, Banner'in, Hastings'in işlerini almasını istiyordu. Ciddi bir mesele olduğu zaman, Hastings iki veya üç avukata birden danışırdı. Fakat umumiyetle işlerini kendisi tâkibederdi. Zâten kanunla ilgili pek işi de yoktu. Nihâyet, Hastings seyahatteyken bir mesele ortaya çıktı. Maynard Hastings'e telefon etti ve bir avukatla istişare edilmesi icâbettiğini söyledi. Hastings de kabul etti. O sırada Banner'in işleri çok bozuktu. Maynard doğru Banner'e gitti. Ondan sonra Banner Hastings'e âit işlerin hepsine burnunu soktu. Her fırsatta Hastings'in karşısına geçiyor ve bir avukata danışmadan, kendi başına karar vermemesini söylüyordu. Aksi halde bir takım dertler açılır başına diye tehdit ediyordu. Netice olarak Hastings'in işlerinin yapılış şeklini değiştirmeye muvaffak oldu. Hastings kendi başına karar verip, anlaşmalar yaparken, zamanla Banner'e haber vermeden hiç bir iş yapmaz oldu.

Mason düşünceliydi «Çok enteresan bir durum,» dedi. «Şimdi Banner, Minerva'nın avukatlığını yapacak. 'Şu tabancaya hiç dokunmamış olmanı isterdim.»

— Tabanca, çekmeceden aldığım gibi duruyor. Tabancayı paketledikten sonra bandladım ve mühürledim. Mühürün üstüne de ismimi yazdım. Mahkemede, yazıhânenizden aldığım tabancanın, o tabanca olduğuna yemin ederim. Değiştirilmediğini ispat ederim.

Mason «İnşallah değiştirilmemiştir,» dedi.

Della Street odaya girdi ve «Gertie geldi,» diye bildirdi.

Mason «Bir kâğıt al ve Garvin Hastings'in emvâlinin ıdâresi hakkında hükümete bir istida yaz,» dedi. «Suretini Adelle Hastings'in dosyasına koyarız.»

Della «Garvin Hastings'in vasiyetnâmesi yok mu?» diye sordu.

— Bilmiyorum. Varsa Banner'dedir. Banner şimdi Minerva Hastins'in avukatı. Vaziyet karışıyor. Hemen dilekçe^ yi hazırla. Adelle Hastings gelince imza etsin. Zira hâdiseler çok^ çabuk gelişiyor. Yine Adelle'in ağzından başka bir istida hazırlıyalım, miras kalan malların yediemine teslimini istiyelim.

Beason «Oldukça sert bir hareket olmaz mı bu?» diye sordu. «Hiç olmazsa cenâze merâsimini beklemezler mi?»

— Bu normal bir durum değil. Mümkün olduğu kadar hızlı çalışmamız icâbettiğine dâir bir his var içimde... Della, Adelle nerede kaldığını bildirir bildirmez, o dilekçeleri imzalattır.

Beason «Onun nerede kaldığım biliyorum,» diye lâfa karıştı. «Freeston Apartımanındaki otelde kalıyor.»

— Şehire geldiği zaman dâimâ orada mı kalır?

— Evet.

— Geçen gece Garvin Hastings'in evinde kaldı.

— Evet, kalması için Garvin ısrar etti, inanın bana Mister Mason, Garvin Hastings yalnızlık çeken bir adamdı ve yaptığı hatâyı anlamaya başlamıştı. Zannedersem işi düzeltmek istiyordu Adelle Hastings'le.

Mason «Ve siz bir kenara çekilip susacak mıydınız?» diye sordu.

— Ben aylardanberi bir kenara çekilmiş susmuştum zâten. Zannedersem hatâ ettim. Fakat Adelle'in kândisi için en iyi olan şeyi yapmasını istemiştim... Beş milyon dolarla mücâdele etmeyi göze alamamıştım.

Mason onu uzun uzun süzdü. «Zaman zaman cesâret edemiyor, utanıyorsun belki,» dedi. «Fakat bunları bir tarafa bırak ve istediğini almak için mücâdele etmeye başla. Utanmak, kadınlarca takdir edilmeyen bir meziyettir.»

Beason «Onu çok seviyorum,» diye gözlerini açtı. «Onun için en iyi olan şeyi yapmasını istedim. Hastings» benim ona veremiyeceğim şeyleri verebilirdi.»

SEKİZ

Gertie telefon etti: «Bir hanım geldi, adı Misis Blackburn, Mister Beason için bir paket getirmiş» dedi.

Mason «Bir dakika,» diye Beason'a döndü «Misis Blackburn dışarda, size bir paket getirmiş. Buraya göndersinler mi, yoksa siz gidip hususi olarak dışarda mı konuşursunuz?»

— Hayır, buraya gelsin.

— Sizin konuşmanıza göre bekâr bir kız zannetmiştim onu. Halbuki Misis Blackburn diye isim vermiş.

— Hayır daha evvel evliymiş. Oldukça feci bir hikâye onun ki.

— Ölmüş mü kocası? Dul mu?

— Ayrılmış. Bir gece kocası eve gelmemiş. Ondan sonra adamı bir daha görmek istememiş.

— Nevada'ya mı gitmiş?

— Evet.

— Las Vegas'a mı?

— Carson City'ye."

— Ne kadar zaman evvel?

— Bizim yazıhâneye, çalışmaya gelmeden kısa bir müddet evvel. Zannedersem bir sene evvel.

Mason «Ona söyle içeriye gelsin Gertie. Della onu kapıda karşılayacak,» dedi.

Mason, bekleme odasına ufak bir pasajla açılan kapıya doğru yürüdü. Kısa bir müddet sonra siyah saçlı bir kadın kapının eşiğinde gözüktü.

Mason «İçeriye buyrun,» diye dâvet etti.

Rosalie Blackburn Mason'a kısa bir müddet baktıktan sonra gözlerini Simley Beason'a çevirdi. Bir an tered düt ettikten sonra, Beason'a bir kere daha baktı ve odaya girdi.

Simley Beason yerinden kalkıp paketi almak için elini uzattı. «Bu bey Mister Mason, meşhur avukat,» diye tanıştırdı. «Onun hakkında bir çok şey duymuş, gazetelerde bir sürü şey okumuşsundur. Hay Allah... Ne olmuş böyle bu pakete...»

Rosalie «Golf torbasından aldığım zaman böyleydi,» diye cevap verdi.

— Niçin bunu açmışlar. Paketin kâğıdı tamâmen yırtılmış. Tabanca gözüküyor. Bunu sen yapmadın değil mi Rosalie? Yoksa sen mi yaptın?

— Hayır efendim. Olduğu gibi size getirdim.

— Dolabım kapalı ve kilitli miydi?

— Evet. Anahtarı sizin masanızın sağında bulunan en üst çekmeceden aldım. Her zaman sakladığınız yerden.

— Fakat bir şeyler olmuş buna.

Paketi açmaya başladı. Fakat birdenbire durup «Rosalie sen Mister Mason'un bekleme odasına git. Bir kaç dakika sonra gelir seni alır, yazıhâneye götürürüm.» dedi.

Genç kadın «Teşekkür ederim,» diyerek tebessüm etti ve dönüp odadan çıktı.

Mason «Sekreteriniz olarak bu kadının işlerinizle aşırı bir alâkası var mıdır?» diye sordu.

— İşlerimle çok ilgilenir. Fakat bu paketi açıp açmadığını sormak istiyorsanız söyliyeyim, hayâtımın üstüne bahse girerim ki o açmamıştır.

— Kazıklanabilirsiniz girdiğiniz bahiste. Della paket kâğıtlarını bir kutuya koy ve mühürle. İhtiyacımız olduğu takdirde çıkarıp gösteririz. Dikkat et de daha fazla parmak izi olmasın üstünde.

Beason «Kâğıt üzerinden parmak izi alınabilir mi?» diye sordu.

— Yeni metodla alınabiliyor. Bâzan parmak izleri çok het olarak belli oluyor. Umumiyetle de hiç bozulmadan uzun müddet kalıyorlar. Eski usulde olduğu gibi pudra kullanılmıyor bu metodda. Amino asit tatbik ediyorlar, kimyevi yoldan parmak izi tespit ediliyor. Kâğıt üzerinde fiziki şekilde parmak izi tesbiti zor. Dökülen pudra izleri bozuyor.

— Kâğıttan parmak izi alınabildiğinden haberim yoktu. Bu köğıdın üzerinde gerek benim ve gerekse Rosalie'nin parmak izleri var tabii.

— Tabii ki olduğunu biliyorum. Her ikiniz de paketi kâfi derecede tuttunuz.

Della Street dolabı açtı bir kutu çıkardı. Kutunun içindeki kâğıt demetlerini aldıktan sonra, tabancanın etrâfındaki kâğıdı kutunun içine koyup kapattı.

Mason masanın üstündeki tabancanın namlusuna kalemini soktu ve o şekilde el değdirmeden tabancayı masasının çekmecesine koydu.

«Şimdi,» dedi. «Komiser Tragg'ı çağıracağız. Tabancanın yanlış bir yere konmuş olduğunu fakat şimdi bulunduğunu söyliyeceğiz.»

Della Street «Yanlış bir yer diyince bütün memleket anlaşılır,» diye ikaz etti.

— Tamam. Ona telefon et ve dediğimi söyle.. TABANCA YANLIŞ BİR YERE KONMUŞ.

Mason «Zannedersem sizi daha uzun burada tutmamıza lüzum yok,» diye Beason'a döndü. «Cinâyet masası komiseri Tragg çok kabiliyetlidir. Bir kaç dakika sonra burada olabilir. Tabii ki bu tabancayı ele geçirmek için sabırsızlanıyor.»

Beason «Artık burada daha fazla kalmam lüzumsuz demek istiyorsunuz, değil mi?» diye sordu.

— Bunun hakiki mânâsı, burada olmamanız sizin için daha iyi olur, demektir.

— Beni koruyacak mısınız?

Mason «Tabii ki hayır,» diye cevap verdi. «İlk önce müvekkilimi koruyacağım. Ondan sonra da kendimi düşüneceğim. Bu işe kendiniz bulaştınız, kendinizi korumak da size düşer.»

DOKUZ

Gertie'nin telefonda duyulan sesi heyecanlıydı «Komiser Tragg yazıhânede,» dedi. «Yanında da savcı Mister Hamilton Burger var.»

Mason «İçeriye gönder,» diye cevap verdikten sonra başıyla Della'ya işâret etti. «Onları karşıla Della.»

Della Street mübalâğalı hareketlerle, geçide çıkan kapıyı açtı. Hamilton Burger ve Komiser Tragg hızla odaya girdiler. Tragg özür dilermiş gibi, tuhaf bir şekilde gülümsüyordu. Halbuki Hamilton Burger çok resmiydi ve yüzü asıktı.

Mason «Vay, vay, nasılsınız beyler?» diye ayağa kalktı. «Zannedersem buraya tabanca için geldiniz. Oturmaz mısınız?»

Hamilton Burger «Bir sürü şey için geldik buraya,» diye cevap verdi. «Bu bir sürü şey de tabancayla ilgili. Sen ne yapmaya çalışıyorsun burada?»

— Polise yardımcı olmaya tabii.

Hamilton Burger «Yardım etmek için çok uzun zaman bekledin,» diye başıyla Tragg'a işâret etti.

Tragg «Tabanca nerede?» diye sordu.

Mason, masanın sağ üst çekmecesini açtı.

Tragg «Ben buraya geldiğim zaman tabanca niçin orada değildi?» dedi.

— Bu uzun bir hikâye.

— Telefonda yanlışlıkla başka bir yere konduğunu söyledin.

— Özür dilerim. Zannedersem bunu size sekreterim söyledi.

— Kim koymuş tabancayı başka bir yere?

Mason «Uzun bir hikâye bu dedim ya,» dedi. «Size anlatıp anlatmamak hususunda kendi kendimle mücadele ediyorum.»

Hamilton Burger «Bize anlatsan daha iyi olur,» diye müdâhale etti. «Zira ben de kendi kendimle mücâdele ediyorum. Seni bir suçlu olarak büyük jürinin önüne çıkarmayı ve suç ortağı olman, delili saklaman veyahutta değiştirmen suçuyla itham etmeyi tasarlıyorum.»

Mason «Bu durum karşısında,» diye cevap verdi. «Bildiklerimi anlatmam yersiz. Mahkemeye sevkedildiğim zaman, jüriye anlatırım hepsini.»

Hamilton Burger «Tabancanın üstündeki parmak izlerini tesbit edebilir misin?» diye Komiser Tragg'a döndü.

— Tabancaların üstünde nâdiren parmak izi bulunur. Otomatik bir tabancanın tetiğinin dip taraflarında bâzan baş parmak izine tesâdüf edilebilir. Fakat umumiyetle tabancaların üstünde parmak izi bırakmazlar. Mamafih müdüriyete döner dönmez parmak izi tespiti yaptıracağım.

Tragg bir kurşun kalemi tabancanın namlusuna soktu, yanında taşımakta olduğu çantayı açıp dikkatle içine yerleştirdi. Tam çantayı kapatacaktı ki, Hamilton Burger «Numarasını tesbit et,» diye ikaz etti Tragg'ı.

Tragg elindeki kalemi tekrar namluya soktu, tabancayı havaya kaldırdı ve numarasını okudu: «C48809».

Burger not defterine baktı «Tamam,» dedi. «Bu ilk satın aldığı tabanca.»

Burger, Mason'a uzun uzun baktı. «Sana şunu hatırlatayım Mason,» diye devam etti. «Tabancalar değiştirildiyse, bu dâvâda senin karşına ben dikileceğim... Mümkün olan her şeyi yapıp seni mahkûm ettireceğim.»

— Tabancalar değiştirildiyse diye neyi kastediyorsunuz?

— Garvin Hastings yaşadığı sırada iki tâne otuz sekiz kalibrelik, birbirinin eşi tabanca almıştı. Evrakları tetkik ettik, birinci tabancayı iki sene evvel satın almış olduğunu öğrendik, diğerini ise ondört ay önce satın almış. İkinci tabancayı alırken," dükkân sahibine, bu tabancayı karısına aldığını, kendisini koruması için vereceğini söylemiş.

— Bu tabanca ikincisi mi?

— Hayır, birinci tabanca.

— O halde niçin bu kadar gürültü koparıyorsunuz, anlamadım.

Hamilton Burger, «Bu kadar gürültüyü niçin kopardığımızı sana söyliyeyim,» dedi. «Bizim işlerimizi karıştırmaya, tabancalarla oynamaya bayılıyorsun. Benim tahminime göre her iki tabancayla da müvekkilinin alâkası var. Ateş edilmiş olan tabancayı bir başka tabancayla değiştirdin. Bire on bahse girerim ki, ballestik muayenesinde, bu tabancanın cinayette kullanılmış tabanca olmadığı anlaşılacaktır.»

Mason, «O zaman,» diye cevap verdi. «Adelle Hastings aleyhine dâvâ açmanıza bir sebep kalmıyacak, öyle değil mi?»

Hamilton Burger, «Seninle karşı karşıya geldiğim zaman sabrım taşıyor,» diye kızdı. «Yaptığın numaralara tahammül edemiyorum. Her ikinizin aleyhine, hem Perry Mason, hem de Adelle Hastings aleyhine, cinayet işlemekten dâvâ açarız belki. Bu dâvâda, esas olan şeylerle, ikinci plânda kalan şeyler arasında fark yok sayılır. Yâni, bir başka deyişle seni tevkif edeceğim.»

— Yâni, tabanca cinayette kullanılan tabanca olmasa da ayni şeyi yapacaksınız.

— Evet.

— Ya bu tabanca cinayette kullanılan tabancaysa?

— O zaman seni yine tevkif edeceğim. Seni...

Burger'in sesi zayıfladığı anda Mason «Evet, devâm edin. Ne olacak?» diye ısrar etti.

Burger «Daha fazla bir şey söylemeden,» diye devam etti. «Buraya resmen ifadeni almaya geldiğimi hatırlatırım. Daha evvel niçin bu tabanca masanın gözünde değildi? Bunu açıkla.»

— Peki o halde anlatayım. Adelle Hastings çantasının kayboluşunu ve tabanca hikâyesini Simley Beason'a anlatmış. Simley Beason Garvin Hastings şirketinde müdürdür. Simley Beason bu tabancanın, Adelle Hastings'i suçlu düşüreceğini düşünmüş ve tabancayı ortadan kaldırmak suretiyle Adelle Hastings'e yardım etmek istemiş. Bu sabah altıda buraya gelmiş ve temizlik yapmakta olan kadını, Perry Mason olduğuna inandırmış Yanında bir çanta varmış. Doğru benim odaya gitmiş ve masanın çekmecesindeki tabancayı almış. Hastings'in yazıhanesine götürmüş. Orada bir dolabı varmış. Tabancayı ilk önce ince bir kâğıda daha sonra da kahverengi bir başka kâğıda sarıp paket haline getirmiş. Her tarafını bandlamış, bandın üstüne de ismini yazmış. Pakete bir de etiket ilâve etmiş. Etiketin üstünde paketin içindeki tabancanın bu sabah saat altıda benim yazıhanemden alınmış olan bir tabanca olduğu yazılıymış.

Tragg «Bu kadar şeyi yapmasının sebebi ne?» diye sordu.

— Çünki Adelle Hastings'i korumak istiyordu. Sonradan Adelle Hastings'in tabancayı benim yazıhaneden aldığını iddia edeceklerinden çekiniyordu.

Hamilton Burger'in bakışları değişmişti.

«Anlat,» dedi. «Daima akla yakın hikâyeler bulur çıkarırsın. İnanmıyorum ama, seni dinliyorum.»

Mason «Birisinin tabancayı çaldığını biliyordum,» diye devam etti. «Bu kimse tabancanın nerede olduğunu bilen birisiydi. Bu hırsızlığın ancak temizlikçi kadın yazıhaneyi temizlerken yapılabileceğini düşündüm. Paul Drake'i gönderip, binaya girenlerin ismini aldırdım. Buraya giren adamı iyi bir şekilde tarif etmişlerdi. Başka ipuçlarını da tâkibedince karşıma Simley Beason çıktı. Onu yazıhaneme çağırdım ve hırsızlıkla itham ettim. Temizlikçi kadın da da onu teşhis etti. O zaman inadı bıraktı ve herşeyi itiraf etti.»

Hamilton Burger «Peki, bize tabancadan bahset,» dedi. «Bana öyle geliyor ki her zaman yaptığın numaralarından birisini tekrarlıyorsun. Bu sefer biraz değişik bir şekil vermişsin buna.»

— Sonra, Mister Simley sekreteri Misis Blackburn'e telefon etti, masasının çekmecesinden dolabının anahtarını almasını, dolabı açmasını ve orada bulunan golf torbasının içindekilerini çıkardıktan sonra, torbayı başaşağı etmesini söyledi. Torbadan bir paket çıkacaktı, o paketi buraya getirmesini tembih etti sekreterine.

Burger «Devam et» dedi. «Bu senin gösterin. Anlatmana devam et.»

— Sekreter kız buraya geldi, paketi Beason'a verirken, açılmış olduğunu, paketi bulduğu şekilde buraya getirdiğini söyledi. Paket çok keskin bir çakı veya bir jiletle kesilmişti. Bu işi yapan kimse paketi açmıştı. Tabancaya baktıktan sonra paketi aldığı yere bırakmıştı.

Burger'in kaşları çatılmıştı.

Mason «Bu hususta bütün bildiklerimi size anlattım,» dedi. «Tabancayı geri alır almaz tekrar masanın çekmesine kovdum, parmak izim tabancaya çıkmasın dive çok dikkatli davrandım. Ondan sonra da Komiser Tragg'a telefon ettim.»

Tragg «Hepsi bu kadar mı?» diye sordu.

— Bu kadar...

Tragg ve Hamilton Burger yine h'rbirlerine baktılar.

Burger «Bu şekilde bir hikâyeyle,» diye kaşlarını çattı. «Bizi atlatamazsın.»

— Ben kimseyi atlatmıyorum. Siz bana hakikati sordunuz, ben de anlattım.

Hamilton Burger «Bütün bunlar kurnazca hazırlanmış.» dedi. «Biz Adelle Hastings'i cinâyet suçuyla itham edip, delil olarak da bu tabancayı gösterdiğimiz zaman, bu tabancanın, Adelle Hastings'in çantasındaki tabanca oldu ğunu ispat edemiyeceğimizi iddia edeceksin. Zaten bütün bunları anlatmanın sebebi de o adamı, Simley Beason'u ve sekreterini şahit olarak çağırmamızı temin için. Ondan sonra da, paketteki tabancanın değiştirilmiş olabileceğini, Adelle Hastings'in çantasındaki tabanca olmıyabileceğini iddia edeceksin.»

Tragg «İlk gördüğün anda tabancanın numarasını almış olsaydın,» dedi. «Şimdi hiçbir şüphe kalmazdı.»

— O zaman da tabancayı ellediğimi iddia edecektiniz.

Tragg «Herhalde paket yapılan kâğıtları atmışsındır,» diye alay etti. «Paket kâğıdının kesilmediğini ispat edemiyeceğiz bu şekilde. Öyle değil mi?»

Mason «Aksine,» diye cevap verdi. «Çok dikkatli davranarak kâğıtları sakladım. Kâğıtlarda parmak izlerimiz olmasın diye çok titiz hareket ettim.»

Mason başıyla Della Street'e işâret etti.

Della, evrak dolabına gitti ve mukavva bir kutu alarak geri geldi.

Mason «Kâğıtlar,» dedi. «Bu kutunun içinde.»

Hamilton Burger «Muhakkak ki Mis Street,» diye güldü. «Siz bütün bunların şâhidisinizdir.»

Della «Hepsinin değil,» dedi. «Santral memuru Gertie öğle yemeğine çıkmıştı. Ben onun yerine baktım. Bütün konuşmaları duymadım tabiî.»

Hamilton Burger «Çok akıllıca bir iş,» diye sinirlendi. «Bu suretle cinayet silâhıyla zanlı arasında bir bağ kurmamıza imkân kalmıyor. Daha evvel silâh suçlunun elindeydi. Bundan sonra bu hareket tekrar edilemiyecek!»

Mason «Niçin tekrar edilmesin?» diye sordu.

Burger «Zira sen burada olmıyacaksın,» diye cevap verdi. «San Quentin hapihanesinde olacaksın o anda. Artık yoruldum seninle uğraşmaktan. Daha fazla uğraşacak değilim. Daima delilleri el çabukluğuyla yok ediyorsun. Şimdi de iki tabancayı değiştirdin. Birisinin bu tabancaları değiştirdiğine jüriyi inandıracağını zannediyorsun.»

— Zannedersem hakikaten birisi delilleri değiştirdi. Bana kalırsa birisi Adelle Hastings'i suçlamak için bütün gücüyle çalışıyor.

— Şimdi, delili alacağız ve...

Mason «Bir dakika» diye Hamilton Burger'in lâfını kesti. «Paket kâğıtlarını alıp götürmek istiyorsanız, kâğıtları burada tetkik etmelisiniz. Sonradan kâğıtların kesilip kesilmediği ayrı bir mesele olmamalı.»

Hamilton Burger «Paketin kesilmek suretiyle açılmış olduğunu kabul ediyorum,» diye bıkmış gibi yüzünü ekşitti. «Bu da oyunun bir başka kısmı. Fakat sana ne yapacağımızı söyliyeyim Perry Mason. Her ikinizi de alıp Garvin Hastings'in yazıhanesine götüreceğiz.»

— Ben sizinle gitmeyi kabul ederim fakat Della...

Hamilton Burger «Della'nın nesi olursa olsun, kabul etmiyorum,» diye itiraz etti. «İsterse bir sürü randevunuz, olsun. Her ikiniz de bizimle berâber, hem de şimdi Hastings'in yazıhânesine geliyorsunuz.»

ON

Hamilton Burger, Hastings'in müdüriyet odasına hızla girdi «Bütün memurların buraya gelmesini istiyorum,» diye bağırdı. «Onlarla konuşacağım. Ben, savcı Hamilton Burger'im. Bu bey de cinayet masası komiserlerinden Mis ter Tragg. Yanımızda, öldürülen Garvin Hastings'in karısı Adelle Sterling Hastings'in avukatı Mister Perry Mason ve onun sekreteri Mis Della Street var. Herkesin burada bir araya gelmesini istiyorum, burada ne olup bittiği hakkında bana bilgi vermelerini talebediyorum.»

Hamilton Burger'in sesinde otorite hissediliyordu. Karşısındakilerini tesir altında bırakmak, onları iknâ etmek gibi bir kabiliyeti vardı. Bir kaç dakika içinde yazıhane memurlarla dolmuştu.

Hamilton Burger «İlk iş olarak,» dedi. «Burada kimin baş olduğunu bilmek istiyorum.»

Bir adam «Benim,» diye cevap verdi.

— Siz kimsiniz?

— Adım Connely Maynard, uzun zamandanberi Garvin Hastings'in yardımcılığını yapmaktayım.

Hamilton Burger «Peki o halde, yanıma gelin,» diy& Connely Maynard'ı çağırdı.

Otuz yaşlarında, elmacık kemikleri çıkık, gri gözlü, çenesinin üstünde bir çizgi gibi duran dudaklı bir adam Hamilton Burger'in yanına yaklaştı.

Burger ona «Hastings meselesi hakkında ne biliyorsunuz?» diye sordu.

— Mevcut olan herşeyi biliyorum efendim.

— Hastings'in tabancası var mıydı?

— Evet. Hakikatine bakarsanız iki tabancası vardı.

— Tabancalar hakkında ne biliyorsunuz?

— Bildiğime göre her iki tabanca birbirinin ayniydi. Tabancalardan bir tanesini Garvin evinde tutuyordu, kendisini korumak için kullanıyordu. İkinci karısından ayrıldıktan sonra bir başka tabanca daha satın aldı. Bir tanesini karısına verdi, diğerini kendisi aldı. İlk aldığı tabancayı mı, yoksa son aldığını mı karısına verdi bilmiyorum.

Hamilton Burger etrafında yarım daire meydana getirmiş meraklı ve endişeli yüzlere baktı. «Simley Beason burada mı?» diye sordu.

Beason ileriye çıktı.

— Siz söyleyin, şirketteki durumunuz ne sizin?

Connely Maynard «Mister Beason benden sonra gelir,» dedi. «Ben bütün işlerden sorumluyum, o ise sadece yazıhanenin idaresiyle ilgilenir.»

Hamilton Burger «Hastings'in işleri hakkında bilginir var mı?» diye Beason'a döndü.

— Bir hayli. Tabiî Connely Maynard kadar bilgim yok. Fakat yine de bir hayli şey biliyorum.

— İki tane tabanca satın aldığından haberiniz var mıydı?

— Evet.

— Adelle Hastings'i ne dereceye kadar tanırsınız?

— Çok iyi tanırım. Zannedersem burada çalışan eski memurların hepsi tanır onu. Hastings'le evlenmeden evvel burada sekreter olarak çalışıyordu.

— Herkes tarafından sevilir miydi?

— Zannederim efendim.

Burger «Siz ne diyorsunuz» diye Maynard'a döndü.

Connely Maynard bir an tereddüt ettikten sonra «Bana kalırsa Adelle Sterling, Adelle Hastings olmadan evvel mükemmel bir sekreterdi. Mamafih Mister Hastings'in hususi sekreteriyken onunla olan münasebetim, sadece Mister Hastings'in söylediği şeyleri bana bildirmesinden ibâretti. Zannedersem, yazıhânenin müdürü olması hasebiyle Mister Beason'la olan münâsebeti çok daha fazlaydı.»

— Adelle Sterling burada çalışmaya başladığı vakit Garvin Hastings evli miydi?

— Evet.

— Kiminle?

— Minerva Hastings'le.

— Ondan sonra ne oldu aralarında?

— Boşandılar.

Burger «Bu boşanmada Adelle Hastings'in bir rolü oldu mu?» diye Simley Beason'a baktı.

Beason «Minerva olduğunu düşünüyor,» diye cevap verdi.

Burger yazıhanedekilerin yüzlerine sorarmış gibi baktı.

Maynard yavaşça «Evliliğin bozulmasına Adelle sebep oldu,» dedi.

Burger «Peki,» diye kısa kesti. «Bu hususu yalnız olarak görüşürüz. Şimdi bilmek istedim şey şu:Bu sabah saat altıda Perry Mason'un yazıhanesine kim gitti?»

Simley Beason «Ben gittim,» diye cevap verdi.

— Orada ne yaptınız?

— Masanın çekmecesinden bir tabanca aldım.

— Tabancayı niçin aldınız?

Bir an düşündükten sonra Beason «Çünki,» dedi, «Adelle Hastings'e karşı bir oyun oynanıyordu, ben buna tahammül edemedim.»

— Niçin bu kadar ilgileniyordunuz?

— Zira dürüstçe hareket edilmesini istiyordum.

— Ona nasıl bir oyun yapılmıştı?

— Oyunun ne olduğunu şimdi biliyorum. İşlenen cinayet ona yüklenmeye çalışılıyor.

— Fakat o zaman bilmiyordunuz, öyle mi?

— Hayır, bilrniyordum.

— Fakat ciddî bir şey oldğunun farkındaydınız ve bunun için de o hırsızlığı yaptınız, öyle mi?

— Yapmış olduğum şeyin kanunî isminin ne olduğunu bilmiyordum.

— Mister Mason'un yazıhanesine sabah saat altıda niçin gittiniz?

— Yazıhaneye girmek istiyordum. Temizlikçi kadının yazıhaneyi o saatte temizlediğini öğrenmiştim.

Hamilton Burger «Bunları daha sonra hususi olarak görüşeceğiz,» dedi. «Şimdi bilmek istediğim şey tabancayı ne yapmış olduğunuz.»

— Tabancayı ilk önce ince bir kâğıda sardım. Sonra kalın kahverengi bir kâğıdın içine koyup paket haline getirdim. Paketi iyice bandladım

ve bandın üstüne de kendi ismimi yazdım. Ondan sonra paketi golf sopalarımın ve toplarımın durduğu torbanın altına koydum.

— Torbayı ne yaptınız?

— Torbayı dolabıma koydum, dolabı kilitledim ve anahtarı her zaman muhafaza ettiğim yere, masamın çekmecesine koydum. Mister Hastings saat ondaki randevusuna gelmeyince, ona telefon ettim. Ses makinası hâlâ telefona bağlıydı. Bunun üzerine otomobile binip Mister Hastings'in evine gittim.

— İçeriye girdiniz mi?

— Evet.

— Nasıl girdiniz?

— Mister Hastings evin anahtarından bir tanesini burada, yazıhanede muhafaza ederdi. Bâzan, unuttuğu bir şeyi aldırmak için adam gönderirdi eve. O zaman yazıhanedeki anahtarı verirdik. Bâzan seyahatteyken telefon eder evinden istediği şeyleri aldırırdı. Bütün bunları polise anlattım ve yemin de ettim...

Burger «Polislere neler anlatmış olduğun mühim değil şu anda» diye sinirlendi. «Tekrar tekrar anlatacaksın. Şimdi benim sorduklarıma cevap ver. Anahtar nerede dururdu?»

— Mister Hastings'in odasında, dolapta.

— Yâni bu odada mı?

— Evet.

— Dolabı gösterin bana.

Beason ilerledi ve dolabı açtı «Anahtar şu çivide asılıydı,» diye gösterdi.

— Şimdi burada yok anahtar.

— Bu sabah polise verdim.

Burger «Umumiyetle anahtarın nerede olduğu bilinir miydi?» diye sordu.

— Zannederim.

— Peki, tabancayı golf torbasına koyduktan son^a ne oldu?

— Mister Mason'un yazıhanesine çağırıldım.

— Kimin tarafından çağrıldınız?

— Mister Perry Mason tarafından.

— Orada ne oldu?

— Beni tabancayı almakla itham etti. Ben de itiraı ^ttim.

— Sonra ne oldu?

— Sekreterim Rosalie Blackburn'e telefon ettim ve paketi Mister Mason'un yazıhanesine getirmesini söyledim.

Burger «Hanginiz Rosalie Blackburn?» diye sordu

Genç kadın «Benim,» diye bir adım ileriye çıktı.

— Peki, siz ne yaptınız?

— Dolabın anahtarını aldım, golf torbasını çıkardım, torbayı baş aşağı edip paketi buldum ve onu Mistei Mason'un yazıhanesine jötürdüm.

Burger «İlk gördüğünüz zaman paketin vaziyeti nasıldı?» diye sordu.

— Paket, çok keskin bir bıçakla kesilerek açılmıştı.

— Bunu görünce siz ne yaptınız?

— Hiç bir şey. Paketin içinde bir tabanca olduğu gözüküyordu. Golf torbasını çevirdiğim zaman tabanca paketten fırlayıp yere düşmüştü.

— Sonra ne yaptınız?

— Tabancayı alıp kâğıdın içine koydum ve Mister Mason'un yazıhanesinde olan Mister Beason'a götürdüm.

Burger «Peki,» derken usanmış gibi yüzünü buruşturdu. «Paketi kimin açtığını bilmek istiyorum... Hadi, söyleyin.»

Herkes susmuştu, kimse cevap vermedi.

Burger «Çok güzel,» diye devam etti. «Size bir şey söyliyeceğim. Bu bir cinayettir. Burada oyun oynamıyoruz. Çok ciddî bir mesele üstünde çalışıyoruz. Hepinizin kanunu anlamasını ve saygı göstermesini istiyorum. Garvin Hastings uyurken, yatağında öldürüldü. Bir insanı uyurken öldürdüğünüz zaman, bu lâlettayin bir cinayet değildir. Bu hesaplanarak, plânlanarak işlenmiş bir cinayettir. Taammüden adam öldürmektir. Bunun cezası ise, ölüm veyahutta müebbet hapistir. Delilleri saklıyan bir kimse, katile yardım eden veyahutta onu teşvik eden şahıs kanun nazarında suç ortağı sayılır. Delilleri değiştiren bir kimse ise cezaya çarptırılır. Bu hâdisede birisinin delil olarak ele aldığımız tabancayla oynadığı açık. Simley Beason'un ne yaptığını biliyoruz. Kat'î olarak cezalandırılacaktır. Ondan başka bir şahsın da paketi açtığı âşikâr. Bunu kimin yaptığını, niçin yapıldığını ve tabancanın değiştirilip değiştirilmediğini bilmek istiyorum. Ben yazıhanemde, gelecek olan telefonu bekliyorum. Cinayet Masası Komiseri Tragg da bu işin esasını

bulmak istiyor. İçinizde bir şey bilen varsa, bugün öğleden sonra daireler kapanmadan bana veyahut da Komiser Tragg'a telefon etsin, bildiklerini anlatsın. Size tekrar hatırlatayım, bu bir cinayettir. Enâyi yerine konmaya göz yummuyacağız... O kim?»

Kapıya yakın olanlar ikiye ayrılarak yol vermişlerdi.

Kalın sesli birisi, önündekileri iterek savcıya doğru ilerliyordu.

«Adım Huntley L. Banner, Mister Burger,» dedi. «Sizinle tanışmadım ama, mahkemede bir çok defa gördüm sizi.»

Burger «Kimsiniz siz?» diye sordu.

— Avukatım. Hayattayken Garvin Hastings'i temsil ediyordum. Şimdi ise onun dul kalan karısının vekiliyim.

Burger «Ben, Misis Hastings'i Mister Mason'un temsil ettiğini zannediyordum,» dedi.

— Mister Mason Adelle Hastings'i temsil ediyor. Bense dul kalan Misis Minerva Hastings'i temsil ediyorum.

— Boşanmamışlar mıydı?

Banner «Bu suale Misis Hastings, kendisi cevap versin,» diye kapıya doğru döndü. Kapıya yakın olan memurlar geriye çekildiler ve otuz yaşlarında bir kadın içeriye girdi.

İlk bakışta insanı çarpacak kadar güzel bir esmerdi. Başı yukarda ilerledi. Gözleri parlıyordu.

Banner «Bu hanım Garvin Hastings'in dul eşi,» diye kolunu tuttu. «Minerva Shelton Hastings. Bütün bu işin tek şahidi.»

Burger «Kocanızdan Nevada'da boşanmamış mıydınız?» diye sordu.

Genç kadın «Hayır, boşanmadım,» dedi. «Nevada'ya gittim ve bir eve yerleştim. Boşanmak için müracaatta bulundum. Fakat muameleyi tamamlamadım.»

Simley Beason «Ne!» diye hayretle bağırdı.

Minerva Hastings muzaffer bir eda ile güldü «Muameleyi tamamlamadım,» diye tekrarladı.

Beason «Fakat,» diye itiraz etti. «Garvin Hastings'e herşeyin bitirilmiş olduğunu yazdınız, ve...»

Minerva «Tabiî yazdım,» diye güldü. «O küçük fâhişe, yazıhanede Garvin'i parmağının ucunda oynatıyordu. Parasını çekiyordu onun.

Nihayet onunla mücadeleye karar verdim. Ateşe ateşle mukabele edecektim.»

Hamilton Burger «Kocanızın sekreteriyle evlenmeyi tasarladığını biliyor muydunuz?» diye sordu.

— Tabiî biliyordum. Zaten bana bir tekme atmasının sebebi o kadın. Boşanmam için beni Nevada'ya gönderdiler.

Burger «Boşanma talebinde bulundunuz öyle mi?» diye sordu.

— Evet.

— Nerede?

— Carson Cıty'de.

— Carson City mi?

— Eet. Orada arkadaşlarım vardı. Yapmak istediğim şeyi, en iyi şekilde orada başarabilirdim ancak.

— Kocanıza boşanma işinin tamamlandığını yazdınız, öyle mi?

— Hayır. Herşeyin plâna göre halledildiğini yazdım sâdece..

Simley Beason «Hepsi yalan,» dedi. «Garvin Hastings'e boşanma kararının bir kopyasını gönderdi.»

Minerva Hastings «Ona boşanma kararı yerini tuttuğunu sandığı bir kâğıt gönderdim,» diye güldü. «Tasdik edilmiş bir kopya değildi o.»

Beason «Boşanma kararıydı,» diye ısrar etti.

Minerva «Git de kayıtları tetkik et,» diye meydan okudu Beason'a. Sonra hızla Hamilton Burger'e döndü «Simley Beason burada daima Adelle'e yardımcı olmuş, onunla evlenerek şirketi eline geçireceğini düşünmüştür. Size şunu haber vereyim Mister Simley Beason, şirket benimdir. Hastings'in hakiki karısı benim. Adelle Hastings'in hiç bir kanunî hakkı yok burada.

Huntley Banner «Zannedersem herkese bunu bildirmek icabeder,» diye müdahale etti. «Vasiyetnâmenin tatbik edilmesi ve bütün mülkün ilgililere teslim edilmesi için dilekçe veriyorum.»

— Vasiyetnâme mi? Vasiyetnâme bıraktı mı?

— Evet, bütün malını Minerva Hastings'e bıraktığını bildiren bir vasiyetnâme. Garvin Hastings'in akrabası yoktu.

Mason «Mirası Adelle Hastings'e bırakan, evlendiklerinden sonra yapılmış yeni bir vapiyetnâme yok mu?» diye sordu.

Minerva Hastings «Evliliklerinin kanunî bir değeri yoktu,» diye parmağını salladı Mason'a.

Mason Minerva'ya bakmıyordu. Gözü Bannerdeydi «Yeni bir vasiyetten bahsediyorum,» diye ısrar etti.

Banner «Yeni bir vasiyetnâme varsa, bulunacaktır. Fakat o başka bir mesele,» dedi. «Zannedersem yeni vasiyetnâme Garvin'in, Adelle'den ayrılması neticesinde yapılacaktı. Şimdi bunun kanunî cephelerini konuşacak değilim sizinle. Ben sâdece vaziyeti izah etmeye çalışıyorum. Kanun adamları bizim ne gibi haklarımız olduğunu bilsin istiyorum.»

Mason «Müvekkilin, Garvin Hastings'i aldattıysa o zaman onun mirâsı üzerinde hiç bir hak iddia edemez. Ona boşanma muamelesinin bittiğini söylemek suretiyle kandırmış oluyor.» dedi.

Banner «Kanunî hususları mahkemede konuşuruz Mister Mason,» diye münakaşadan kaçındı. «Şimdi ben bütün şirket memurlarına, şirketin idaresini Minerva Hastings'in ele aldığını, ona karşı sâdık ve itaatkâr olmalarını ihbar ediyorum.» i

Minerva Hastings «Simley Beason hariç olmak üzere,» diye sert bir çıkış yaptı. «Bundan sonra istediğin kadar Adelle'in etrafında dolaşabilirsin Simley Beason. İşine nihayet verildi. Kâfi derecede çalıştın bu şirkette. Bugün öğleden sonra bütün şahsî eşyalarını topla ve defol buradan. Emir vereceğim yarın buraya girmene müsaade edilmiyecek.»

Mason «Onu kovamazsınız» diye itiraz etti. «Hakiki mirasçı olduğunuz halen tasdik edilmiş değil.»

Minerva Hastings «Beni anladın mı Maynard?» diye Connely Maynard'a döndü. «Simley Beason'un buradan uzaklaştırılmasını istiyorum. Bugün öğleden sonra bütün şahsî eşyalarını alacak ve yazıhaneyle ilgisini kesecek. Anladın mı?»

Connely Maynard yutkundu ve sonra «Peki Misis Hastings,» diye cevap verdi.

— Çok güzel. Hangi avukat, ne derse desin benim emrim yerine getirilecek.

Ondan sonra döndü ve arkasında Huntley Banner olduğu halde yazıhaneden çıkıp gitti.

Mason «Bu iş beni ve müvekkilimi ilgilendirdiği müddetçe, Minerva Hastings'in verdiği emrin hiç bir değeri yoktur,» dedi. «Sizler istediğiniz gibi hareket edebilirsiniz. Menfaatlerinizi korumak bakımından hareketlerinizi tâyinde serbestsiniz. Fakat benim veyahutta müvekkilimin menfaatlerine aykırı bir hareketiniz olursa Minerva Hastings, sizleri kurtaramaz. Duyduğunuz gibi Minerva Hastings boşandığını bildirmek suretiyle Garvin Hastings'i aldatmış bulunmaktadır. Bu bakımdan hiç bir hak iddia edemez. Bunu kendisi itiraf etmiş ve kabullenmiştir.»

Ondan sonra Hamilton Burger'e gülerek selâm verdi ve yazıhaneden çıkıp gitti.

ONBİR

Mason yazıhanesine dönmüş, başı önünde kaşları çatık, dolaşıp duruyordu.

Bir kaç dakika geçtikten sonra bir yandan gezinmesine devam edip bir yandan da, omuzunun üstünden Della'ya «Garvin Hastings iki tabanca satın aldı,» diye anlatıyordu. «Bir tanesini Adelle'le evlenmeden önce aldı, bir tanesini de onunla evlendiği vakit. Acaba, bir tanesini Minerva'ya vermiş olamaz mı? Kadın, Carson City'de ahbapları olduğunu söyledi, bunu unutma. Oraya otomobille gidip geliyordu. Garvin tabancasını ona vermiş olabilir.»

Della Street «Fakat bir tabancayı Adelle'e vermiş,»

— Tamam. Bir tanesini Adelle'e verdi. Adelle tabancanın numarasını bilmiyor. Zaten aldığı tabancanın numarasına bakması için de bir sebep yoktu. Onun için sâdece kocasının verdiği bir tabancaydı, o kadar. Fakat Garvin Adelle'e bir tabanca verdiğine göre, Minerva'ya da bir tane vermiş olması icâbeder.

Della Street « İlk aldığı tabancayı vermiş olması lâzım,» dedi.

Mason «Tamamen haklısın,» diye onu tasdik etti.

— Cinayette kullanılan tabanca ilk satın aldığı tabanca mı?

— Henüz bilmiyoruz. Tragg'ın buradan alıp götürdüğü tabanca ilki. Minerva, Garvin'i kendindeki tabancayla öldürmüş, sonra Adelle'in

çantasını çalmış, içine tabancayı koyup, güneş gözlüğü takarak buraya gelmiş ve çantayı bırakıp gitmiş olabilir. Adelle'in evinin anahtarı da elinde olduğuna göre, Las Vegas'a dönüp Adelle'in yatağının yanındaki komodinin çekmecesinde duran tabancayı almıştır.

Della «Fakat tabancayı yanında tutmayıp, bir yere atacak kadar da kurnazdır Minerva,» dedi.

Mason «Hayır,» diye itiraz etti. «Tabancayı yanında bulunduracak olursa daha çok akıllılık eder. Birisi ona, Garvin sana tabanca vermiş miydi? diye soracak olursa, tabii verdi! der ve Adelle'in tabancasını çıkarıp gösterir.»

Della Street «Hiç bir surette yalan söylediği ispat edilemez mi?» diye sordu.

Mason «Hiç bir surette ispat edilmez,» dedi. «Birinci tabancayı Garvin'in kendisi için satın aldığını tahmin edebiliriz. İkinci tabancayı Minerva'ya hediye etmiş olabilir. Paul Drake'e telefon et, Carson Cıty'deki otomobil hakkında daha etraflı mâlûmat istiyorum. Otomobil Harley C. Drexel adında bir müteahhide âitti.»

— Neyi tahkik edecek?

— Minerva ve Drexel arasında bir bağ var mı, onu tahkik etsin. Pazartesi günü öğleden sonra, Drexel'in arabası, bizim binanın yanındaki parkta kaldı bütün gün. Neveda plâkalı iki otomobil vardı sâdece. Bir tanesi Les Vegas'lı genç bir kadına aitti ki, ben ondan şüphelenmiştim. Fakat bu son değişikliğe göre Drexel hakkında tahkikat yaptırmadan geçmek mânâsız olur.

Della Street, telefonu açtı ve bütün detaylarıyla Mason'un istediklerini Paul Drake'e söyledi.

Telefon çaldı, âhizeyi eline alan Della Street «Huntley Banner sizinle konuşmak istiyor patron,» dedi.

Mason «Alo, Mason konuşuyor,» diye telefonu açtı.

— Ben Banner, Mister Mason, Mister Hastings'in ölümüne kadar Minerva'nın avukatlığını yapmaya niyetim yoktu hiç. Bunu size bildirmek istedim.

— Peki, niçin bildirmeye lüzum hissettin?

— Bu bir prensip meselesi benim için. Ahlâk meselesi.

— Ahlâkî meseleler seninle, vicdanın arasındadır

İlk önce. Saniyen de Baro'yla senin arandaki bir mesele, dir.

— Anladım. Fakat ben senin ne düşüneceğine kıymet verdim.

— Sen de zerresi olmıyan şeyleri değerlendirmeye kalkma.

— Benimle böyle konuşma Mason. Her iki tarafın menfaatlerini baltalayacak olan bir mücadeleye girmemiz, mahkemelik olmamız bana kalırsa büyük bir hatâ. Her meselenin iki yüzü vardır. Bunun ortası bulunabilir. Mevcut olan miras her iki tarafı da memnun edebilecek kadar çok. Şahsî düşüncelerimizi dikkate almıyacak olursak müvekkillerimizi anlaştırabiliriz.

— Devam et. İyi konuşuyorsun.

—İlk önce şunu kabul etmeni istiyorum, müvekkilim kanun nazarında haklı. Bunu bir kere kabul et, ondan sonra diğer hususların münakaşasını yapalım.

— Bunu kabul etmiyorum.

—Sana ne yapacağımı anlatayım. Garvin Hastings'in vasiyetnâmesinin fotokopisini sekreterimle sana göndereceğim hemen.

— En son vasiyetnâmesi mi?

— Bildiğimize göre en son vasiyetnâmesi. Minerva Hastings'le evlendikten hemen sonra yapılmış. Bütün malını ona bırakıyor ve onu vasi tâyin ediyor.

— Daha sonra Adelle Hastings'le evlendiğine göre, bu vasiyetnâmenin kıymeti olamaz.

— Hayır, bir dakika bekle, acele etme. Adelle'le olan evliliği kanunî değil. Mevcut kanunun şartlarına göre, vasiyetnâmenin kıymetini kaybetmesi bahis konusu olamaz.

— Konuşmalardan anladığıma göre, Hastings, senin geçerli olduğunu iddia ettiğin vasiyetnâmeyi geçersiz yapan bir başka vasiyetnâme yaptı.

— Böyle bir vasiyet yaptığını zannetmiyorum. Yapmış olsaydı ben bilirdim. Ne yapmaya karar verdiğini bana söylemişti. Bu hususta sana karşı dürüst hareket edeceğim. Bana ilk önce yeni bir vasiyetnâme hazırlamam» söylemişti. Fakat boşanma meselesi ortaya çıkınca, vasiyetnâmeyi hazırlamamı geciktirmemi nafaka için Adelle'le yapacağı anlaşmayı beklememi söyledi. Yapacağımız anlaşmada Adelle'e on sene müddetle her sene bir miktar para verecek ve vasiyetnâmesinde

de bir miktar para bırakacaktı. İşte bu yüzden yeni vasiyetnâmeyi geciktirmemi istemişti.

— Yâni senin iddiana göre, bütün herşeyi müvekkiline bırakan vasiyetnâme geçerli oluyor, öyle mi?

— Bu vasiyetnâmenin son vasiyeti olduğundan kat'f olarak eminim. Sizinle aramızda gizli kapaklı işler olmasın istiyorum Mason. Yazıhanemde bir fotokopi makinesi' var, vasiyetnâmenin bir kopyasını çıkarıp sekreterimle sana gönderiyorum hemen. Onu oku, şâhitlerin imzasını kontrol et, ondan sonra beni ara.

— Şâhit olarak kimler imza atmışlar?

— Sekreterim Elvina Mitchel ve ben imzaladım vasi. yetnâmeyi.

— Vasiyetnâme imzalandığı zaman sen orada miydin?

— Mister Hastings vasiyatnâmeyi bizim yanımızda imza ettikten başka, vasiyetnâmeyle ilgili vesikaları hazırlamamız için de... Neyse bütün bu meseleyle ilgili olan şeyleri sekreterim oraya gelince size anlatır. Vaziyeti iyice anladıktan sonra sizinle konuşuruz. Şunu da unutma, kocasının katili olan bir kadın, miras alamaz.

— Adelle'in, kanunun bu kısmıyla hiç bir ilgisi olmıyacaktır.

— Sen öyle iddia ediyorsun.

— Bundan başka, senin müvekkilinden ne haber? Minerva'nın Hastings'i öldürmediğini nereden biliyorsun? Böyle bir hâdisede, onun dul bir kadın olması, hile yapması ve mevcut vasiyetnâmeye göre herşeye sahip çıkmasına rağmen yine de mirasa konamaz.

— Fakat bu saçma. Minerva böyle bir şey yapamaz. Bu cinayetle ilgisi olamaz.

— Sen öyle zannediyorsun. Bilesin diye söylüyorum. Bâzı deliller doğrudan doğruya Minerva'yı çıkarıyor karşımıza.

— Hangi deliller?

— Şu anda bunları açıklamayı doğru bulmuyorum.

—Elvina'yı... Şey Mis Mitchell'i yazıhanene gönderiyorum. Vasiyetnâmenin fotokopisini getirecek.

— Buraya ne zaman gelir?

— On beş dakika içinde.

— Peki, onunla konuşurum. Vasiyeti imza eden şâhitlerden birisi o değil mi?

— Evet.

— Onu sorguya çekmemde bir mahzur var mı?

— Hiç bir mahzur yok. Ben de onu bu yüzden sana gönderiyorum. Bütün kartlarımı masanın üstüne açık koyuyorum Mason.

— Peki. Bana göstermek istediğin şeylere bir göz atacağım. Fakat bir anlaşmaya yanaşacağımı zannetme. Müvekkilimin haklarından kat'iyyen vazgeçecek değilim.

— Ben bunu istemiyorum senden zâten. Sana karşı dürüst hareket etmeye çalışıyorum Mason. Senin meslekî kabiliyetine büyük bir hürmetim vardır. Bir çatışmaya girmek istemem. Karşılıklı boynuzlaşmak işime gelmez.

— O halde boynuzlarını başka tarafa çevir. Vasiyetnâmenin kopyasını görmemi istiyorsan sekreterini hemen yola çıkar.

Mason telefonu kapattıktan sonra, bütün konuşmayı tâkip eden Della Street'e «Elvina buraya gelince ona İyi bak,» diye döndü. «Onu bir kadın gözüyle tetkik etmeni istiyorum.»

Della «Onun sekreterlikten başka şeyler de yaptığını mı zannediyorsunuz» diye sordu.

— Bilmediğim ve öğrenmek istediğim bir husus da bu. Fakat büyük işler peşinde koşan, küçük bir kız olduğu muhakkak. Maynard'la yakın arkadaşlığı var. Bu sâyede Banner Hastings'in işlerine burnunu sokmuş olabilir. Hastings her ne kadar bunu istemediyse de, Maynard sâyesinde Banner ufaktan, ufaktan Hastings'in işlerine girmiş olmalı. Zâten müvekkilimizin Banner'e bu kadar kızmasının da sebebi bu olmalı. Belki de Banner, uzun zamandanberi Minerva'nın avukatlığını yapmaktaydı.

— Elvina'yı tetkik etmemi söylemenize lüzum yoktu patron. Ben onu, siz demeseniz de bir gözden geçirecektim.

— Şu Benner denen adam düzenbazın teki. Hastings'in işlerine girebilmek için gösterdiği maharete dikkat et. Hastings'in işlerine el atmak için sekreterinden istifade ediyor, ondan sonra Hastings'in hususi avukatı oluyor. Şimdi de Minerva'nın avukatlığını yapıyor.

— Telefon konuşmasından anladığıma göre, sistemini şimdi değiştirmiş. Bütün kozlarını masanın üstüne koyduğuna sizi iknâ etmeye çalışıyor.

— Çok doğru söylüyorsun. Hem de bu hususta lüzumundan fazla gayret gösteriyor. Zayıf olan bir tarafı var, bu tarafını keşfetmemden çekiniyor. Durumunun çok kuvvetli olduğuna beni iknâ etmeye, inandırmaya çalışıyor.

— Kadın muvaffak olabilir mi?

— Hangi hususta?

— Minerva. Yalandan boşandığını söyliyerek Hastings'in parasını aldı. Boşanmak için müracaat etti, ondan sonra da boşandığını bildirdi, Hastings'den bir hayli para sızdırdı. Bir kenara çekilip bekledi. Garvin Hastings'i iki karılı duruma düşürdü. Şimdi de ortaya çıktı ve miras üzerinde hak iddia ediyor.

— Çok ilgi çekici bir takım kanunî şartlar var ortada. Sâdece boşanmamış olduğu için hak iddia etmiyor, evvelce tanzim edilmiş ve değiştirilmemiş olan vasiyetnameye dayanarak mirası istiyor.

— Kanun Adelle'e hiç bir hak tanımıyor mu?

— Bu bir takım şartlara bağlı. Adelle'in evliliği daha baştan geçerli olmazsa veyahutta mahkeme kararıyla iptal edilse dahi, bir adam vasiyetini yaptıktan sonra evlendiği takdirde, yapmış olduğu vasiyet hükümsüz addedilir. Bu umumi bir hükümdür. İşin içine ikinci bir evlilik girince, birinci evlilikten evvel yapılmış olan vasiyetname geçerli olmaz. Tabiî bu durum bir takım şartlarla değişebilir.

Mason yazıhanenin bir yanındaki raflarda duran kanun kitaplarına doğru yürüdü ve 53 numaralı cildi aldı. Sahifeleri çevirdi ve «Bu hususta California eyâletinin kanunlarının hulâsa edilmiş hükmü işte,» dedi. «Bunu yazabilirsin.»

KANUNİ ŞARTLARA GÖRE, VASİYETNÂMEYİ YAPAN KİMSEYLE, VASİYET EDİLEN KİMSENİN ARALARINDAKİ EVLİLİK GEÇERLİ OLMALIDIR. EVLİLİĞİN GEÇERLİ OLDUĞU HUSUS ŞÜPHELİYSE, KARŞI TARAF EVLİLİĞİN GEÇERLİ OLDUĞUNUN İSPAT EDİLMESİNİ TALEP EDER.

— Tabiî bu kitap baskıya verildikten bu zamana kadar geçen iki üç sene içinde bir takım değişiklikler yapılmış olabilir. Bunun için bir takım araştırmalar yapmak mecburiyetindeyiz. Fakat netice olarak esas olan şey kanundur.

Telefon çaldı, Della Street kulaklığı eline aldı ve «Evet, Gertie ne var?» diye sordu. Bir müddet dinledikten sonra «Yâni sekreteri mi demek istedin? Öylemi? Bir dakika bekle Gertie.» diyerek Mason'a döndü. «Huntley Banner kendisi gelmiş. Sekreteri yok.»

Mason «Söyleyin içeriye gelsin,» diyerek elindeki kitabı yerine koydu.

Della gidip kapıyı açtı ve Banner odaya girdi. Tebessüm ediyordu. Anlaşmak için geldiğini anlatmak ister bir hal vardı üstünde.

— Hastings'in yazıhanesinde geçen sahne için hakikaten çok üzgünüm. Müvekkilim Simley Beason'a çok kızıyordu zaten. Adam onun tepesini attırdı. Minerva'nın avukatı olduğum için onun peşinden gitmem normaldi.

Bunu anlarsın. Tabiî, müvekkilimin çok gergin bir durumda olduğunu hesaba katarak müsamahakâr davranman icabeder. Herşeye rağmen işi halletmek niyetiyle ele almamız lâzım.

— Otur Banner. Ben sekreterinin geleceğini zannediyordum.

— Onu göndermek istemiştim ben de. Fakat nedense korktu senden. Onu sual yağmuruna tutacağından, vasiyetnâmeyle ilgili hususlarda sıkıştıracağından çekindi. Bunun üzerine kendim geldim. Sonra buraya gelmek pek zor bir şey de değildi benim için. Yazıhanelerimizin arasında bir buçuk blokluk bir mesafe var. Vasiyetnâmenin esasını bir dilekçeyle, miras işleri için mahkemeye verdim.

Mason, Banner'in çıkardığı kâğıtları almak için elini uzatmıştı.

— Göreceksin. Çok kısa bir vasiyetnâme. Bundan evvel yapmış olduğu vasiyetlerin geçersiz olduğunu, sıhhatinin yerinde, aklının başında olduğunu beyan ederek yapıyor vasiyetnâmeyi. Karısı Minerva'dan başka hayatta bir akrabası olmadığını, bütün servetini bu yüzden karısına bıraktığını bildiriyor. Garanti için de bir bölüm ilâve ettik. Ne kadar zengin olursa olsun, birisi çıkıp akraba olduğunu iddia eder, birisi çıkıp örf ve âdetlere göre karısı olduğunu söyler veyahutta bir başka sebeple yakınlıklarını ispat ederse o kimseye ancak yüz dolar verilecektir. Mirasın miktarının ehemmiyeti yok. Vasiyetnâme, farkedeceğin gibi Elvina Mitchell'in ve benim yanımda imzalanmıştır. Soracağın bir şey varsa, sor.

— Bu vasiyetnâme, vasiyetnâmede yazılı tarihte mi tanzim edildi?

— Evet. Benim yazıhanemde tanzim edildi. Garvin Hastings vasiyetnâmeyi, Elvina Mitchell'in, benim ve daha başka şâhitlerin önünde imzaladı. Hastings bizim de şâhit olarak imza etmemizi istedi ve bu vasiyetnâmenin en son vasiyetnâmesi olduğunu beyan etti. Demir gibi bir vasiyetnâme.

— Minerva'yla evlendiklerinden ne kadar sonra hazırlandı bu vasiyetnâme?

— Zannedersem kırksekiz saat içinde. Bana telefon etti evleneceğini ve karısının haklarının korunması için hazırlık yapmamı bildirdi.

— O zamanki vasiyetnâmeden haberin var mı? Herhalde bir vasiyetnâme vardı?

— Bundan evvelki vasiyetnâmenin maddelerini bilmiyorum. Zira bu vasiyetnâmeden evvelki vasiyetnâme tanzim edildiği zaman ben Mister Hastings'in avukatı değildim.

— Yâni, sen Hastings'in işlerine Minerva'yla evlendiği andan itibaren bakmaya başladın, öyle mi?

— Böyle bir şey söylemedim. Ağzımdan lâf almaya kalkma Mason. Bu vasiyet yapılmadan bir kaç ay evvelinden beri onun bâzı işleriyle uğraşmaktaydım. Fakat bu vasiyetnâmeden sonra işlerinin büyük bir kısmını bana yaptırmaya başladı.

— Sonradan Minerva'yla olan evlilikleri kayaya çarptı, öyle mi?

— Bu daha ziyade kastetmek istediğin mânâya bağlı. Evlilikleri... Nasıl anlatayım... Adelle Sterling işe alındıktan sonra bozuldu. Müvekkilinizin aleyhinde bulunduğumu zannetmeyin. Fakat Minerva'nın düşünüşüne göre, Adelle olmasaydı evliliği yürüyecekti. Adelle'in yapmacıklarla kocasını kandırdığını ve itimadını kazandığını iddia ediyor.

— O halde Minerva, Nevada'ya gidip yerleşti, boşanma işini halledecekti, öyle mi?

— Evet. Bunun saklanacak bir tarafı yok. Hastings evliliklerinin yürümeyeceğini, ayrılmalarının daha yerinde olacağını söylemişti. Minerva'ya. Zannedersem bunu söylediği zaman, sekreteriyle sevişiyordu. Sekreteriyle evlenebilmesi için serbest kalmayı arzu ediyordu. Bu sebeple de Minerva'nın Nevada'ya gitmesini ve boşanmak için müracaat etmesini istedi.

— Minerva bunu kabul etti mi?

— Hayır, kabul etmedi. Boşanma dâvâsını burada açmak istedi. Boşanmaya sebep olan kimse olarak da Adelle'i gösterdi. Geçiminin temin edilmesini, nafaka olarak yüklü bir para ve mülk talep etti. Bundan başka bütün mahkeme masraflarını ve avukat paralarını Hastings'in ödemesini istedi.

— Bu dâvâ açılmadı mı?

— Dâvâdan bahsetmeye bile lüzum yok. Dâvâ reddedildi. Bu hususu şahsen ben temin ettim.

— Dâvâ niçin reddedildi?

— Hastings Minerva'ya gitti ve dâvâdan vazgeçmesinin ve onu serbest bırakmasının daha iyi olacağını söyledi. Onu iknâ etti.

— Onu iknâ etmek için ne kadar verdi?

— Herkes bir şeyler söyledi o zaman. Hastings bu hususta bana da bir bilgi vermedi. Zâten Hastings ve Minerva işlerini şahsen kendileri hallettiler. Ben de aralarına girmeyi doğru bulmadım. Dâvâ açmak için müracaat ettiği zaman Minerva bir avukat tutmuştu.

— O avukat ne yaptı?

— Zannedersem Minerva onu tatmin etti... Yâni Hastings bir şeyler verdi avukata. Netice olarak Minerva ikiyüz elli bin dolarlık bir çek aldı ve ondan sonra boşanmayı kabul ederek, işi tanzim etmek üzere Nevada'ya gitti. Tabiî onun ateşe karşı ateşle mukabele ettiğini kendi kulağınızla, onun ağzından duydunuz. Kocasına boşanma kararının bir kopyasını gönderdi Fakat bu karar tasdik edilmemişti. Tabiî ki, "bu bir hileydi. Bu hile ona bir menfaat temin etmiş olsa bile bir bir hukuk işidir. Zira müvekkilim o anda öyle bir durumdaydı ki, menfaatini koruyabilmek için mümkün olan herşeyi yapmayı mübah görüyordu. Netice olarak kanun nazarında müvekkilim Hastings'in karısı olarak kalmış ve Garvin Hastings'in Adelle Sterling'le yapmış olduğu evlenme geçerli olmamıştır.

— Minerva ile Garvin Hastings arasında bir anlaşma yapılmamış mıydı?

— Bunu ben bilmiyorum. Hastings doğrudan doğruya Minerva'ya gitti ve bana bak Minerva, niçin bu iş için bir avukat tutuyor ve işi mahkeme kapılarına kadar götürüyorsun? dedi. Bütün parayı avukat

alacak ve senin eline bir metelik bile geçmiyecek. Bütün her şey bana, benim şahsıma ait... Netice olarak, Minerva'yı, peşine dedektif takmakla ve bir skandal yaratmakla tehdit etti.

— Bu skandalin ne olduğunu biliyor musun?

— Hayır, bilmiyorum.

— Bilmiyor musun, yoksa söylemek istemiyor musun?

— Şerefim üzerine yemin ederim ki bilmiyorum Mister Mason. Bu hususta ne Mister Hastings ne de Minerva bana itimat etmediler. Hususiyetlerine beni sokmadılar. Bu aralarında geçen bir konuşmaydı ve ne olduğunu ben bilmiyorum. Bildiğim tek şey, Minerva'nın geçmişinde Mister Hastings'in bir şeyler bulmuş olması ve Minerva'nın bunun duyulmasını istememesi. Zannedersem Minerva karşı gelemedi bu duruma. Bu sebeple de kocasıyla anlaş mak mecburiyetinde kaldı.

— Anlaşmalarına ait herhangi bir vesika imzalamadılar, öyle mi?

— Hayır, herhangi bir vesika imzalanmadı. Minerva dâvâdan vazgeçmeyi ve boşanma müracaatını yapmak üzere Nevada'ya gitmeyi kabul etti. Bu suretle Minerva boşanma kararını alıp Hastings'e gönderecek ve nafaka için herhangi bir iddiada bulunmayacaktı.

— Fakat bütün bu anlaşmaya rağmen, Minerva işin başındanberi onu aldatmayı ve iki karılı duruma düşürmeyi tasarlamıştı.

— Ben öyle zannetmiyorum. İşin başında Minerva herşeyi anlaştıkları gibi yapmayı düşünüyordu. Fakat sonradan Adelle'in numara yaparak Garvin Hastings'in itimadını kazandığını görünce fikir değiştirdi... Tabiî bizler kadınların nasıl hareket edeceklerini takdir edemeyiz. Çoh tuhaf şeyler yaparlar. Buraya müvekkilimin suçsuz olduğunu söylemeye gelmedim. Sâdece kanun nazarında onun mirasa hak kazandığını anlatmaya ve bu durumda bir anlaşma yapmaya geldim.

— Anladığıma göre, Nevada'da tahkikat yaptın ve boşanma kararının tasdik edilmemiş olduğunu öğrendin değil mi?

— Burası doğru Mason. Daha doğrusu Minerva'mn avukatlığını kabul etmeden evvel bu hususu tetkik ettim. Minerva müracaatı yapmış. Boşanmak için lüzumlu olan altı haftalık zamanı da orada geçirmiş. Fakat dâvâ mahkemeye intikâl etmemiş.

— Ama kocasına bir mahkeme kararı göndermiş. Sahte bir boşanma kararı.

— Hayır.

— Bir dakika. Hastings'in yazıhanesinde bunu bir sürü şâhit önünde itiraf etti.

— Hayır, böyle bir şey yok. Tuhaf bir fark var arada Mason. Boşanma kararı sahte değildi.

— Ne demek istiyorsun?

— Mahkeme kararına, yâni kocasına göndermiş olduğu karara, daha evvel tespit edilen hâkimin ismini yazmadı, kurnazlık etti. Hayâli bir isim yazdı karara. Bu bir hile olabilir. Fakat hiç bir zaman sahtekârlık değildir. Yapmış olduğu hileden mesuldür sâdece. Mister Hastings hayatta olsaydı, onunla arasında bir mesele olabilirdi bu hile. Fakat kocasının metresi hiç bir hak iddia edemez. Müvekkilim suç^|zdur demiyorum. Fakat her ne olursa olsun, hâlen Garvin Hastings'in karışıdır ve dul kalmıştır.

Birdenbire telefon kısa kısa çalmaya başladı. Bu Gertie'nin verdiği tehlike işâretiydi.

Odanın kapısı âniden açıldı ve Komiser Tragg içeriye girdi.

— Vay. vay, vay, Perry galiba seni iş üzerinde yakaladım. Merhaba Banner, ikiniz burada ne yapıyordunuz? Bir arada entrika mı çeviriyordunuz?

— Tragg hiç bir zaman bana haber vermelerine müsaade etmek nezâketini göstermez. Elini kolunu sallıyarak doğrudan doğruya içeriye girer.

Tragg «Çok doğru söylüyor,» diye eğildi ve selâm verdi. «Vergi mükelleflerimiz avukatların yazı'hânelerine haber vererek girmemizden, hoşlanmıyorlar. Onlara hazırlanmaları için fırsat vermemizi istemiyorlar.»

— Ne gibi bir hazırlık yapacağımı tahmin ediyordun?

— Pek fazla bir şey ummamıştım. Sana şunu haber vermeye geldim Perry. Müvekkilini tevkif edeceğim.

— Hangi suçtan?

Tragg kendinden emin «Tabiî cinâyet suçundan» dedi. «Tabancanın cinâyette kullanılan tabanca olduğu anlaşıldı. Üstünde de parmak izi bulduk.»

— Tabancadan parmak izi alamazsınız. Bunu kendin de kabul ettin Tragg. Mamafih tabanca bilâhare Beason ve sekreteri tarafından tutuldu.

— Bu, pudra sâyesinde meydana çıkan bir parmak izi değil Perry. Değişik bir şey.

— Müvekkilimin parmak izi mi?

— Henüz bilmiyorum. Onun parmak izini almadık daha. Şimdi alacağız. Fakat bulduğumuz parmak izinin bir kadına âit olduğundan eminim. Daha evvel bir tabancadan parmak izi alabileceğimizden emin değildim. Elli vak'ada belki bir defâ mümkün oluyor. Evvelce de söylediğim gibi bu normal bir parmak izi değil. Tabancayı eline alan şahsın eli ya şekerli, ya ojeli veyahutta tutkal gibi bir şeyliymiş. Parmak izi kuru olduğu için pudra bir şey göstermedi. Fakat çok net bir şekilde görülebiliyor. Çok net.

— Müvekkilimi bulamazsam ne olacak?

— O takdirde onu biz yakalarız. Mamafih biz onu şehri terketmemesi kaydıyla serbest bırakmıştık. Onu aradığımız takdirde senin sâyende bulacaktık. Şimdi müvekkilini istediğimizi sana bildiriyorum.

Tragg gülerek bir koltuğa yerleşti ve «Sen ne yapıyorsun Banner?» diye sordu.

— Çok iyiyim, cidden çok iyiyim!

Mason «Sen kazandın Tragg,» diye başıyla Della'ya işâret etti. «Adelle Hastings'i ara ve hemen buraya gelmesini söyle.»

ONİKİ

Hâkim Quincy L. Fallon mahkemeyi dolduran kalabalığa baktı ve «Burada California eyâletince Adelle Sterling Hastings'e karşı açılmış olan dâvânın ön mahkemesini yapmak üzere toplanmış bulunuyoruz. Hazır mısınız?» dedi.

Savcı yardımcılarından Morton Ellis «Biz hazırız, Hâkim bey,» diye ayağa kalktı.

Mason'da onu taklit ederek «Muhterem Hâkim Bey, müdafaa hazır,» diye cevap verdi.

— Çok güzel beyler. Mahkemeye başlamadan evvel bir takım açıklamalar yapmak istiyorum. Mahkemenin gazetelerden öğrendiğine göre, bu kanunî mücâdele, kalan emlâkin kortrolünü ele geçirmek için yapılmaktadır. Minerva Shelton Hastings mevcut bir vasiyetnâmeye dayanarak mirasta hak iddia etmektedir. Adelle Sterling Hastings ise öldürülenin son karısı olduğunu söylemektedir. Her iki taraf da birer dilekçeyle müracaat etmiş bulunmaktadırlar ki, zamanı gelince bu dilekçeler verâset mahkemelerine intikal edecektir. Şimdi, şunu anlamanızı istiyorum: Bu mahkeme kimin mirasa hak kazanacağını tahkik etmekle vazifeli değildir. Mahkememiz cinâyetin işlenip işlenmediğini, işlendiyse, bu cinâyetten, zanlının mesul olup olmadığını araştıracaktır. Suçluysa, zanlı ağır cezâ mahkemesine sevkedilecek, suçsuzsa serbest bırakılacaktır. Mahkeme bu dâvâda mirasın esas mesele olduğunu idrâk ediyor. Bu bakımdan miras işleriyle ilgili bir takım şâhitleri dinleyebiliriz. Bunu ancak cinâyetle ilgisi olduğu için yapacağız. Miras meselesi hususi olarak hiç bir suretle ele alınmıyacaktır. Avukatların cinâyet dâvasında, boş atıp dolu tutmak için yapacakları numaralara ve elde edecekleri bilgileri verâset mahkemesinde kullanmalarına müsaade etmiyeceğiz. Bu bakımdan sizleri ikaz ediyorum beyler, sorgularınızı mahkemenin usulleri çerçevesinde yapmalısınız. Başlayabilirsiniz beyler.

Morton Ellis çok ciddî bir eda ile ayağa kalktı .

Bir müfettiş, Hastings'in evinin bulunduğu yerin şemasını, evin birinci ve ikinci katının plânlarını çıkardı. Cinâyetin işlenmiş olduğu odanın resimlerini ibraz etti. Bir otopsi mütehassısı ölümün, kafaya iki kere ateş edilmiş olmasından meydana geldiğini açıkladı. 38 kalibrelik bir tabancayla ateş edilmişti. Kurşunlar beyni parçalamışlardı. Ceset yatakta bulunmuştu ve cinâyetin, maktul uyurken işlendiği muhakkaktı. Cinâyet en erken ayın dördünde pazartesi günü saat birle, en geç, aynı gün sabah sekiz arasında işlenmiş olmalıydı. Mütehassısa göre ceset yerinden oynatılmamış, ateş edildiği zaman yatmakta olduğu şekilde bulunmuştu. Ölüm sarılığı tamâmen teessüs etmişti.

Ellis «Diğer bir şâhit olarak Komiser Arthur Tragg'ı çağırıyorum» dedi.

Tragg ilerledi, şâhit sandalyesine geldi, yemin ettikten sonra cesedin nasıl bulunduğunu anlattı ve cesedin yataktaki vaziyetinde çekilmiş olan resimlerini verdi. Sonra ölüme sebep olan mermi çekirdeklerini çıkardı. Bunlardan bir tânesi kafatasını delmiş ve mindere girmişti, diğeri ise kafatasının içinde kalmış ve otopside çıkarılmıştı.

Ellis «Müdafaa avukatı Mister Mason'u tanır mısınız?» diye sordu.

— Evet tanırım.

— Ara sırâ telefonla konuşur musunuz?

— Evet.

— Salı günü yâni ayın beşinde sabahleyin de konuştunuz mu?

— Evet, konuştuk efendim.

— Neler konuştunuz?

— Mister Mason telefonda, bir gün evvel yazıhânesine birisinin geldiğini söyledi.

Ellis, «Durun bir dakika,» diye müdahale etti. «Bir gün evvel, yâni ayın dördünde, pazartesi günü öyle mi?»

— Evet.

— Mister Mason başka neler söyledi?

— Bu ziyâretcinin yazıhânede bir kadın çantası unuttuğunu, çantanın içinde tabanca bulunduğunu, tabanca ile iki kere ateş edilmiş olduğunu söyledi. Çantanın içinden çıkan şeylerden, bunların zanlı Misis Adelle Hastings'e âit olduğunu öğrendiğini ilâve etti. Tabancayı kontrol etmek isteyip istemeyeceğimi sordu.

— Siz ne yaptınız?

— Bir memura Hastings'in yazıhânesine telefon etmesini emrettim. Bir müddet sonra memur yazıhâneye telefon ettiğini, Mister Hastings ortalıkta görünmediği için yazıhâneden eve bir adam gönderildiğini ve Mister Garvin Hastings'i yatağında öldürülmüş olarak bulduğunu haber verdi.

— Sonra ne yaptınız?

— Mister Mason'in yazıhânesine gittim.

— Orada ne buldunuz?

— Zanlı yazıhânedeydi.

— Mister Mason'un bahsettiği tabancayı buldunuz mu?

— O zaman bulamadım.

— Daha sonra buldunuz mu tabancayı?

Mason «Bir dakika muhterem hâkim bey,» diye ayağa kalktı. «Bu suale, şâhidi neticeye zorlaması bakımından itiraz ediyorum.»

Ellis «Niçin?» diye Mason'a döndü «Tabancayı sonradan bulup bulmadığına yemin edebilir.»

— Hayır edemez. Zirâ şâhit, ona verdiğim tabancanın, bahsettiğim tabanca olup olmadığını bilmiyor. Bulunan tabanca bahsetmiş olduğum tabanca olmıyabilir.

Ellis «Oh, hâkim bey,» dedi. «Bu sâdece kaçamak yapmaktır. Tabancanın çantadan Mister Mason'un çekmecesine, Simley Beason'un çalıştığı yazıhâneye ve sonra tekrar Mister Mason'un yazıhânesine ve ondan sonra da Komiser Tragg'a nasıl geçtiğini tâkibedebiliriz.»

Mason «Hadi, buyurun tâkibedin bakalım» diye cevap verdi. «Fakat bu tabancanın benim çekmecemdeki tabanca olduğunu şâhide söyletmeyin. Bu neticeye gitmektir.»

Ellis «Pekâlâ, pekâlâ» diye istemiyerek kabul etti. Sanki lütfediyormuş gibi gülümsedi. «Suali geri alıyorum ve şâhide şunu soruyorum: Mister Mason'un yazıhânesine gittiğiniz zaman tabancayı sordunuz mu?»

— Sordum.

— Vermesini istediniz mi?

— Evet istedim.

— Mister Mason ne yaptı? Bu isteğinize karşılık bir şey yaptı mı?

— Çekmeceyi açtı ve onun boş olduğunu görünce çok şaşırdı.

Morton Ellis «Size soruyorum Komiser» dedi. «Yanı nızda tabancaların evrakları, yâni Carvin Hastings'e satılan tabancaların faturaları var mı?»

— Var.

— Lütfen onları bana verir misiniz?

Tragg iki kâğıdı savcı yardımcısına uzattı.

— Bu kâğıtlar neyi gösteriyor Komiser?

— California Eyâleti kanunlarına göre saklanması Icâbeden evrak olup tabancaların Sportsman Supply Center isimli dükkân tarafından Garvin Hastings'e satıldığını gösteriyor.

— Bunlarda ne yazıyor?

— Smith Wesson marka, 38 kalibrelik iki tabancanın satıldığını yazmakta. Numarası C 48809 olanı kâğıdında işâret edildiği tarihte satılmış. Aynı model olan ve C 232721 numaralısı bir kaç ay sonra, yâni birinci tabancadan bir kaç ay sonra satılmış.

— Çok güzel. Şimdi bize zanlının avukatı olan Mister Perry Mason'la aranızda geçen konuşmaları anlatır mısınız? Bu tabancalarla ilgili olan konuşmalarınızı.

— Mister Mason tabancayı bir kadının yazıhânede bıraktığı çantadan aldığını söyledi. Tabancayı masasının sağ taraftaki en üst çekmecesine koymuştu. Fakat sonradan tabanca kaybolmuştu.

— Bu konuşma ne zaman oldu Komiser?

— Ayın beşinde, salı günü.

— Tabancayı bulmak için ne yaptığını size söyledi mi?

— Daha sonraki konuşmamızda anlattı.

— Ne dedi?

— Kendisinin ve Drake Dedektif Bürosu'nun sâhibi Paul Drake'in yapmış oldukları tahkikat neticesinde, ayın beşinde salı günü sabahı temizlikçi kadın yazıhâneyi temizlerken bir erkeğin yazıhâneye girdiğini öğrendiğini söyledi. Bu adamın elinde bir evrak çantası varmış ve kadına Perry Mason olduğunu söylemiş. Söylememiş ama, Perry Mason'muş gibi hareket etmiş. Yazıhâneye girmiş, içerde on dakika kaldıktan sonra çıkıp gitmiş. Mister Mason yapmış olduğu tahkikat sâyesinde bu adamın kim olduğunu öğrendiğini söyledi. Garvin Hastings'in yazıhâne müdürü Simley Beason'muş.

— Başka bir şey söyledi mi?

— Simley Beason tabancayı alıp ince bir kâğıda sardığını ve sonrada kalın bir kâğıtla paketlediğini, paketi bandladıktan sonra golf çantasının en altına koyduğunu anlatmış.

— Sonra ne olmuş?

— Mister Simley Beason, Mister Mason'un yazıhânesinden telefon etmiş, sekreterini aramış. Ona tabanca paketinin bulunduğu yeri târif etmiş, onu alıp Mister Mason'un yazıhânesine getirmesini söylemiş. Sekreter paketi getirdiği zaman, paketin kâğıdının yırtılmış olduğunu görmüşler. Bir jilet veya...

Ellis «Mister Mason tabancayı ele geçirdikten sonra ne yaptığını söyledi mi?» diye Komiser Tragg'ın daha fazla konuşmasına mâni oldu.

— Bana telefon etti ve tabancayı bulduğunu haber verdi. Oraya gittiğim zaman da tabancanın sarılı olduğu kâğıtları sakladığı yerden çıkardı. Belki parmak izi tespit edebilirim diye bana verdi.

— Siz ne yaptınız?

— İlkönce Mister Mason'un yazı masasına gittim ve tabancayı aldım.

— Bu tabancayı balistik kontrola tâbi tuttunuz mu?

— Evet, tuttum.

—Tabancayla ateş ettiğiniz merminin çekirdeğini, maktulün kafatasından ve yatağından çıkan çekirdeklerle karşılaştırdınız mı?

— Evet.

— Ne buldunuz?

— Maktule bu tabancayla ateş edilmiş olduğunu.

— Size bir tabanca gösteriyorum. Smith Wesson marka ve 38 kalibrelik. Numarası C 48809. Bu tabancayı tanıyor musunuz?

— Evet, tanıyorum efendim. Üstünde koyduğum işâret var. Numarasını da kaydetmiştim.

— Bu, Mister Mason'dan aldığınız tabanca mı?

— Evet, o.

— Bu tabancanın üstündeki parmak izlerini tespit ettiniz mi Komiser?

— Tespit ettim.

— Tabancada parmak izi buldunuz mu?

— İlk önce hiç bir parmak izine tesâdüf etmedim. Tabancanın üstüne pudra serptiğim zaman hiç bir şey göremedim. Fakat tabancayı müdüriyete götürdüğüm zaman üstünde kurumuş bir parmak izi olduğunu farkettim. Bü kısımda rutubet olmadığı için pudra yapışmıyordu. Kurumuş bir parmak iziydi bu. Tabancayı tutan kimsenin eli, şekerli veyahutta oje gibi bir şeye batmış olmalıydı. Fakat ışık altında çok net olarak görülebiliyordu.

— Bu izin fotoğrafını çektiniz mi?

— Evet, efendim.

— Fotoğraf yanınızda mı?

— Yanımda.

— Bu parmak izinin kime âit olduğunu tahkik ettiniz mi?

— Ettim, efendim.

— Kimin parmak izi?

— İz, zanlı Misis Adelle Hastings'in sağ elinin orta parmağının izi.

— Bu tabancanın delil olarak alınmasını, soruşturma usulünün B-12 maddesine göre cinâyet delili olarak saklanmasını taleb ediyorum.

Mason «Bir dakika,» diye müdahele etti. «Bu tabancanın delil olarak alınmasını kabul veya reddetmeden evvel şâhide sual sormak istiyorum.»

Hâkim Fallon «Pekâlâ,» diye emretti. «Şâhide sual sorabilirsiniz.»

— Komiser bey, bende tabanca olduğunu söylediğimi ifâde ettiniz. Bende tabanca olduğunu söylediğim bir hakikat değil mi?

— Bana, tabancayı bulduğunuzu söylediniz gibi geldi.

— Masamn çekmecesinden alınmış olan tabancayı bulduğumu mu söyledim?

— Ben öyle anladım.

— Tabancayı zanlının çantasından aldığımı mı söyledim?

Tragg «Bir dakika müsaade edin,» dedi. «Tabanca hakkında olan konuşmam sizinleydi. Sonradan tabanca kayboldu. Daha sonra sekreteriniz bana telefon etti ve yanlışlıkla bir yere konmırş olan tabancanın bulunduğunu söyledi.»

Mason «Bunu ben mi söyledim, yoksa söylemedim mi?» diye sordu. «Simley Beason tabancayı yazıhâneden aldı. Bir kâğıda sarıp paketledi, paketi bandlayıp mühürledi.

Paket yazıhâneme getirildiği vakit, kâğıdın bir jilet veya keskin bir çakıyla kesilmiş olduğunu gördük. Bu vaziyette bu tabancaya zanlının çantasındaki tabanca denilebilir mi?»

Ellis «Şâhidin bunu görmediğini, duyduğunu dikkate almasını istiyor ve suale itiraz ediyorum» dedi.

Mason «Şâhit bütün bu hususları kendisi tahkik etti,» diye cevap verdi. «Ben ona sual sormak suretiyle hatırlamasını temine çalışıyorum. Yapılan konuşmaları hatırlasın istiyorum.»

Hâkim Fallon «İtiraz reddedildi,» diye emretti. «Suale cevap verin.»

— Kat'i olarak denilemez.

— Benim size söylediklerim doğruysa, bu tabancanın zanlının çantasından alınan tabanca veyahutta Simley Beason'un benim masamdan aldığı tabanca olduğu hususunda şüpheye düşülemez mi?

Ellis «Bunun münakaşa konusu olması ve şâhidi neticeye zorlaması bakımından itiraz ediyorum» dedi.

Hâkim Fallon «İtiraz kabul edilmiştir» diye Mason'a baktı.

Mason «Komiser Tragg» diye gülümsedi. «Cinâyette kullanılan tabancanın bu tabanca olduğunu söylediniz değil mi?»

— Evet, efendim.

— O halde cinâyetin hangi tabancayla işlendiğini biliyorsunuz.

— Evet.

— Bu tabancayı zanlıda hiç bir zaman görmediniz değil mi?

— Hayır efendim, görmedim.

—Benim yapmış olduğum açıklamadan ve sizin kendi tahkikatınızdan da öğrendiğiniz gibi, Simley Beason tabancayı alıp, paketleyip golf torbasına koyduktan sonra, paket yırtıldığına göre, birisinin bu paketi yırtıp içindeki tabancayı değiştirmediğine de yemin etmezsiniz her halde?

Ellis «Aynı sebepten itiraz ediyorum» diye ayağa kalktı.

Mason «Sayın mahkeme» dedi. «Bu değişik bir sualdir. Şahide, benimle berâber olduğu sırada geçen konuşmalara âit sual soruyorum. Şâhit, zanlıyla tabanca arasında bağ varsa söyliyebilir.»

Hâkim Fallon «İtiraz reddedildi» diye kararını bildirdi. «Bana kalırsa bu sual uygundur. Zira konuşmalar, şâhit, Perry Mason'la berâberken geçmiştir.»

Komiser Tragg «Hayır efendim, yemin etmem» dedi. «Bana anlattığınız şeylerden sonra, Simley Beason tabancayı aldıktan sonra değiştirilmemiş olduğuna yemin edemem. Bana vermiş olduğunuz tabancanın, zanlının çantasından aldığınız tabanca olduğuna ve sizin ifâdenizden çıkardığım neticeye göre de bu tabancanın zanlıyla ilgisi bulunduğuna yemin edemem. Yalnız dikkat edin Mister Mason, sizin anlatmış olduğunuz şeylere dayanarak yemin edemem diyorum. Fakat tabancanın üstünde kurumuş olan parmak izinin, zanlının, sağ elinin orta parmağının izi olduğuna yemin edebilirim. Zanlı eli şekerli veyahutta ojeli iken bu tabancayı tutmuş.»

Mason «Tamam,» diye cevap verdi. «Zanlının elinin şekerli olması mümkün, değil mi?»

— Evet efendim. Şekerli, ojeli veya tutkal gibi bir şeye batmış olabilir.

— Tabancanın üstünde kurumuş öyle mi?

— Evet efendim.

— Kurumuş olan bu parmak izine pudra yapışmıyor, öyle mi?

— Evet.

— Parmak izi kurumuş ve güç belli oluyor, değil mi?

— Evet efendim.

— Tetkik edilen parmak izleri çok defa rutubetli ve yağlı olurlar ve bunlar kısa bir müddet için dayanırlar değil mi?

— Evet.

— Fakat tabancanın üstünde bulduğunuz parmak izi, farklı, öyle mi?

— Evet efendim.

— Normal bir parmak izi gibi çabuk bozulacak cinsten değil öyle mi?

— Evet, doğru.

— Bütün bunlardan sonra, tabanca zanlının kocasındayken, zanlı geçen yılbaşında eli şekerliyken, şeker yerken tabancayı tutmuş olabilir mi size göre?

Komiser Tragg'ın yüzü birdenbire aydınlandı. «Bu izin ne zaman yapıldığını söyliyemem» diye cevap verdi.

— Yılbaşında yapılmış olabilir mi, geçen yılbaşında?

— Yapılmış olabilir.

Mason «Tamam,» dedi. «Benim, şâhidin gördüğü şeylere âit soracağım sualler bu kadar. O halde şimdi tabancanın, savcılığın istediği sebeplerle delil olarak kabul edilmesini reddediyorum. Bu yersiz, usule aykırı ve maddi delillere dayanmıyan bir taleptir.»

Hâkim Fallon «Bu tabanca sadece cinâyetin işlenmiş olduğu bir tabancadır» diye karar verdi. «Bu sebeple delil olarak alınacaktır.»

Ellis «Komiser Tragg'a soracaklarım bitti, şimdi şâhit olarak Simley Beason'u çağırıyorum» dedi.

Simley Beason çok büyük felâketlerle yüz yüze gelmiş bir kimsenin ruh hâleti içinde şâhit sandalyesine geldi. İsmini ve adresini söyledikten

sonra sağ elini kaldırıp yemin etti. Ondan sonra bir düşmanına bakıyormuş gibi gözlerini Morton Ellis'e dikti.

— Bu ayın dördünde ve beşinde Hastings müessesesinde ofis müdürü olarak çalışmaktaydınız. Adınız Simley Beason ve dört senedenberi aynı işte ve aynı vazifede çalışmaktasınız, öyle değil mi?

— Evet efendim.

Ellis «Sayın Reis Bey,» diye Hâkim Fallon'a döndü. «Bu şâhit, müdafanın tarafını tutan yalancı bir şâhittir. Bu bakımdan onu ifâdeye zorlıyacak şekilde sualler soracağım.»

Hâkim Fallon «Şâhidin müdafaa tarafını tuttuğunu belirten bir hareketi görülmüş değil,» diye cevap verdi. «Suallerinizi normal şekilde ve usule uygun yolda sorun. Müdafa tarafını tuttuğuna kanaat getirecek olursam, istediğiniz şekilde sual sormanıza müsaade ederim.»

— Peki, Sayın Hâkim Bey.

— Bu ayın beşinci günü olan salı sabahını iyi hatırlayın. O gün zanlıyı gördünüz mü?

— Evet, gördüm efendim.

— O gün ilk defa ne zaman gördünüz?

— Sabahın erken saatlerinde.

— Ne kadar erken?

— Saatime bakmadım.

— Güneş doğmadan mı?

— Hatırlamıyorum.

— Zanlıyı nerede gördünüz?

— Bir lokantada.

— Onunla o saatte nasıl buluştunuz orada?

— Lokantaya geleceğini söylemişti bana.

— Bütün gece açık olan cinsten bir lokanta mıydı?

— Evet.

— Onunla buluşup kahvaltı mı yaptınız orada?

— Evet.

— Kahvaltı yaparken konuştunuz mu?

— Tabiî konuştuk. Orada" oturup birbirimize bakacak değildik her halde.

Ellis «Sâdece sorulana cevap verin,» diye kızdı. «Zanlıyla konuştunuz mu, yoksa konuşmadınız mı?»

— Sorduğunuza cevap verdim. Konuştuğumuzu söyledim.

— Onunla konuştuktan sonra Mister Mason'un yazıhânesine, yâni yazıhânenin bulunduğu binâya gittiniz öyle mi?

— Evet.

— Binâya girdiniz değil mi?

— Evet.

— Asansördeki defteri imzaladınız mı?

— İmzaladım.

— Kendi isminizi mi yazdınız?

— Hayır.

— Rastgele bir isim mi yazdınız?

— Evet.

— Asansörden, Mister Mason'un yazıhânesinin bulunduğu katta mı çıktınız?

— Evet.

— Doğru Mister Mason'un yazıhânesine gittiniz öyle mi?

— Evet?

— Mister Maso'nun yazıhânesine gidince ne yaptınız?

— İçeri girdim.

— Sizin içeri girmenize müsarade eden kimse var mıydı orada?

— Vardı.

— Kimdi?

— Temizlikçi kadın.

— Onunla konuştunuz mu?

— Evet.

— Ona ne söylediniz?

— Hatırlamıyorum.

— Mister Mason'un yazıhânesinden bir şey aldınız mı?

— Cevap vermeyi reddediyorum.

— Hangi sebepten?

— Vereceğim cevap beni suçlu düşürebileceği için... Ellis Hâkim Fallon'a baktı.

Hâkim Fallon «Tamam,» dedi. «Bu şâhit müdafaa tarafını tutuyor. İstediğiniz yolda sual sorabilirsiniz. Yalnız, müdafaanın itiraz etmeyeceği şekilde sorun.»

— Mister Mason'un yazıhânesinden bir tabanca aldınız mı?

— Vereceğim cevap beni suçlu düşürebilir. Cevap vermeyi reddediyorum.

— Daha sonra, Mister Mason'un yazıhânesinden ve Mister Mason oradayken sekreterinize telefon ettiniz mi?

— Evet.

— Sekreterinizin ismi ne?

— Rosalie Blackburn.

— Telefonda ona ne söylediniz?

— Yazıhânedeki masamın çekmecesinden dolabımın anahtarını almasını, golf torbamdan golf takımlarını çıkarmasını, torbayı baş aşağı çevirmesini, bulacağı paketi alıp bana getirmesini.

— Mister Mason'un yazıhânesine mi?

— Evet.

— Dediklerinizi yaptı mı?

— Bilmiyorum.

— Bilmiyorum demekle, ne demek istiyorsunuz?

— Dediklerimi yapıp yapmadığını bilmiyorum demek istiyorum.

— Mister Mason'un yazıhânesine paketle geldiğini biliyorsunuz değil mi?

— Evet biliyorum.

— Golf torbasına koyduğunuz ayni paketi mi getirdi oraya?

— Bilmiyorum.

— Paketin içine koyduğunuz ayni şeyi getirdi değil mi?

— Bilmiyorum.

— Bilmiyorum, ne demek?

— Paketteki şeyin ayni şey olup olmadığını bilmiyorum.

— Pakette bir tabanca vardı, değil mi?

— Oraya bırakmış olduğum paketin içindeki bir tabancaydı, evet.

— Mister Mason'un ofisinden aldığınız ayni tabancayı oraya koymuştunuz değil mi?

— Bu suale cevap vermeyi reddediyorum. Vereceğim cevap beni suçlu düşürebilir.

— Fakat golf torbasına bir paket koyduğunuzu kabul ediyorsunuz, öyle mi?

— Evet.

— Bu paketin içinde bir tabanca vardı.

— Evet.

— Bu paket golf torbasından sekreteriniz tarafından alındı değil mi?

Mason «İtiraz ederim,» diye müdahele etti. «Şâhidin vereceği cevap netice çıkaracak mahiyettedir.»

— İtiraz kabul edildi.

Ellis «Fakat,» diye devam etti. «Paketi golf torbasından almasını sekreterinize siz söylediniz.»

— Evet.

— Ve Mister Mason'un yazıhânesine getirmesini.

— Evet.

— Sekreteriniz bunları yaptı mı?

— Bilmiyorum.

— Siz Mister Mason'un yazıhânesinde değil miydiniz? Paketi size getirmedi mi?

— Bana bir paket getirdi. Fakat bu paketin içindekinin benim koyduğumla ayni olup olmadığını bilmiyorum. Bunu şu şekilde izah edeyim. Paketin içindekinin değiştirilmemesini temin maksadıyla, paketi bandlamış, üstüne ismimi yazmış, imzalamış ve mühürlemiştim. Ayrıca bir etikete paketin içinde ne olduğunu da yazmış, nereden alındığım belirtmiştim. Paket bana geldiği vakit, kâğıt yırtılmış ve mühür bozulmuştu. Bu bakımdan içindeki tabancanın değiştirilip değiştirilmediği hakkında fikrim yok.

— Paketin içinde bir tabanca vardı değil mi?

— Evet efendim.

— Otuz sekiz kalibrelik, Smith Wesson marka bir tabancaydı, değil mi?

— Evet.

— Bu tabancayı Mister Mason'un yazıhânesinden almıştınız, öyle mi?

— Bu suale cevap vermeyi reddediyorum. Vereceğim cevap beni suçlu düşürebilir.

— Peki, şimdi tekrar zanlıyla buluştuğunuz zamana dönelim. Mister Mason'un yazıhânesini ziyâretinizin sebebi, zanlının size söylediği bâzı şeyler, öyle değil mi?

Şâhit bir an tereddüt etti.

Ellis «Doğru değil mi?» diye ısrar etti. «Suale cevap verin.»

— Suale cevap vermeyi reddediyorum. Vereceğim cevap beni suçlu düşürebilir.

Ellis, «Sayın Hâkim Bey,» dedi. «Açıkça buradaki şâhit kanunun kendisine tanımış olduğu haktan istifâdeyle suale cevap vermiyor, kanunî bakımdan doğru olmayan bir şey yapıyor. Mister Mason'un yazıhânesinde yapmış olduğu hırsızlıkla ilgili bir suale cevap vermemesi normaldir. Fakat sorduğum sual zanlıyla yapmış olduğu konuşmayla ilgilidir. Bu konuşmanın saklanacak bir hususiyeti yoktur ve kendisini suçlu düşürecek bir sual de sormuş değilim.»

Mason «Beni dinler misiniz Sayın Hâkim Bey?» diye sordu.

— Tabiî!.

— Zanlıyla, şâhidin beraber benim yazıhânemden tabancayı çalmayı plânladıkları anlaşılmış olsa, şâhidi bir başka taraftan suçlu düşürür. Cinâyete iştirâk suçundan. Tabancayı çalmak bir suçtur, fakat tabancayı çalmayı evvelden plânlamak ise bir başka suçtur.

Ellis «Her ikisi de ayni kapıya çıkar,» dedi.

Mason «Hayır, ayni kapıya çıkmaz,» diye cevap verdi. «Bir suçlu hakkında bir ihbar alsanız ve sonra da o kimse suçu işlese, suçluyu iki suçla itham edersiniz. Birincisi suçu işlemek üzere komplo hazırlamak suçu, ikincisi ise doğrudan doğruya suçu işlemek suçu. Bir jürinin önünde onu iki ayrı suçtan itham edersiniz. Kanunu yapan siz değilsiniz, sâdece tatbikçisisiniz. Kanun yapanlar bunu ayırmışlar ve suça teşebbüsü veya hazırlığı da suç saymışlardır. Böyle bir durumda iki ayrı suç mütalâa edilir. Yâni elinizde kekiniz yoksa, kek yiyemezsiniz.»

Hâkim Fallon dudaklarını yalamak suretiyle güldüğünü saklamaya çalıştı. «Bana kalırsa iyi bir noktaya temas edildi,» diye karar verdi. «Konuşma ister ilgili ister ilgisiz olsun, bir suçu işâret etmediği müddetçe zikredilmenin lüzumunu anlamıyorum. Bir suçu işâret ediyorsa, o

zaman zanlı ve şâhit bir komplo hazırlamış oluyorlar ki, o takdirde de şâhit vereceği cevabın kendisini suçlu düşüreceğini iddia edebilir.»

Ellis «Peki efendim,» diyerek sert bir hareketle şâhide döndü. «Bir tabancayı kâğıda sarıp paket yaptınız ve paketi de golf torbasına koydunuz değil mi?»

— Evet efendim.

— Bu tabancayı daha evvel görmüş müydünüz?

— Neden daha evvel?

— Golf torbasına koymadan daha evvel.

— Evet, görmüştüm.

— Nerede?

— Bu suale cevap vermeyi reddediyorum. Vereceğim cevap beni suçlu düşürebilir.

— Bu ayın beşinden evvel gördünüz mü?

— Bilmiyorum.

— Niçin bilmiyorsunuz?

— Çünki bu tabancanın benim gördüğüm tabanca olup olmadığını bilmiyorum.

— Yâni bunun aynisi olan bir tabanca mı gördünüz?

— Evet.

— Nerede?

— Bu tabancaya benzer tabancaları gördüğüm her yeri hatırlamama imkân yok. Fabrikası bu tabancanın tıpkısı olan binlerce tabanca imâl ediyor. Bu tabancaları muhtelif dükkânlarda ve başka bir sürü yerde gördüm.

Ellis parmağını uzatarak şâhidi tehdit eder gibi «Başka bir sürü yerin içine bir kadının çantası da dahil mi?» diye sordu.

— Evet, dahil.

— Hangi kadının çantasında gördünüz?

Şâhit «Misis Hastings'in çantasında,» diye başını önüne eğdi.

Ellis «Tamam,» diye bağırdı. «Bukadar kıvranmadan sonra tabancayı zanlının çantasında gördüğünüzü itiraf ettiniz.»

Mason «Bir dakika Sayın Hâkim Bey,» diye müdahale etti. «Sayın savcının sorduğu sualin cevabını işine geldiği şekilde

mânâlandırmasına itiraz ediyorum. Şâhit, bu tabancayı zanlının çantasında gördüğünü söylemedi.»

Ellis «Ayni tabanca olabileceğini söyledi, bu mânâya gelir,» diye cevap verdi.

— Bu mânâya gelmiyebilir de. Başka tabanca da olabilir.

Hâkim Fallon «İtirazı kabul ediyorum, bu soruş şeklini reddediyorum,» diye kararını bildirdi.

Morton Ellis «Peki efendim,» dedi. «Bu suali bir tarafa bırakalım. Tabancanın nereden geldiğini size söyledi mi?»

— Evet söyledi.

— Ne söyledi bu hususta?

— Misis Hastings tabancayı ona kocasının, kendisini koruması için verdiğini söyledi. Mister Hastings, her kadının yanında kendisini koruyabilmesi için bir şey bulunması icâbettiğini söylemiş. Bir otomobil kazâsında veyahutta sokakta ışıklar sönünce kadın yapayalnız kalırmış sokakta.

Ellis «Hepsi bukadar,» diye zafer kazanmış bir kumandan gibi yerine oturdu.

Mason «Bir dakika efendim,» diye ayağa kalktı. «Şâhide bir iki sual sormak istiyorum. Böyle bir tabancayı Misis Hastings'in çantasında gördüğünüzü söylemiştiniz değil mi?»

— Evet efendim.

— Kocası Misis Hastings'e tabancayı kendisini korumak için verdiğini söylemişti, bilhassa gece otomobil kullanırken, öyle mi?

— Evet efendim.

— Tabancayı ne zamanlar yanında taşıdığını söyledi mi size?

— Kelimesi kelimesine söylemedi. Fakat anladığıma göre hemen hemen dâimâ çantasında taşıyordu.

Hâkim Fallon «Bu sualin cevabı netice çıkaracak nitelikte,» diye Ellis'e baktı. «İddia makamı buna itiraz ediyor mu?»

Ellis «Sayın Hâkim Bey İddia makamı itiraz etmiyor,» diye güldü. «Bırakın müdafaa istediği gibi hareket etsin. Her ne kadar müdafaa avukatı müvekkiline karşı sert davranıyorsa da, iddia makamı buna karışmıyacaktır.»

Hâkim Fallon «Böyle bir açıklama yapmanıza lüzum yoktu,» diye kaşlarını çattı. «Mahkeme, iddia makamının dikkatini çekmek istedi sâdece. Şâhide, neticeye giden, netice çıkartılacak şekilde sualler sorulduğunu belirtmek istedi.»

Ellis «Ve iddia makamı buna hiç bir şekilde itiraz etmiyor,» diye cevap verdi.

Mason «Konuşmanızdan anladığımıza göre,» diye şâhide döndü. «Tabanca ona verilmişti. Onun malıydı öyle mi?»

— Evet efendim.

— Ve Misis Hastings tabancayı hep yanında taşıyordu değil mi?

— Evet.

— Nasıl kullanılacağını biliyor muydu?

— Evet biliyordu.

Ellis muzaffer bir eda ile salondaki dinleyicilere doğru döndü ve tebessüm etti.

— Bütün bunları konuştuğunuz kimse Misis Hastings'ti öyle mi?

— Evet efendim.

Mason'un gözleri parladı. «Bu kimse Adelle Sterling Hastings miydi? Yâni zanlı mıydı?» diye sordu.

— Hayır efendim. Konuştuğum kimse Mister Hastings'in daha önceki karısı Minerva Shelton Hastings'di.

Birdenbire Ellis'in yüzündeki tebessüm kayboldu. Sanki hastalanmış gibi rengi soldu ve ayağa fırladı. «Bir dakika Sayın Hâkim Bey, bir dakika,» diye bağırdı. «Bu tuzak bilhassa müdafaa avukatıyla şâhit arasında hazırlanmıştı. Şâhit Misis Hastings dediği zaman, benim zanlıyı kastettiğini zannettiğimi biliyordu. Bütün sorulan suallere netice çıkarıcı sualler olmaları bakımından itiraz ediyorum.»

Hâkid Fallon «Elinizde itiraz etmek için fırsat vardı,» diye sert bir şekilde Morton Ellis'e çıkıştı. «Mahkeme şâhidin neyi kastettiğini anladı, zanlıyı olmayıp, Misis Hastings derken öteki Misis Hastings'den bahsettiğinin farkına vardık. Mahkeme dâvâyı çok dikkatli bir şekilde tâkibetmektedir ve iki tâne Misis Hastings olduğunu biliyorduk. Şâhidin bilhassa Misis Hastings demesi ve zanlının isminden bahsetmemesi dikkatimizi çekmişti.»

Ellis «Bu... bu bir tuzaktı.. Evvelden hazırlandığı alenen belli,» dedi.

— Müdafaa avukatının, iddia makamının tâkibedeceği yolda tuzaklar kurması kanuna aykırı değildir. Üzülerek söyliyeyim ki siz kendi kurduğunuz tuzağa düştünüz Bay Savcı. Şâhidin ifâde veriş şekline göre, iki Misis Hastings olduğunu bildiğimiz için sizin hangi Misis Hastings'den bahsedilmekte olduğunu peşinen sormanızı bekledik ve sorulan suallere bir itirâzınz olup olmadığını sorduk. Verilen cevaplar muteberdir. Şâhide soracağınız başka sualler var mı Mister Mason?

Mason «Başka soracağım sual yok,» dedi.

Beason şâhit sandalyesinden kalkmaya yeltendi.

Ellis «Bir dakika, bir dakika,» diye ona mâni oldu. «Soracağım bir kaç sual var.»

Beason tekrar yerine oturdu.

Ellis «Mahkemeye gelmeden evvel Mister Masonla nasıl ifâde vereceğiniz hakkında bir konuşma yaptınız mı?» diye sordu.

— Evet efendim.

— Muhtemelen size mahkemede bu tabancayı veya buna benzerini görüp görmediğinizi soracaklarını Mister Mason size söyledi mi?

— Evet, söyledi efendim.

— Mister Mason'a, Minerva Hastings'de böyle bir tabanca gördüğünüzü söylediniz mi?

— Evet.

— Böyle bir durumda size sâdece Misis Hastings ismini kullanmanızı, Minerva Hastings'den bahsetmemenizi tenbih etti mi?

— Buna benzer bir şey söyledi, evet.

Ellis «O halde,» diye muzaffer bir edâ ile gülümsedi. «Misis Adelle Hastings'de, yâni zanlıda bu tabancaya benzer bir tabanca gördünüz mü? Evet veya hayır diye cevap verin.»

— Evet.

— Tabanca çantasında mıydı?

— Evet.

Ellis tekrar salonda bulunanlara doğru muzaffer bir edâ ile baktı ve «Hepsi bukadar,» diye tebessüm etti.

Beason tekrar kalkmaya hazırlandı.

Mason «Bir dakika,» diye mani oldu. «Sorulacak bir kaç sualim var. Tabancayı onun çantasında bir defâdan daha fazla gördünüz mü?»

— Evet, bir kere daha görmüştüm.

— Ne zaman görmüştünüz?

— Kat'i olarak tarihi hatırlamıyorum.

Mason «Yâni onda iki tabanca gördünüz» dedi. «Bir tânesi, » diye sol elinin işâret parmağını kıvırdı, «Maktuitin satın aldığı fakat cinayette kullanılmamış olan tabanca. İkincisi ise,» diye öbür elinin işâret parmağını kıvırdı, «Bu tabanca, yâni cinâyetin işlenmiş olduğu tabanca, öyle mi?»

Ellis «Bir dakika, bir dakika,» diye müdâhale etti. «Şâhidin vereceği cevabın netice çıkarıcı olması yüzünden bu suale itiraz ediyorum.»

Mason «Şâhidin vereceği cevabın nasıl netice çıkarıcı olacağını anlamıyorum,» dedi.

— İki ayrı tabanca görmüş olduğunu söyleyebilir. Halbuki şâhit bu tabancaların numaralarına bakmadığı için, ayni tabancayı iki kere gördüğünü veyahutta her seferinde ayrı ayrı tabancalar gördüğünü söyliyebilecek durumda değildir.

Mason Hâkim Fallon'a doğru döndü ve güldü. «Zannedersem,» dedi. «Bay savcı benim işâret etmek istediğim noktayı çok iyi açıkladı. Şâhit bir tabanca gördü. Bu tabancanın golf torbasına koyduktan sonra değiştirilmiş olup olmadığını, gördüğü tabancanın maktul tarafından karısına, yâni zanlıya kendisini korumak için verilmiş ve sonra ondan çalınmış tabanca olup olmadığını da kati olarak söyliyemez. (Mason hafifçe eğilerek savcı muavini Morton Ellis'i selâmladı.) Sayın Mahkeme, soracaklarım bitti.»

Ellis «Bir dakika,» diye ayağa kalktı. «Bu dürüst bir hareket değil. Şâhit suale cevap vermeli.»

Mason «Cevap veremez,» diye savcı muavinine döndü. «Çünki siz cevap vermesini reddettiniz.»

— Bu yolda hususi bir mahkeme kararı yok. İtirazımı geri alıyorum.

— Çok iyi öyleyse. Mister Beason sorduğuma cevap verin.

Beason «Hangi tabanca olduğunu bilmiyorum,» dedi. «Her iki zamanda da ayni tabancayı görmüş olabilirim. Birincisinde, maktulün satın almış olduğu ilk tabancayı, sonradan da ikinci tabancayı görmüş olabilirim. Yahutta bir seferinde tamâmen başka bir tabancayı da

görmüş olabilirim. Bildiğime göre Smith Wesson fabrikaları biribirinin aynisi olan binlerce tabanca imal etmiştir.

Ellis «Bu şekilde cevap vermesi şâhit için çok kolay şimdi,» diye kızdı. «Zira müdafaa avukatı ona nasıl cevap vermesi icâbettiğini konuşmasıyla göstermiş bulunmaktadır. İtiraz ettiği zaman bunu şâhide anlatmış oldu.»

Mason «Sayın Hâkim Bey,» diye Hâkim Fallon'a baktı. «İtirazı ben yapmadım. İddia makamı itiraz etti.»

Ellis «Başka soracak bir şey yok,» diye hırsla geri döndü.

— Hepsi bu kadar Mister Beason, gidebilirsiniz.

Hâkim Fallon «Gidebilirsiniz Mister Beason,» diye tekrar etti.

Ellis saatine baktı.

Hâkim Fallon belirsiz bir şekilde başını salladı. «Normal olarak öğle tâtili zamanı geldi,» dedi. «Öğleden sonra saat ikiye kadar celseye ara verildi.»

Hâkim Fallon yerini terkedip, odasına doğru yürürken dinleyiciler ayağa kalktılar. Mason, Simley Beason'un bakışlarını yakaladı ve ona işâret etti. Kolunu tutarak yakınında durdu. Kimsenin onları duymasına imkân yoktu. «Neden korkuyorsun sen Beason?» diye sordu.

Beason «Korkmak mı?» diye gözlerini açtı. Sanki bu suale çok şaşırmıştı. «Ne demek istediniz? Hiç bir şeyden korkmuyorum. Sâdece iddia makamına lüzumundan fazla yardım etmek istemedim.»

Mason «Korkuyordun Beason,» diye ısrar etti. «Savcı başka soracak suali olmadığını söylediği zaman çok ferahlamış gibi bir hâlin vardı.»

Beason başını eğdi, sanki düşünüyormuş gibi davrandı. «Beni yanlış anladınız Mister Mason, hiç bir şeyden korkmuyorum,» diye uzaklaşmak istedi.

Mason «Yanlış anladığımı, hatâ yaptığımı zannetmiyorum,» diye kolunu tutmaya devâm etti. «Binlerce şâhidi mahkemelerde sorguya çektim ve onların korktukları zaman nasıl hareket ettiklerini, korkularını nasıl belirttiklerini bilirim. İddia makamının sormasından korktuğun şey ne?»

Beason «Böyle bir şey kat'iyyen yok,» diye cevap verdi.

Mason «Peki,» dedi. «Bu işi burada bırakalım.»

Beason, kadın bir gardiyanın kolundan tutarak nezarethâneye götürmekte olduğu Adelle'le bakıştı. Aralarında bir an birbirlerini tebrik edermiş gibi bir şeyler oldu. Sanki galip gelmişler gibi gözleri parıldadı.

ONÜÇ

Perry Mason, Della Street ve Paul Drake mahkeme salonundan üç blok kadar uzaktaki Fransız lokantasının hususi ve küçük odasında her zaman olduğu gibi oturmuş yemeklerini yiyorlardı. Daha evvelce de bu salonda oturup yemekler yemişler ve binlerce dâvânın münâkaşasını yapmışlar ve son anda tâkibettikleri stratejiyi değiştirmişlerdi.

Yuvarlak masanın etrâfındaydılar. Dışardan telefon edenlerle konuşabilmeleri ve istedikleri yere telefon edebilmeleri için masaya bir telefon konmuştu.

Drake «Ellerinde bir kozları olduğunu öğrendim Perry,» dedi. «Bizi şaşırtacak bir şey var. Öğleden sonra ortaya atacaklar.»

— Ne olduğu hakkında bir şey öğrenebildin mi?

— Hayır.

Mason «Simley Beason'un sakladığı bir şey var,» dedi. «Ne olduğunu bilmiyorum. Fakat Beason kendisine birtakım yeni şeyler soracaklarından çekiniyor. Zannımca vereceği cevap da zanlıyla ilgili. Beklediği suali sormadan onu şâhit sandalyesinden kaldırdıkları zaman çok rahatladı.»

Drake «Ne olabileceği hakkında bir fikrin var mı?» diye sordu.

— Herşey olabilir. Tabii, iddia makamı onun, müdafaa tarafını tutan bir şâhit olduğunu biliyor. Bu bakımdan icâbeden şeyleri sormaktan çekiniyorlar. Beason'un vereceği cevap onları güç durumda bırakabilir. Mamafih şimdilik tehlike atlamış vaziyette. Onu şahitlik için bir daha çağırıp çağırmıyacaklarını merâk ediyorum. Muhakkak kl ben çağırmıyacağım. Onu çağırıp iddia makamına suaf sormak fırsatı vermek istemem. Carson City tarafından bir şeyler bulabildin mi Paul?

Drake cebinden not defterini çıkardı. «Burada beni şaşırtan birşey var,» diye okudu. «Harley C. Drexel, müteahhit, Carson City'de Center

Sokağında 291 numarada oturuyor. Ellibeş yaşında bir adam, iyi isim yapmış muhitinde. Kendisinin yaptığı bir evde oturuyor. Evinin arkasına müştemilât olarak küçük bir yer de ilâve etmiş. Onu kirâya veriyor. Karısı ölmüş, doğu tarafında bir yerdeki koleje devam etmekte olan bir kızı var. İyi kimseler olduklarını söylüyorlar.»

— Adelle Hastings'le veyahutta bu dâvâ ile bir başka alâkaları var mı?

Drake «Benim tuhafıma giden bir şey var,» diye devâm etti. «Bunu tesâdüfen öğrendim. Drexel'in zaman zaman evinin arkasındaki müştemilâtı kirâya verdiğini daha evvel söyledim. Dikkat et Perry Drexel'in adresi Center sokağı 291 numara. Minerva boşanmak için dilekçe vermiş, sonra bunun peşini tâkibetmemişti. Dilekçede yazdığı adres Center Sokağı 291 1/2. Bundan da anlaşılacağı gibi Minerva boşanmak için Carson City'ye gittiği vakit Drexel'in müştemilâtını kirâlamış. Belki de onunla bir yakınlığı, alâkası vardır. Şunu da unutma, yazıhânede esrarengiz çanta hâdisesi olduğu gün Drexel'in otomobili, bizim binanın yanındaki otoparktaydı.»

Mason'un gözleri hayretten irileşmişti. Sonra kaşları çatıldı ve düşünmeye başladı. Sonra «Drexel hakkında ne biliyorsun?» diye sordu. «Kadınların aradığı bir tip mi?»

Drake «Bir inşaat müteahhidi,» dedi. «Kendisine âit inşaatlar yapıyor. İşleri tek başına idare ediyor. Adamlarını işe koyuyor, zaman zaman da kendisi işi kontrol ediyor. Umumiyetle bina yapıyor ve doğramacılık yapıyor. Sâde, fakat çok becerikli birisi.»

Mason bütün bunları can kulağıyla dinledi.

Garson gelip yemek için istenilenleri kaydetti.

Mason birdenbire ayağa kalktı ve odada bir aşağı bir yukarı gezinmeye başladı. Aniden durdu «Paul başka bir şey var,» diye dedektife döndü. «Rosalie Blackburn, Simley Beason'un sekreteri Carson City'ye gidip orada boşanmış. Bak bakalım o da Center Sokağı 291 1/2 numarada mı oturmuş? Öyle ise tâkibedecek bir yol bulduk demektir. Bir başka şey daha var. Ayın dördü pazartesi günü öğleden sonra Las Vegas'a giden kirâlık tayyareleri tespit etmeni istiyorum. Della Street'le beraber uçtuğumuz tayyarenin pilotu, ticâret odasından bir kadının kirâlık tayyarelerin istatistiğini çıkardığını söylemişti. Adamlarını gönder ve Las Vegas'taki ticâret odasında tahkikat yaptır. Hakikaten

istatistik çıkarmışlarsa, ayni gün akşam vakti hangi başka tayyarelerin Las Vegas'a geldiğini öğren. Yemeğimizi bitirir bitirmez ben mahkemeye dönüyorum. Sen telefon etmeye başla..»

Drake hemen yazıhâneye telefon etti ve istemiş olduğu şeyleri bir bir not ettirdi.

«Başka bir şey istiyor musun Perry?» diye kulaklık elinde bekledi. «İstediğin başka bir şey var mı?»

Mason odadaki gezintisine devâm ederken «DrexeJ'in kızının adı ne?» diye sordu.

Drake not defterine baktıktan sonra «Helen,» dedi.

— Doğu tarafındaki bir koleje devâm ediyor, değil mi?

— Evet.

— Yaz tâtili için evde kalıyor.

— Tamam.

— Minerva hangi tarihte boşanmak için dilekçe vermiş?

— Eylülün onbeşinde.

— Tamam Drake. Boşanabilmek için orada Minerva'nın altı hafta oturması icâbediyordu. O halde yaz tatili aylarında Minerva oradaydı. Helen de evde idiyse, iki kadının birbirlerini tanımaları mümkün. Drexel'in otomobili bütün gün bizim binânın yanındaki parktaydı. Öğren bakalım Helen şimdi nerede?»

Drake tekrar istediği şeyleri telefonla yazıhânedekilere bildirdi.

— Başka bir şey var mı Perry?

— Şimdilik yok.

— Drake harekete geçin bir şey öğrenir öğrenmez bir raporla bana bildirin, diyerek telefonu kapattı.

Mason «Bu meselede bir sürü ihtimal var Paul, Allah kahretsin,» diye odada gezinmesine devâm etti. «Bir avukat birisinin vekâletini üstüne almışsa, o kimse lehinde çok sıkı bir araştırma yapmalıdır. Ne kadar fazla yaparsa yapsın, daha fazlasını düşünmeli ve yapmalıdır.»

Drake «Sana bir şey soracağım,» dedi. «Bu dâvâda şansın ne kadar Perry?»

— Şimdilik Adelle Hastings'in ağır cezâ mahkemesine sevkedilmesine mâni olabilecek en ufak şansımız yok. Adelle'i Jürinin önünde müdafaa etmek şansımız halen de var... Zira savcı, tabancanın

değiştirilmemiş olduğunu ispat edemez. Onu mahkûm edebilmeleri için, cinâyette kullanılan tabancanın, çantasındaki tabanca olduğunu ispat etmeleri icâbeder. Buna muvaffak oldukları takdirde bu mahkemede Adelle'i mahkûm edebilirler. Ortada iki tabanca olduğunu biliyoruz. Bir tânesini Garvin Hastings çok önce satın almıştı. İkincisini ise Adelle evlendikten kısa bir müddet sonra satın aldı. Biz her şekilde Adelle'in tabancasının son alınan, kocası tarafından kendisine verilen tabanca olduğunu iddia edeceğiz. Birinci tabanca cinâyette kullanılan tabanca zira.

— Fakat tabancanın üstünde Adelle'in parmak izi olduğunu nazarı itibara almıyorsun.

— Öyle... Nazarı itibara almıyorum. Düşün ki zanlı, maktulle evliydi ve bir müddet berâber yaşadılar. Tabanca Garvin Hastings'deydi. Belki de geceleri tabancayı yastığının altına koyuyordu. Zanlı, eli ojeliyken veyahutta asetonluyken tabancaya dokunmuş olabilir. Şeker yemiş ve eli şekerliyken de tabancaya dokunmuş olabilir. Yâni. bu parmak izi çok eski bir zamana âit olabilir senin anlıyacağın.

— Bu bir teori Perry. Bu teorini ispat edebilir misin?

— İspat etmek mecburiyetinde değilim. Bütün yapmak istediğim şey mahkemeyi şüpheye düşürmek. Oniki Jüri âzâsından birisinin fikrini çelmek kâfi benim için.

Drake «Belki de dünya yüzünde buna muvaffak olabilecek tek adam sensin Perry,» diye güldü.

Garson yemekleri getirdi. Mason gezinmekten vazgeçti ve sandalyesine oturup istemiş olduğu yemeği yemeye başladı.

Birdenbire «Zannedersem yakaladım Paul,» diye parmağını havaya kaldırdı.

— Neyi yakaladın?

— Aradığımız şeyin cevâbını. Hemen yazıhâneyi bul, telefon et. Adamlarına söyle Las Vegas tayyare meydanında kiralık otomobil verenleri bulsunlar.

— Öğrenmek istediğin ne? Ne bulacağını ümit ediyorsun?

— Bir teoriyi, kafamdaki bir fikri tahkik ettirmek istiyorum. Jüriyi, kurmuş olduğum teorinin ihtimal dâhilinde olduğuna inandırabilirim.

— Hakikatte neler olduğunu onlara gösterebileceğini tahmin ediyor musun?

— Onlara muhakkak düşündüğüm gibi olduğunu ispat edemem. Fakat iddia makamı da düşündüğüm gibi olmadığını ispat edemiyecektir.

ONDÖRT

Öğleden sonra saat ikide mahkeme salonu kalabalıktı.

Paul Drake, Perry Masona «Öğleden sonraki celsede oturumu savcı Hamilton Burger idâre edecek,» diye fısıldadı. «Bunun ne mânâya geldiğini bilirsin. Ellerinde seni şaşırtacak bir şey var. Bunu açıklayacaklar.»

Mason belli belirsiz başını salladı.

Bir polis memuru Adelle Hastings'i salona getirdi.

Mason ona doğru döndü. «Bu dâvâda beni endişelendiren bir şey var,» diye fısıldadı.

Genç kadın «Sâdece bir şey mi?» diye alay etti.

Mason «Esas tek bir nokta,» diye güldü. «Simley Beason şâhit sandalyesindeyken iddia makamının bir şey sormasını bekler gibi bir durumdaydı.»

Adelle Hastings «Zavallı Simley,» dedi. «O beni korumak istiyor, halbuki onu ortaya sahte delil koymaktan veyahutta suç ortaklığından mahkûm edecekler.»

Mason «Peki,» diye sordu. «Pazartesi sabahı Hastings'in evinden saat kaçta çıktınız?»

— Erkendi. Zannedersem saat altıydı.

— Gündüz neredeydiniz?

— Bu hususta size bir şey söylemiyeceğim Mister Mason. Bu benim hususi hayâtım. Bir insanın avukatından gizli bir şeyi olmaması icâbettiğini biliyorum. Fakat...

Mason «Sadece tek bir sual soracağım,» diye gözlerini Adelle Hastings'in gözlerine dikti. «Simley Beason'la berâber miydin?»

Genç kadın hayretle gözlerini açtı. «Ben...»

Bu sırada mübâşir «Herkes ayağa kalksın,» diye bağırdı.

Dinleyiciler ve salonda bulunan diğer kimseler ayağa kalktılar.

Hâkim Fallon salona girdi, durup bir müddet salona baktı, sonra gidip yerine oturdu ve başını sallayıp, «Oturun,» dedi. Sonra «Baş Savcının salonda olduğunu görüyorum,» diye kaşlarını çattı. «Bu dâvâ ile alâkadar olmak üzere mi geldiniz, yoksa başka bir şey mi var?»

Hamilton Burger. «Bu dâvâ ile ilgilenmek üzere gelmiş bulunuyorum,» diye cevap verdi.

Hâkim Fallon «Çok güzel,» diye Savcı Yardımcısına döndü. «Devâm edebilirsiniz Mister Ellis.»

Morton Ells, Hamilton Burger'le bir müddet fısıldaştıktan sonra «Muhterem Hâkim Bey,» dedi. «Daha evvel her ne kadar son şâhit Simley Beason'a soracak başka bir sualimiz olmadığını söylediysek de, şu anda sormamız icâbeden bir kaç sual ortaya çıkmış bulunmaktadır. Simley Beason'un tekrar şâhit olarak celbini talebediyorum.»

Hâkim Fallon «Müsaade verilmiştir,» diye kararını bildirdi. «Şâhit sandalyesine gelin Mister Beason. Daha evvel yemin etmiş olduğunuzu da unutmayın.»

Simley Beason ayağa kalktı ve şâhit sandalyesine doğru ilerledi. Her hâlinden çekindiği anlaşılmaktaydı. Nihâyet kararını verip ara paravanayı geçti ve şâhit sandalyesine oturdu.

Hamilton Burger ayağa kalkıp şâhidin karşısına geldi.

«Dikkatinizi bu ayın beşi olan salı gününe çekiyorum,» dedi. «Zanlıyla berâber kahvaltı ettiniz mi?»

— Evet.

— Ayın dördü olan pazartesi günü de zanlıyla berâber kahvaltı ettiniz mi?

Mason «Muhterem Reis Bey,» diye ayağa kalktı. «Bu doğrudan doğruya zanlıyı lekelemek için, açıkça yapılmış bir hakarettir. Zanlı evlilik anında çok iyi bir zevce olmuştur. Fakat kocası nihâyet ondan boşanmak istemiş ve Las Vegas'a gitmesini söylemiştir. Zanlı kocasının dediği şeyi yapmıştır. Mister Hastings onu artık bir eş olarak görmemekte idi, sevmiyordu. Bu durumda bir kadının başka erkeklerle yemeğe gitmesi, bir gazinoda oturması mâzur görülür. Bu sualin tek gayesi umumun nazarında zanlıyı küçük düşürmektir.»

Hamilton Burger «Sorduğum sualin dâvâ ile olan bağı sonra anlaşılacaktır,» diye cevap verdi.

Hâkim Fallon «İtiraz reddedilmiştir,» diye karar verdi. «Sual kahvaltıdan başka, öğle yemeği veya akşam yemeği gibi bir şeyle ilgili olsaydı itirazı kabul ederdim. Fakat kahvaltı rastgele, evvelce düşünülmeden meydana gelen bir buluşma zamanı değildir. Devâmedin.»

Burger «Suale cevap verin,» diye şâhide döndü.

Beason «Evet,» dedi.

— Mister Beason, ayın dördü olan pazartesi günü, bütün gün çalışmakta olduğunuz yazıhânede miydiniz?

— Hayır efendim.

— Neredeydiniz?

Mason «İtiraz ediyorum,» diye ayağa kalktı. «Mevzu harici olması, dâvâyla ilgili bulunmamasından dolayı itiraz ediyorum.»

Hâkim Fallon bir an tereddüt ettikten sonra «Bu sefer itirazı kabul ediyorum,» dedi. «Zannımca iddia makamı herşeyi birbirine bağlamaya çalışıyor. Dâvâ ile ilgisi olmayan bir delili, yine dâvâ ile ilgisi olmayan bir başka delile bağlamak mümkün değildir.»

Hamilton Burger «Muhterem Reis Bey,» dedi. «Biraz vaziyete müsamaha edecek ve hâdiselerin akışına göre hareketimize müsaade edecek olursanız, bağlarını bulabiliriz.»

Hâkim Fallon «Size müsamaha etmemiz, müdafaaya karşı olmamız demektir,» diye itiraz etti. «Biz burada bilhassa müdafaanın haklarını korumak için bulunuyoruz. İtirazı kabul ediyorum.»

Hamilton Burger «Ayın dördünde, pazartesi günü zanlıyla berâber miydiniz?» diye sordu.

Mason «Bu suale, mevzu ile ilgisi olmaması, ehemmiyetli olmaması ve sormaya hakkı olmaması bakımından itiraz ediyorum,» dedi.

Hâkim Fallon «İtiraz kabul edilmemiştir,» diye karar verdi. «Şâhit suale cevap verecektir.»

Beason Adelle Hastings'e baktı sonra telâşla başını çevirdi. Nihâyet «Evet,» diye cevap verdi. «Günün muayyen bir kısmında beraberdik.»

Hamilton Burger «Peki, sorduğum suallerin dâvâ ile bağlı olmadığı iddia edilmesine rağmen,» diye devam etti. «Size şunu soruyorum: Ayın üçü olan pazar günü zanlıyla berâber Ventura'ya gidip, zanlının

almak istediği ve fikrinizi sorduğu bir arâziye baktınız mı? Bu suale evet veyahutta hayır diye cevap verin.»

Beason rahatsız olmuş gibi oturuş şeklini değiştirdi ve nihâyet «Evet, gittim,» dedi.

— Zanlı, arâziyi satan komisyoncunun yanında istenilen miktarın, kendisinin ödeyebileceğinden fazla olduğunu, bu kadar parayı bulamıyacağını söyledi mi?

— Evet söyledi.

— Ayın dördünde, pazartesi günü zanlı sizinle kahvaltı yapmak için buluştuğu zaman, durumun değiştiğini, Ventura'daki arâziyi satın alabilecek parası olduğunu ve o gün gidip arâziyi kapatacağını söyledi mi?

— Şey... ev... evet söyledi.

— Zanlı size ayın üçü olan pazar gecesiyle, ayın dördü olan pazartesi sabahı arasında neler olduğunu söyledi mi? Mali durumun artık onun için bir mesele olmadığını, arâziyi alabileceğini, kocasının yâni Garvin Hastings'in öldüğünü, artık zengin bir kadın olduğunu söyledi değil mi?

— Hayır. Kocasıyla anlaşmaya vardığını, baktığımız arâzinin parasını kocasının vereceğini söyledi.

— Ayın beşi olan salı sabahı zanlı sizinle saat altıda buluşup kahvaltı yaptığınız zaman sizden, Mason'un yazıhânesindeki tabancayı almanızı istemedi mi?

— Hayır, istemedi.

— Salı sabahı, saat altıda onunla berâber kahvaltf yapmadınız mı?

— Evet yaptık. Bunu size açıklayayım. Hergün sabah saat beşbuçukta ayni lokantada kahvaltı yapmak âdetimdir. Beri sabahları çok erken kalkarım. Bu durumu zanlı da biliyordu.

— Nereden biliyordu?

— Daha evvelden bir konuşma esnâsında ona söylemiştim.

— Zanlıyla ne zaman yemek yediğinizi, ne zaman yattığınızı mı konuşmuştunuz?

— Ona sâdece sabahları saat beşbuçukta kahvaltı yaptığımı söylemiştim.

Hamilton Burger «Hepsi bu kadar,» diye kendinden emin gülümsedi ve yerine oturdu.

Mason «Soracak sualimiz yok,» dedi.

Simley Beason bozguna uğramış bir vaziyette şâhit sandalyesinden kalktı.

Artık dâvâyı doğrudan doğruya ele aldığı bilinen Baş Savcı Hamilton Burger «Şahit olarak Huntley L. Banner'in çağrılmasını istiyorum,» diye bildirdi.

Banner şâhit yerine geldi ve yemin etti.

Hamilton Burger «Adınız Huntley Banner, bu eyâlette avukatlık yapıyorsunuz ve baroya kayıtlısınız, öyle mi?» diye sordu.

— Evet efendim.

— Garvin Hastings hayattayken onun avukatıydınız değil mi?

— Son zamanlarında efendim.

— Garvin Hastings'in vasiyetnâmesini hazırladınız mı?

— Evet, hazırladım.

— Bu vasiyetnâme maktul tarafından imzalandı mı?

— Evet imzalandı.

— Hastings için bir başka vasiyetnâme hazırladınız mı?

— Hazırladım efendim.

— Bu ikinci vasiyetnâme maktul tarafından imzalandı mı?

— Hayır.

Hamilton Burger «Şimdi sizin dikkatinizi maktul tarafından imzalanmış olan vasiyetnameye çekiyorum,» diye şâhide bir kâğıt parçası uzattı. «Maktul tarafından imzalanmış olduğunu söylediğiniz, sizin ve sekreteriniz Elvina Mitchell'in de şâhit olarak imzaladığınız herşeyini karısı Minerva Hastings'e bıraktığını belirten vasiyetnâme bu mu?»

— Evet.

— Mahkemeye bu vasiyetnâmenin ne gibi şartlar altında hazırlanıp imzalandığını lütfen anlatır mısınız?

— Mister Garvin Hastings yazıhâneme geldi ve nasıl bir vasiyetnâme hazırlıyacağımı bana anlattı. Vasiyetnâmeyi hazırladım ve ona verdim. Vasiyetnâmeyi okuduktan sonra imzaladı. Ben ve sekreterim Elvina Mitchell oradaydık. Ondan sonra bize bu vasiyetnâmesinin son vasiyeti olduğunu şâhit olarak bizlerin de imzalamamızı söyledi. Onun önünde ben ve sekreterim şâhit olarak vasiyetnâmeye imzalarımızı attık.

Hamilton Burger, «Bize imzâlanmamış olan öbür vasiyetnâmeden bahsedin,» dedi.

— Garvin Hastings malının büyük bir kısmını zanlıya bırakmaya karar verdi yâni Adelle Hastings'e. Fakat sonra durumlar değişti ve vasiyetnâme imzalanmadı. Daha doğrusu iki üç çeşit vasiyetnâme hazırladım. Mister Hastings malının bir kısmını da senelerdenberi kendisiyle berâber çalışmakta olan, itimat ettiği memurlarına bırakmaya karar vermişti. Hangi mallarını Adelle Hastings'e bırakmak istediği esas meseleydi. Bu bakımdan tecrübe mâhiyetinde bir kaç vasiyetnâme yapmıştım. Bunlar yapıldığı esnada Garvin Hastings karısıyla geçinemediğini söyledi ve burada zanlı olarak bulunan karısını Las Vegas'a gönderdi, boşanmaları için müracaat etmesini istedi. Benim bildiğime göre karı koca dostça ve anlaşarak ayrılıyorlardı. Her ne olursa olsun boşandıktan sonra Garvin Hastings'in neler vereceğini kararlaştırması lüzumluydu. Garvin Hastings, Adelle Hastings'e on sene müddetle her sene bir miktar para verecek ve vaslyetnâmesinde, öldükten sonra da bir miktar para bırakacaktı. Bu paranın ne kadar olacağı, müzâkere yapıldıktan sonra anlaşılacaktı. Bu sebeple, bir anlaşmaya varıncaya kadar Mister Hastings vasiyetnâmeyi geciktirmemi emretmişti.

Hamilton Burger «Öldürüldüğü vakit durum böyle miydi?» diye sordu.

— Evet.

— Elimdeki vasiyetnâme kopya. Esası nerede bu vasiyetnâmenin?

— Esasını bir dilekçeyle berâber veraset mahkemesine vermiş bulunmaktayım. Vasiyetnâmede ismi geçen Minerva Shelton Hastings böyle istedi. Ben de onun avukatıyım.

Hamilton Burger «Bu vasiyetnâmenin delil olarak kabulünü talep ediyorum,» dedi.

Hâkim Fallon «Bir itirâzınız var mı Mister Mason?» diye sordu.

Mason «Bilmiyorum Hâkim Bey,» dedi. «Bu vasiyetnâmenin delil olarak kabulüne karar verilmeden evvel şâhide sual sormak istiyorum.»

— Hayhay sorabilirsiniz.

Mason, Banner'e «Elvina Mitchell sekreteriniz mi?» diye sordu.

— Evet.

— Şu anda mahkemede mi?

— Hayır, değil.

Mason «Mahkemede değil mi?» diye hayretle şâhide baktı. «Vasiyetnâmeye imzasını atan bir şâhit hem de. Onun ifâdesine müracaat edilmiyeceğini nereden biliyordunuz?»

— Buraya gelmesi için herhangi bir talepte bulunulmadı. Ona celp gönderilmiş değil.

Mason «Bu durumda,» dedi. «Onun ifâdesine müracaat edilmek üzere bir celple Elvina Mitchell'in mahkemeye çağrılmasını talebediyorum. Ona soracaklarım var.»

Hamilton Burger «Bu vasiyetnâme,» diye müdâhale etti. «Şimdi ifâdesini aldığımız şâhidin de beyan ettiği gibi dürüstçe yapılmış bir vasiyetnâmedir ve delil olarak kabul edilmelidir. Müdafaa buna. ilgisizliği, yetersizliği ve dâvâ ile alâkalı olmaması bakımından itiraz ediyorsa, o başka bir mesele. Fakat vesikanın doğruluğu ortaya çıkmış, anlaşılmıştır. Mahkeme, mirasla ilgili bir durumun münâkaşasının yapılamıyacağını daha baştan belirtmişti. Ben sâdece vasiyetnâmenin doğru olduğunu ispat ettim.»

Mason «Şâhit hem görmüş ve hem de duymuş olduğu şeyi beyan ettiği cihetle, kanun bana bu vesikayı inceden inceye tetkik etmek hakkını tanıyor. Sayın mahkeme bu değişik bir vesikadır. Vasiyetnâmede bütün mal, maktulün boşanmış olduğu karısına bırakılmaktadır,»

Hamilton Burger «Bu vasiyetnâme boşanma işleri düşünülmediği zaman hazırlanmıştı, o zaman maktulle karısı arasında bir şey yoktu,» diye cevap verdi.

Mason «Vasiyetnâmeyi delil olarak kabul ediyorum,» dedi. «Fakat daha evvel tetkik edilmelidir.»

Hâkim Fallon «Bu acayip bir durum,» diye Hamilton Burger'e baktı. «Bu vasiyetnâme maktul tarafından zanlıyla evlenmeden evvel, eski karısı lehine yapılmış. Bunu izah edebilir misiniz Mister Burger?»

Hamilton Burger «Bana kalırsa izah edilebilir,» diye cevap verdi. «O zaman boşanma düşünülmüyordu. Zâten boşanma hiç bir zaman tahakkuk etmedi. Fakat şu anda bunlara temâs etmek yersiz.»

Hâkim Fallon «Bu vesika delil olarak kabul edilecekse,» diye devâm etti. «Müdafaa, bu vesikayla İlgili hakikatleri ortaya çıkardıktan sonra kabulünü . istemektedir. Tabii ki müdafaaya bu hakkı tanıyacağım. Şimdi yarım saat ara veriyoruz. Vasiyetnâmede imzası bulunan Elvina

Mitchell'e derhal celp çıkarılacak ve müdafaanın sual sorması temin edilecektir. Mahkeme yarım saat ara vermiştir.»

Banner «Sekreterim şu anda yazıhâneden ayrılamaz,» diye itiraz etti. «Beklemekte olduğum çok mühim kimseler var. Yazıhâneyi kapatamayız.»

Hâkim Fallon «Siz şâhitliğinizi tamamladınız,» diye cevap verdi. «Yazıhânenize gider oturur ve mühim işlerinizi tâkibedersiniz. Vasiyetnâmenin acayipliği yüzünden vasiyetnâmede şâhit olarak imzası bulunan bir kimseyi sorguya çekmek müdafaanın hakkıdır. Biz elimizden geldiği kadar müdafaaya yardım etmekle mükellefiz. Böyle bir durumda müdafaa talebinde haklıdır.»

— Onun şâhitliği sâdece vasiyetnâmenin imzâlanmasıyla ilgili olabilir. Diğer hususlar hakkında hiç bir şey bilmiyor.

Hâkim Fallon «Bunları sırası geldiği zaman düşünürüz,» diye kaşlarını çattı. «Mahkeme yarım saat ara veriyor. Müdafaa hemen bir celp çıkarabilir ve yarım saat sonra Elvina Mitchell'i buraya getirtir. Şâhit gelmiyecek olursa, yakalanıp getirilinceye kadar mahkeme tâlik edilecektir.»

Hâkim Fallon kalktı ve salondan çıktı.

Mason «Aklıma bir şey geldi Della,» diye sekreterine döndü.

— Ne geldi aklınıza?

— Yazıhâneye telefon et, Gertie bir taksiye atlasın buraya gelsin hemen. Buraya gelince dinleyiciler arasına oturmasın. Hemen jüri bölümünün önüne oturt onu. Yazıhânelerden birisinden bir sekreter arkadaşını da alsın beraberinde. Her ikisi yan yana jüri bölümünün önüne otursunlar.

Della «Hâkim Fallon müsaade eder mi?» diye sordu.

— Hâkim Fallon müsaade edecektir. Odasına gidip durumu anlatacağım.

Paul Drake «Perry,» diye avukata yaklaştı. «Pazartesi günü öğleden sonra Adelle Hastings'in bir tayyare kiralayıp Las Vegas'a gitmesine ne dersin?»

Mason «Hiç bir şey bilmiyorum,» diye kaşlarını çattı. «Onun anlatmasına göre otomobiliyle Las Vegas'a gitmiş. Fakat o gün Ventura'ya Simley Beason'la berâber araziyi görmeye gittiği muhakkak. Ondan

evvel bir şey yapmış olamaz. Satın almak istediği arâzi onun için çok mühimdi herhalde. Bu sebeple çantasında o kadar çok para taşıyordu. Anlaştığı takdirde pey verecekti. Bunu niçin soruyorsun Paul?»

— Savcılığın elinde bir koz olduğunu öğrendim. Ticaret Odası vasıtasıyla Las Vegas'da tahkikat yapmışlar. Ticaret Odası bir günde kaç kirâlık tayyare geldiğini, kaç kişi getirdiğini tespit ediyormuş.

Mason «Devâm et,» dedi.

— Bir şâhitleri var, celp göndererek getirtmişler. Arthur Cole Caldwell adında bir kirâlık tayyare pilotu. Pazartesi akşamı saat beşbuçukta bir kadını Los Angeles'den Las Vegas'a götürmüş. Kadın öğleden sonra saat ikide telefon edip Las Vegasa' gitmek için tayyareyi kirâlamış ve her an hazır olmasını söylemiş.

Mason «Bu kadar acelesi vardıysa niçin daha evvel gitmemiş?» diye sordu.

Drake «Savcılığın kurduğu teoriye göre,» diye anlattı. «Adelle Hastings senin yazıhânendeymiş, oradan çıkınca Simley Beason'la buluşmuş ve tabancayı senin yazıhaneden çalmasını temin etmiş. O zaman geciktiğinden otomobille Las Vegas'a dönememiş ve tayyare kirâlamış.»

— Caldwell onu teşhis edebilecek mi?

— Galiba edebilecek. Tayyareyi kirâlayan kadın büyük güneş gözlüğü takmaktaymış. Kadına çok dikkatli bakmadığını söylüyor pilot. Müşterisi Las Vegas tayyare meydanından bir taksiye atlamış gitmiş ve bir saat sonra geri gelmiş. Tekrar Los Angeles'e uçmuşlar.

Mason kaşlarını çatmış düşünüyordu. «Della Street'le berâber onlardan biraz sonra gitmişiz biz de. İki motorlu bir tayyareydi bizimki» dedi.

— Onunki de iki motörlü.

— Onlardan çok sonra gitmiş olamayız.

Drake «Sâdece müvekkilinin eve gidip, bir içki içip, soyunup banyoya girebileceği kadar gecikmişsiniz» diye güldü.

Mason «Birisinin tayyareyle Las Vegas'a gidip, Adelle'in tabancasını, cinâyette kullanmak için çaldığını düşünmüştüm...» diye devam ederken, Drake «Tamam,» diye onun sözünü kesti. «İddia makamı da böyle düşünüyor. Sâdece onlar Garvin'i kendi tabancasıyla Adelle'in öldür-

düğünü zannediyorlar. Las Vegas'a gittiğini, tabancasını alıp döndüğünü ve cinâyeti işledikten sonra çantasına koyduğunu, onu kimsenin bulamıyacağı bir yere atmayı düşündüğünü söylüyorlar. Cinâyetin tesiriyle şaşırmış bir vaziyetteyken çantayı kaza ile senin yazıhânede unuttuğunu ve senin bulduğun tabancanın cinâyette kullanılan tabanca olduğunu iddia ediyorlar. Bu sebeple Simley Beason'u senin yazıhâneye göndermiş ve tabancayı çaldırmış.»

Mason bütün bunları büyük bir dikkatle dinledi. «Caldwell Adelle'yi nasıl tanımış?» diye sordu.

— Bir resimden. Resme bir güneş gözlüğü ilâve etmişler, Caldwell'in Las Vegas'a götürdüğü müşteriye benziyormuş. Aynı zamanda CaldweM'i nezarethâneye sokup Adelle'i göstermişler. Böyle durumlarda polisin nasıl çalıştığını bilirsin.

Mason «Başka neler bulabildik Paul?» diye sordu.

Drake « Carson City'deki, o adreste oturan Drexel'in kızı Helen Drexel, Connely Maynard'ın arkadaşı,» dedi. «Kızın babası evin arkasına bir müştemilât inşa etmiş. Bu kısım tam bir ev değilmiş. Baraka gibi bir yermiş,. Öyle içinde uzun müddet oturulabilecek bir ev değil. Fakat boşanmak için gelen ve altı hafta ikamet etmek mecburiyetinde olan kimseler için ideal yermiş. Connely Maynard sevgilisi olan Elvina Mitchell'le berâber işbirliği yapmışlar ve o müştemilâta devamlı müşteri temin etmişler.»

Mason'un kaşları çatılmıştı. «O halde,» dedi. «Minerva Hastings boşanmak için gittiği zaman o evde oturduğuna göre, daha o zamandan Banner'i tanıyordu.»

Drake «Veyahutta Banner'in sekreterini» diye ilâve etti.

— Demek ki Banner Minerva'nın avukatlığını o zamandanberi yapmaktaydı. Hastings'in boşanma tahakkuk etmediği halde, boşandığını zannedip yeniden evlenmesinden mesul olan kimse de Banner. Garvin Hastings boşandığını zannettiği için tekrar evlendi. Halbuki Minerva boşanmamıştı. Garvin Hastings'in karısıydı.

Drake «Elvina Mitchell'le Helen Drexel arasındaki arkadaşlık da ayrı,» diye başını salladı. «Helen Drexel pazartesi günü babasının otomobilini almış ve alış veriş yapmak üzere Los Angeles'e gelmiş. Buradayken Elvina Mitchell'le buluşmuş bir kahvede oturmuşlar. Araba-

sını bizim binanın yanındaki parka koymak suretiyle hem şehrin merkezinde alış veriş yaptığını iddia edebilir, hem de Banner'in yazıhânesine çok yakın olmuş olur. Cinâyetle bir alâkası yokmuş gibi görünmesine rağmen çok acayip bir tesâdüf Perry.»

Mason «Fikrine ben de iştirak ediyorum» dedi. «Verdiğin bilgiler için teşekkür ederim. Biraz düşüneyim bakalım, belki anlattıklarından bir şey çıkarırım.»

ONBEŞ

Hâkim Fallon gelip yerine oturduktan sonra Hamilton Burger «İddia makamı olarak bir şâhidi çağırmak istiyoruz. Bu şâhit zanlıyı gözlüklü olarak bir yerde gördüğünü söylüyor. Zanlıyı teşhis edecek. Esas olarak gerek şâhit ve gerekse zanlı için değişik bir vaziyet mevcuttur. Şâhit gözlüksüz olarak zanlıyı ilk defâ mahkemede görecektir. Halbuki onu gözlüklü olarak, yâni güneş gözlüğünü takmış vaziyette görmüştü. Bu bakımdan şâhit ifâde verdiği esnada zanlının güneş gözlüğü takmasını taleb ediyorum.»

Hâkim Fallon «Bunun yerinde bir talep olduğunu zannetmiyorum» diye başını salladı. «Şâhidin zanlıyı teşhis edebilmesi için gözlük takmasını istemek, bir soygun esnasında soygun yapan kimseyi teşhis ederken maske taktırmaktan farklı bir şey değildir.»

Hamilton Burger «Muhterem Hâkim Bey» diye ısrar etti. «Teşhis bir çok şekilde yapılabilir. Sesten, hareketten, kafanın şeklinden ve görünüşünden. İstediğim şey mantıkî bir şeydir.»

Hâkim Fallon tam itiraz edecekti ki, Mason'un hâlini gördü.

Mason «Zanlının gözlük takmasını kabul ediyoruz,» dedi. «Ancak, bunun yanında bütün şâhitlerin de güneş gözlüğü takmalarını şart koşuyoruz.»

Burger'in yüzü ümitle aydınlandı. «Zanlının güneş gözlüğü takmasını kabul ediyor musunuz?» diye hayretle sordu.

— Evet. kabul ediyoruz.

Hâkim Fallon hâlâ müteredditti. «Bana kalırsa müdafaa avukatı müvekkilini tehlikeye atıyor,» diye ikaz etti. «Mahkeme şâhidin, zanlıyı güneş gözlüksüz olarak teşhis etmesini daha doğru buluyor. Bu soruş-

turmada yapılabilecek yanlışlığın neticesini takdir etmek icâbeder. Bu gibi hareketler çok kötü neticeler doğurabilir.»

Mason «Biz kati olarak kabul ediyoruz Muhterem Hâkim Bey.» dedi. «Dâvâ ile ilgisi olan herkes güneş gözlüğünü taksın.»

Hâkim Fallon «Peki,» diye karar verdi. «Bütün şâhitler güneş gözlüğü taksınlar. Yanında güneş gözlüğü olanlar hemen taksın, olmıyanlar gidip temin etsinler ve hemen geri gelsinler. Şâhidinizi çağırın Mister Burger.»

Mason «Güneş gözlüğünü tak Adelle» diye zanlıya döndü.

Hamilton Burger kendinden emin tebessüm ederek sandalyesine iyice yerleşti.

Bir polis memuru gelip kendisine bir şeyler fısıldadiktan sonra «Muhterem Hâkim Bey» dedi. «Mis Mitchell bir kaç dakika sonra gelecek. Zaman kazanalım diye bir başka şâhidi çağırmak istiyorum.»

Mason «Bir itirazımız yok» diye cevap verdi. «Fakat Miss Mitchell mahkemeye gelir gelmez, Mister Bürgerin çağıracağı şâhit yerini ona bırakmalıdır.»

Hamilton Burger «Yerinde bir talep» diye kabul etti. «Şâhit olarak Arthur Cole Caldwell'i çağırıyorum.»

Atletik vücutlu ve yakışıklı, otuz beş, otuz altı yaşlarında Caldwell şâhit yerine geldi.

— Adınız Arthur Cole Caldwell, pilotsunuz, Los Angeles'de tayyare kirâya veren bir şirketiniz var, değil mi?

— Evet efendim.

— Pazartesi günü, yâni ayın dördünde bir hanım tayyare kiralayıp Las Vegas'a gitti mi?

— Evet. Onu Las Vegas'a ben götürdüm sonra da tekrar Los Angeles'e getirdim.

— Bu yolcunuz Las Vegas'ta ne kadar zaman kaldı?

— Tahminen bir satten biraz fazla.

— Los Angeles'den ne zaman hareket ettiniz?

— Saat beş buçukta Los Angeles tayyare meydanından hareket ettik. Tayyaremi daha evvelden kiralamıştı. Bütün hazırlığım tamamlanmış olarak meydanda onu bekliyordum.

— Tayyareyi kiralamış olan bu kadında tuhafınıza giden bir şey var mıydı?

— Vardı efendim.

— Neydi bu acayiplik?

— Tayyarede bulunduğu müddetçe hep güneş gözlüğü taktı. Halbuki seyahatimizin büyük bir kısmında hava karanlıktı.

Hamilton Burger «Salona bakmanızı ve tayyarenizi kiralamış olan o kimseyi görüp görmediğinizi söylemenizi istiyorum» dedi.

Mason ayağa kalktı. «Bu şekilde bir teşhisi reddediyoruz. Böyle bir teşhis yapmak için birbirlerine benzeyen bir kaç kişiyi sıraya dizmek ve şâhide hangisi olduğunu sormak icâbeder.»

Hâkim Fallon «Muhakkak ki en iyi yol söylediğinizdir» diye kabul etti. «Fakat bu delilin kuvvetiyle ilgilidir. Bu şekilde bir sual sorulabileceğini zannediyorum. İddia makamı böyle bir yoldan teşhis yapmayı tercih ediyorsa itirazı reddediyorum.»

Mahkeme salonunun kapısı açıldı ve Elvina Mitchell koşarak içeriye girdi.

Mason ayağa kalktı. «Elvina Mitchell mahkemeye gelmiş bulunmaktadır. Sayın Baş Savcıyla da anlaştığımız üzere hemen onun şâhitlik için çağırılmasını istiyorum.»

Hamilton Burger «Peki,» diye kabul etti. «Şarta uyuyorum.»

Hamilton Burger, Elvina Mitchell şâhit yerine gelip yemin edinceye kadar bekledi. Sonra «Adınız Elvina Mitchell, Los Angeles te avukatlık yapmakta olan Mister Huntley Banner'in sekreterisiniz, değil mi?» diye sordu.

— Evet efendim.

— Kaç senedenberi onunla çalışıyorsunuz?

— Yedi senedenberi.

Burger vasiyetnâmenin fotokopisini eline alıp şâhide yaklaştı.

— Size bir vesikanın fotokopisini gösteriyorum. Bu vesika Garvin Hastings'in yapmış ve imzalamış olduğu en son vasiyetnamedir. Bu vasiyetnamede sizin ve Mister Banner'in şâhit olarak imzalarınız var. Bu vesikayı tanıyor musunuz, bu imza sizin mi?

— Evet, tanıyorum. İmza benim.

— Bu vasiyetname imzalandığı zaman üçünüz bir arada mıydınız?

— Evet efendim.

— İmzayı şâhit olarak attınız öyle mi?

— Evet efendim.

Burger «Müdafaa sual sorabilir» diye geriye çekildi.

Mason «Bendeki şu güneş gözlüğünü lütfen takar mısınız?» diye gözlüğü şâhide uzattı.

Genç kadın kaskatı kesildi birdenbire, «Niçin takayım, neden takacak mışım?» diye sordu.

Mason «Çünki» diye izah etti. «Salondaki bütün şâhitler güneş gözlüğü takıyorlar. İddia makamıyla bu hususta anlaşma yaptık. Siz de takacaksınız.»

— Ben hiç bir şarta veya anlaşmaya tâbi değilim. Gözlüğü takmayacağım.

Hâkim Fallon «Hadi, hadi,» dedi. «Bu şekilde itiraz etmenizi anlamıyorum. Böyle bir şart ileri sürüldüğü zaman mânâsını bende anlamamıştım. Fakat bu anormal bir vaziyet. Bu şâhidin güneş gözlüğü takmaktan çekinmesinin sebebini anlıyamıyorum.»

Hamilton Burger «Şâhidin güneş gözlüğünü takmayı kabul edeceğinden eminim» diye müdahele etti. «Mister Mason şâhidi şaşırtmak, aklını karıştırmak için bilhassa böyle davranıyor. Şâhit sandalyesine henüz otur...»

Hâkim Fallon «İzahat vermenize ihtiyaç yok Mistes Burger,» diye Baş Savcıyı susturdu. «Şâhit bayan lütfen güneş gözlüğünü takın.»

Elvina istemiyerek gözlüğü taktı ve Hâkim Fallon'a döndü.

Mason «Çok güzel,» dedi. «Şimdi bana bakar mısınız?»

Genç kadın dönüp Mason'a baktı.

Mason, «Bu vasiyetnamenin, şâhitliğini yapmış olduğunuz vasiyetname olduğundan emin misiniz?» diye sordu.

— Evet.

— Şâhitlik yaparken güneş gözlüğünü takmak istemiyor musunuz?

Genç kadın «Bunu takmak için bana emredilmesini istemiyorum» diye kızdı. «Ben köpek değilim ki her emredileni yapayım.»

Mason «O halde gözlüğü çıkarın ve santral memuruma verin,» diyerek geriye döndü ve gidip yerine oturdu.

Elvina Mitchell kıracakmış gibi gözlüğü çıkardı, hiç tereddüt etmeden iki adımda jüriye ayrılmış olan yerin önünde oturan Gertie'ye gitti ve gözlüğü uzattı. Sonra koşarcasına makeme salonunun arka tarafına gitti, kapının önünde bir müddet durdu.

Hamilton Burger «Mister Caldwell şâhit sandalyesine geri dönsün,» dedi.

Pilot gelip şâhit sandalyesine oturdu.

Hamilton Burger «Mister Mason benim sualime itiraz etmişti» diye başladı. «Mahkeme itirazı reddetmişti. Şimdi...»

Mason «İtirazımı geri aldım» diye müdahale etti. «İddia makamının ısrarından bunu aklına koymuş olduğu açıkça belli oluyor. Her ne kadar yerinde bir teşhis değilse de şâhit suale cevap versin.»

Şâhit Caldwell kelimeleri büyük bir dikkatle seçerek «Orada, Mister Perry Mason'un yanında oturan, zanlı tayyaremi kiralayan kadına son derece benziyor» dedi.

Hamilton Burger «Sual sorabilirsiniz» diye Mason'a baktı ve yerine oturdu.

Mason «Aynı kadın mı?» diye sordu. «Tayyarenizi kiralayan kadının zanlı olduğuna yemin edebilir misiniz? Yoksa biraz evvel şâhit sandalyesinde oturmakta olan kadın mıydı yolcunuz?»

Caldwell çenesini kaşıdı, uzun uzun düşündü sonra «Emin değilim» diye cevap verdi.

Mason birdenbire «Bir dakika bekleyin» diye geriye döndü. «Mis Mitchell'e sormak istediğim bir sual var. Mübaşir onu bulup getirebilir mi? Çok uzaklaşmış olamaz.»

Hâkim Fallon Mason'a baktı uzun uzun düşündükten sonra «Mübaşir, Mis Mitchell'i geri çağır» diye emretti.

Mübaşir koşarak mahkeme salonundan çıktı.

Mason, Adelle'le bir şey fısıldaşdıktan sonra şâhide döndü.

— Yolcunuz bütün yol boyunca güneş gözlüğü mü taktı?

— Evet efendim.

— Hem giderken, hem de gelirken gözlüklü müydü?

— Evet efendim. Hep gözlüklüydü.

— O halde onun gözlerini hiç görmediniz, öyle mi?

— Hayır, görmedim.

— Bir kaç dakika evvel şahitlik yapan Mister Banner'in sekreterini gördünüz mü?

— Evet efendim.

— Güneş gözlüğü taktığı zaman da gördünüz mü?

— Evet efendim.

— Götürüp getirdiğiniz yolcuya benziyor muydu?

Şâhit bir müddet tereddüt etikten sonra «Hakikaten onu gördüğüm zaman, güneş gözlüğü takan kadınların ne kadar birbirlerine benzediklerine hayret ettim» dedi. «Yolcu olarak götürüp getirdiğim kadına çok benziyordu. Aynı vücut ölçüsünde olan kadınlar güneş gözlüğü taktıkları takdirde güç tanınıyorlar. Aynı zamanda Mis Mitchell'in sesinin de, tayyaremi kiralayan kadının sesine çok benzediğini farkettim... Zanlının sesini duyabilir miyim?» diye sordu. «Belki kati kararımı vermeye yardımcı olur.»

— O halde kati olarak karar veremediniz, öyle mi?

Şâhit bir müddet daha tereddüt ettikten sonra «Kararımı kati olarak vermiştim,» diye cevap verdi. «Zanlıyı gözlüksüzken bana göstermişlerdi. O zaman kati olarak onun olduğuna karar vermiştim. Güneş gözlüğü ile görecek olursam onun olduğunu kati olarak söyliyebileceğimi bildirmiştim Baş Savcıya. Zanlıyı güneş gözlüğüyle görünce de kararımı verdim. Ondan sonra Mis Mitchell'i güneş gözlüğüyle görünce... Bilhassa sesini duyunca... Tayyaremi kiralayıp Las Vegas'a gidip gelen kadına çok benziyordu her lıâliyle. Fakat yine de emin değilim.»

Mübaşir kapıyı iterek salona girdi. «Onu yakalayamadım» dedi. «Beni görünce koşmaya başladı. Merdivenlerden inip kalabalığa karıştı. Bulamadım onu.»

Hâkim Fallon «Onu kaybettin mi?» diye kızdı. «Kalabalık içinde seçemedin mi?»

— Hayır efendim, onu seçtim ve tanıdım. Fakat yakalayamadım. Beni görünce bacaklarının bütün hızıyla koşmaya başladı. Benden daha genç olduğu için peşinden koştuğum halde yetişemedim. Durdurmaları için etrafa bağırdım. Fakat kalabalığa karıştı.

Hâkim Fallon «Yarın sabah saat ona talik ediyorum mahkemeyi» dedi. «Bu durumu çok merâk ettim. Her iki taraf beni hemen gelip odamda görsünler. Hem siz Mister Mason, hem de siz, Mister Burger.»

ONALTI

Hâkim Fallon cübbesini çıkarıp dolaba astı. Ondan sonra Hamilton Burger'e dönüp «Bunu nasıl izah edersiniz, Mister Burger?» diye sordu.

Hamilton Burger «Bu her zamanki gibi Mason'un bir dalaveresi,» diye öfkelendi. «Elvina Mitchell mahkemeden, o kadar kişinin önüne çıkmaktan korktu ve bunun için kaçtı. Mister Mason bunu evvelden hesaplamıştı. Onu korkuttu ve kaçmasını temin etti. Şimdi de bu durumu müvekkilinin lehine reklâm olarak kullanıyor.»

Hâkim Fallon «Neler olup bittiğine dâir bir tahmininiz, bir teoriniz var mı?» diye Mason'a baktı.

— Evet, var.

Hâkim Fallon «Her ikiniz de oturun» dedi. «Şimdi bize teorinizi anlatın Mister Mason.»

Mason «Garvin Hastings uyurken öldürüldü,» dedi.

Hâkim Fallon başını salladı.

— Müvekkilimin masum olduğunu kabul ederek bir tahminde bulunacağım.

— Tamam, devâm edin.

— Onu müvekkilim öldürmediyse, Garvin Hastings gece öldürülmedi demektir. Zira o takdirde Adelle Hastings tabancanın sesini duyardı. Garvin, Adelle evden çıkıp gittikten, Simley Beason'la buluşmak üzere evden ayrıldıktan sonra öldürülmüş olmalı. Bu duruma göre katil cinâyeti sabah saat altıyla sekiz arasında işledi. Öğle vakti, cinâyette kullanılan tabanca içinde olduğu halde yazıhâneme bir çanta bırakıldı. Tayyâreyi kiralayan kimse, pazartesi günü akşam saat beş buçukta Los Angeles'den hareket etti. Banner yazıhânesini saat dört buçukta kapıyor. Ekseri yazıhâneler o saatte kapatırlar zâten. Bu vak'ada üstünde durulması icâbeden, dikkati çeken üç zaman var. Birincisi, sabah saat altıyla sekiz arası ki yazıhânelerin açılmasından evvel, ikincisi öğle

zamanı ki, yazıhânelerin yemek tatili zamanı, üçüncüsü ise yazıhânelerin kapandığı saatten sonraki zaman. Yâni bir yazıhânede çalışmakta olan bir kimse ancak bu işâret ettiğimiz zamanlarda serbest olabilir. Ortada iki tabanca vardı. Bir tânesi Garvin Hastings'deydi, öteki ise Adelle Hastings'de. Adelle hiç bir zaman tabancasının numarasına bakmadı. Fakat Garvin'in yeni tabancayı Adelle'e vermesi daha ihtimal dahilinde. Cinâyet ilk tabancayla işlendi ve bu tabanca Adelle'in çantasındaydı. Bu şu demektir ki birisi Adelle'in evine gitmeli ve polis evde araştırma yapmadan evvel Adelle'in tabancasını yok etmeliydi. Adelle Los Angeles'e geldikten sonra çantası çalındı. Ventura'ya gidip geldikten sonra kocasıyla buluşacaktı. Ona giderken yolda sigara almak üzere otomobilini park etti. Çanta o zaman çalınmış olmalı. Çantayı çalan kimse onun büyük ve siyah güneş gözlüğü taktığını bilen bir kimseydi ve Adelle'in evinin anahtarını ele geçirmek istiyordu.

Hâkim Fallon «Peki, bu kimse niçin pazar akşamı tayyareyle Las Vegas'a gidip, Adelle'in evinden tabancayı almadı?» diye sordu.

Mason «Çünki» dedi. «O kimse cinâyetin plânlandığı gibi muvaffak olacağından emin değildi. Adelle'in o saatte çıkıp Simley Beason'la buluşup kahvaltı yapacağından da emin değildi. Fakat Simley Beason'la buluşacaktı. Daha evvelden Adelle'in onunla buluşacağını duymuştu o kimse.

Ama Adelle fikrini değiştirip evde kalabilirdi. Bu şahıs* Adelle'in çantasını çaldıktan sonra pazar günü evin anahtarının bir eşini yaptırdı ve pazartesi sabahı erken saatte Adelle'in evden çıkmasını bekledi. Adelle evden çıktığı vakit Garvin Hastings uyuyordu. Katil eve sessizce girdi ve öldüğünden emin olmak için iki kere Garvin'in kafasına ateş etti. Uyumakta olan adamı öldürdü. Ondan sonra tabancayı Adelle'den çalmış olduğu çantaya koydu ve çantayı benim yazıhâneme bırakmayı plânladı. Onu öyle bir şekilde yazıhâneme bırakacaktı ki, santral memurum çantayı bırakanın Adelle Hastings olduğuna yemin edecekti.»

Hâkim Fallon «Bu kimse çantayı niçin öğleden ewef yazıhânenize bırakmadı?» diye sordu.

Mason «Çünki bunu yapan kimsenin, öğleden evvel yapabilecek durumu yoktu» diye cevap verdi. «Bütün meseleyi ortaya çıkaracak anahtarlardan birisi de bu zaten.»

Hâkim Fallon «Nasıl oluyor da bu vaziyet meseleyi çözecek anahtar oluyor?» diye sordu.

Mason «Katilin kim olması gerektiğini tetkik edelim» dedi. «İşi bilen birisi olması lâzım, evin içindekilerini tanıması, evin girdisini çıktısını bilmesi lâzım ve bir işte çalışmakta olan birisi olması lâzım.»

Hâkim Fallon «Çok mühim olduğunu söylediğiniz üç zaman sebebiyle mi, katilin işte çalışan birisi olduğunu tahmin ediyorsunuz?» diye sordu.

— Evet!

Hamilton Burger «Oh, Hâkim Bey» diye itiraz etti. «Bu da Mason'un bir başka dalaveresi.»

Hâkim Fallon «Biraz sabredin Mister Burger» dedi. «Bir kaç dakika sonra sizin düşündüklerinizi de dinliyeceğim. Fakat Mister Mason'un anlattıkları çok alâkamı çekti. Mister Mason'un düşündüklerini dinlemek istiyorum.»

— Çantayı yazıhâneme getiren kadın suç ortağıydı Suç ortağı olabilecek sâdece üç kişi var elimizde. Birincisi Banner'in sekreteri Mis Elvina Mitchell, ikincisi Minerva Shelton Hastings, üçüncüsü ise Mister Simley'in sekreteri Rosalie Blackburn. Şimdi itiraf etmek lâzım ki bu üç kişi üstünde de durdum. Şüphemi en çok Rosali Blackburn çekmişti. Fakat Huntley Banner bir gün bana sekreteriyle vasiyetnâmenin kopyasını göndereceğini telefonla bildirdi. Sonradan kendisi getirdi. Sekreteri yazıhâneme gelmeyi kabul etmemiş. O zaman buna hayret etmiştim. Fakat itiraf etmeliyim ki bunun ehemmiyetini anlamamıştım.

«Mahkemede, vasiyetnâmenin soruşturmasında bilhassa Huntley Banner'in gelmesi, sekreterini getirmemesi dikkatimi çekti. Acaba Elvina Mitchell benim santral memurum Gertie'nin onu görüp tanımasından mı çekiniyor diye düşündüm.

«Bunun üzerine Gertie'yi mahkeme salonuna getirttim ve bir arkadaşıyla berâber jüri'ye ayrılmış yerin tam önüne oturttum. Elvina'ya bir

kaç sual sorduktan sonra güneş gözlüğünü santral memuruma vermesini söyledim ve arkamı dönüp yerime oturdum.

«Mis Mitchell gözlüğü doğru götürüp Gertie'ye verdi. Benim yazıhâneme gelmemiş olsaydı santral memurumun kim olduğunu nasıl bilebilirdi?»

Hâkim Fallon «Peki,» dedi. «Elvina Mitchell'in bu işe karıştığını kabul edelim. Huntley Banner'in bütün bu işlerin başında olmadığını nereden biliyorsunuz?»

Mason «Çünki» diye cevap verdi. «Banner'in bu işlerden haberi olsaydı, Elvina Mitchell'in tâtil saatlerini beklemesine lüzum kalmazdı. Mesai saatlerinde yazıhânede bulunması mecburiyeti yoktu o zaman. Çantayı benim yazıhaneme bıraktıktan sonra hemen tayyareyle Las Vegas'a giderdi.»

Hâkim Fallon «Peki, hâdise nasıl başladı ve bitti?» diye sordu.

Mason «Vak'aların oluş şekli, katilin kimliği gibi kolay anlaşılır bir şeydeğil,» diye cevap verdi. «Şu anda gelişigüzel bir tahminde bulunmak istemiyorum. Bir kere Mitchell'i ele geçirdikten sonra olanları anlıyacağız... Fakat oldukça karışık şeyler zannediyorum. Polisin bir arama emriyle harekete geçirilmesi çok iyi olurdu. Bana kalırsa sorguya çekildiği takdirde Elvina bülbül gibi ütecektir.»

Hâkim Fallon Hamilton Burger'e baktı.

Hamilton Burger «Ben hâlâ bu bilhassa tertibedilmiş bir oyundur diyorum» diye başını salladı. «Mason şüpheleri müvekkilinin üstünden uzaklaştırmak istiyor. Dâvâları zanlılar lehinde yürütmem ben. Mason, müvekkilinin yararına olunca bütün bu anlattıklarını düzenliyecek kabiliyettedir. Bu dâvâda da işi drama çevirdi. Fakat dram olduğu kadar da sahte.»

«Korkudan yarı ölü hale gelmiş olan Elvina Mitchell'in arkasından mübaşirin koşmasını bilhassa ayarladı. İşleri öyle bir şekilde düzenledi ki, kız hiç bir şey yapmamış olduğu halde, Mason'dan korkup kaçtı.»

Hâkim Fallon «Aynı fikirde değilim» diye cevap verdi «Elvina Mitchell'in yakalatılmasını istiyorum. Bu iş zor olmasa gerek. Evini, çalıştığı yazıhâneyi göz altına alırlar, otomobiline dikkat ederler, ergeç onu yakalarlar. Yakalandığı zaman doğru benim yanıma getirilmesini istiyorum. Savcılık Minerva Hastings'i sorguya çekmek istemediğine

göre, Komiser Tragg'ı şahsen görür ve ne yapması lâzım geldiğini söylerim ona.»

Hamilton Burger «Oh, çok güzel efendim» diye cevap verdi. Her hâliyle usanmış olduğunu anlatmak istiyordu. «Bu da başka bir dalavere. Fakat Mason sizi ikna edebildiğine göre, gazetecileri haydi haydi ikna eder. Bu durumda onun ortaya attığı şeyleri tetkik etmekten başka çâre yok.»

Hâkim Fallon soğuk bir şekilde «Lütfen Bay Savcı,» dedi. «Şunu da unutmayın mahkemeler kolay aldatılmaz. Hareketlerinizle ima ettiğiniz gibi safdil değiliz hiç birimiz.»

ONYEDİ

Perry Mason, Hamilton Burger, Komiser Tragg ve Adelle Hastings Hâkim Fallon'un odasnda, onun yanında toplanmışlardı. Niçin çağırılmış olduklarını öğrenmek için bekliyorlardı. Bir gün sonra sabah saat ondu.

Hâkim Fallon «Sizlerin buraya gelmesini istedim» dedi. «Zira bu davanın açık olarak ele alındığından ve diğer kimselerin iddialarını dikkate almadan zanlının haklarının korunduğundan emin olmanızı istedim.

«Hepiniz bu işin içine milyonların karışmış olduğunu biliyorsunuz. Ben hâdisenin oluş şekline kendi kendimi inandırdıktan ve bazı kimselerin itiraf edeceklerinin garantisi verildikten sonra artık mahkemeye lüzum kalmayacaktır. Zira bu taammüden işlenmiş bir cinâyet olarak ortaya çıkacaktır.

«Bu bakımdan Komiser Tragg'ı buraya bilhassa çağırdım ve elimizdeki gizli malûmatı sizlere de anlatmasını arzu ettim. Yalnız müdafa-a'dan bu gizli malûmatın gazetelere açıklanmamasını bilhassa talebediyorum.»

Mason «Adelle Hastings hakkındaki dâvâ düştükten sonra» dedi. «Diğer hususlar bizi ilgilendirmez. Tabiî ki miras üzerinde hakkımızı arıyacağız.»

Hâkim Fallon «Minerva Hastings'in avukatı Huntley Banner» diye Mason'a baktı. «Onun mahkemede ne gibi tutumda olacağını bilemem. Komiser Tragg bu sabah meydana gelen hâdiseleri size anlatacak. Hem kendi tahkikatının, ham de Savcılığın yapmış olduğu tahkikatın neticesini. Bu sabah bana telefon ettikleri zaman hemen cevap verdim.»

Hâkim Fallon Komiser Tragg'a işâret etti. Tragg yavaş yavaş, kelimeleri seçe seçe ve sâkin bir vaziyette anlatmaya başladı. «Helen, Carson City'de inşaat müteahhitliği yapmakta olan, Harley C. Drexel'in kızı,» dedi. «Bu yaz babası ameliyat olunca işleri Helen Drexel ele aldı. Huntley Banner Drexel'lerin avukatıydı.

«Drexel evinin arka tarafına bir müştemilât yaptırdı. Baraka gibi bir şey. Niyeti burayı boşanmak için Las Vegas'a gelen ve altı hafta kalmak mecburiyetinde olan kimselere çok yüksek fiatla kiraya vermekti.

«Helen Drexel, Banner'in sekreteri olan Elvina Mitchell'in çok eski bir arkadaşıydı. Müştemilâtın kiralanması işini o idare ediyor, evi boş bırakmıyordu. Elvina'nın bulduğu kiracılardan bir tanesi de Minerva Shelton Hastings'di. Bir diğeri ise Rosalie Blackburn'dü. Her ikisi de hem Helen Drexel'le hem de Elvina Mitchell'le iyi arkadaş oldular.

«Elvina Mitchell ümitsiz bir aşkla Connely Maynard'ı seviyordu. Uzun zamandanberi de Connely Maynard'ın işinde muvaffak olamadığını, Garvin Hastings'in itimadını kay betmeye başladığını, buna karşılık Simley Beason'un şirkette ehemmiyet kazanmaya başladığını farketmişti.

«Minerva, Elvina'dan hoşlanıyordu. Bir gün ona, Garvin Hastings öldüğü takdirde şirketin başına kendisinin geçeceğini ve o zaman şirketin idaresini Connely Maynard'a bırakacağını ve ayrıca da müdür olarak ona şirketten hisse vereceğini söyledi.

«Yakın bir zamana kadar ne Minerva Hastings ne de Elvina Mitchell'in, Connely Maynard'ın şirketin parasını zimmetine geçirdiğinden haberleri yoktu. Fakat Simley Beason şüphelenmekteydi, bir takım bilgiler ediniyordu. Yakın zamanda işin farkına varabilirdi. Simley'in durumu öğrenmesi, Connely Maynard'ın ölümü demekti.

«Minerva açıktan açığa cinayete karışmadı. Fakat Mitchell'e, esasında kocasından boşanmadığını, Garvin Hastings öldüğü takdirde bütün herşeyin kendisinin olacağını söylemesi, onun Adelle Hastings'le olan

evliliğinin kanun nazarında geçerli olmadığını anlatması bir nevi cinayete teşvikti.

«Elvina Mitchell, Adelle Hastings'i pazar günü Ventura'ya gittiği zaman takibetti. Bir fırsatını buldu ve Adelle'in çantasını, evinin anahtarının eşini yaptırmak için çaldı. Garvin Hastings'in evinin anahtarına ihtiyaç yoktu. Zira evin, yazıhânede bulunan anahtarının nerede durduğunu Connely Maynard biliyordu.

«Adelle, pazartesi sabahı evden çıktıktan sonra, Connely Maynard eve girdi ve uyumakta olan Garvin Hastings'i öldürdü. Bu suretle zimmetine geçirdiği para anlaşılmıyacaktı. Evden çıkınca doğru Elvina Mitchell'e gitti.

«Elvina Mitchell cinayette kullanılan tabancayı Adelle Hastings'in çantasına koydu ve güneş gözlüğü takarak Mason'un yazıhânesine öğle vakti gitti. Adının Adelle Hastings olduğunu söyledi, çantayı bıraktı ve çıktı.

«Onları rahatsız eden başka bir şey vardı. Adelle Hastings tabancayı çantasına bilhasa koyduklarını iddia edebilirdi, kendi tabancasının evinde olduğunu söyliyebilirdi. Bunun üzerine Elvina pazartesi akşamı bir tayyareyle, yazıhâneden çıkar çıkmaz Las Vegas'a gitti. Adelle Hastings gelmeden yarım saat evvel eve girdi ve tabancayı alıp sakladı.

«Tertip hazırlanmıştı. Adelle Hastings cinayetle suçlanacaktı.»

Mason «Banner'in bu işlerdeki rolü ne?» diye sordu.

Tragg «Banner'in hiç bir rolü yok» diye cevap verdi. «Veyahutta şimdilik öyle zannediyoruz.»

Mason «Evet, öyle olmalı,» diye tasdik etti. Öyle olmasaydı, Elvina Mitchell benim yazıhânemden çıkar çıkmaz Las Vegas'a gider ve işini görürdü. Yapmakta olduğu işten patronunun haberi olamaz. Kız patronu öğrensin istemediği için bütün dolaplarını tatil zamanlarında çevirdi.»

Komiser Tragg «Galiba Garvin Hastings Adelle lehine bir vasiyetnâme yaptırmış ve imzalamış» dedi. «Banner yokken yazıhâneye gitmiş ve Elvina Mitchell'e ne istediğini anlatmış.»

«Elvina Mitchell ona, kendi el yazısıyla bir vasiyatnâme yazıp imzaladığı takdirde geçerli olacağını söylemiş. Garvin vasiyetnameyi yazmış ve ona bırakmış.»

«Mamafih Banner bir dereceye kadar suçlu. Böyle bir vasiyetnamenin hazırlandığından haberi vardı. Vasiyetnâmenin dosyasından kaybolduğunu görünce hiç bir şey söylememeyi tercih etti. Elvina'nın kasten vasiyetnâmeyi yok ettiğini bilmiyordu.»

«Şimdi anlaşılacağı üzere vasiyetnâmenin Garvin tarafından imzalandığı, üçüncü bir şahıs tarafından da yok edi id iğ i ortaya çıktı. Şayet bu vasiyetnâmenin var olduğunu ispat edebilirseniz, geçerli olmadığını kimse iddia edemez.»

Hâkim Fallon «Doğru» diye tasdik eti.

«Şimdi ben salona geçiyorum. Zanlı Adelle Hastings'i çağıracağım. Siz de iddia makamı olarak Adelle Hastings aleyhindeki iddialarınızdan sarfı nazar edeceksiniz. Onu beraat ettireceğiz Mister Burger. Zira hakiki suçlular yakalandı ve itiraf ettiler.»

Burger derin bir nefes aldıktan sonra «Tamam efendim» dedi.

Adelle Hastings birdenbire kollarını Mason'un boynuna doladı ve onu öptü.

Hâkim Fallon «Mister Mason yanağındaki ruj lekesini siler silmez mahkemeye devam ederiz» diye güldü.

9 7

Fiatı 7,50 Liradır.